

RAPPORTAGE ARBEIDSMARKT ZORGSECTOR

1998

Deel 2 : Tabellenrapport

Opgesteld door: NIVEL, NZi en OSA

 NIVEL
bibliotheek
drieharingstraat 6
postbus 1568
3500 bn utrecht
T 030 2 729 614/615
F 030 2 729 729

RAPPORTAGE
ARBEIDSMARKT ZORGSECTOR
1998

DEEL 2: TABELLENRAPPORT

Augustus 1998

RAPPORTAGE
ARBEIDSMARKT ZORGSECTOR
1998

DEEL 2: TABELLENRAPPORT

Augustus 1998

NIVEL

*T. Wiegers
L. Hingstman*

NZi

*W. van der Windt
J. Harmsen
J. van der Bent*

OSA

*P.C. Allaart
A.M. de Voogd-Hamelink*

INHOUD

pag.

VERKLARING DER TEKENS	5
DEEL A AANBOD ARBEIDSMARKT ZORGSECTOR; UITSPLITSING NAAR BEROEPEN	7
1. MEDISCHE BEROEPEN	9
1.0 Artsen	9
1.1. Huisartsen	12
1.2. Specialisten	17
1.3. Sociaal-geneeskundigen	28
1.4. Verpleeghuisartsen	33
1.5. Overige artsen	35
1.6. Tandartsen	37
1.7. Tandarts-specialisten	39
1.8. Apothekers	41
1.9. Verloskundigen	43
2. PARAMEDISCHE BEROEPEN	47
2.1. Fysiotherapeuten	47
2.2. Ergotherapeuten	53
2.3. Logopedisten	58
2.4. Diëtisten	62
2.5. Mondhygiënist	65
2.6. Oefentherapeuten-Cesar	67
2.7. Oefentherapeuten-Mensendieck	69
2.8. Orthoptisten	71
2.9. Podotherapeuten	73
2.10. Radiologisch laboranten	75
3. VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN	77
3.1. Gekwalificeerde en werkzame personen	77
3.2. Opleidingsgegevens	83
3.3. Arbeidsmarktpositie	87
4. ASSISTERENDE BEROEPEN	91
4.1. Apothekersassistenten	91
4.2. Praktijkassistenten huisartsen	94
4.3. Tandartsassistenten	97
4.4. Operatie-assistenten	99
4.5. Medisch analisten	102
4.6. Klinisch perfusionisten	104
4.7. Ziekenhuishygiënist	106
4.8. Overige gegevens assisterende beroepen	107

- Vervolg inhoud -

pag.

DEEL B AANBOD ARBEIDSMARKT ZORGSECTOR; UITSPLITSING NAAR VOORZIENINGEN	109
5. ZIEKENHUISZORG	111
5.1. Bezette arbeidsplaatsen en werkzame personen	111
5.2. Werkzame personen naar achtergrondkenmerken	113
6. GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG	117
6.1. Intramurale voorzieningen	117
6.2. Semimurale voorzieningen	120
6.3. Extramurale voorzieningen	121
7. VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN	123
7.1. Intramurale voorzieningen	123
7.2. Semimurale voorzieningen	131
8. VOORZIENINGEN VOOR OUDEREN	133
8.1. Verpleeghuizen	133
8.2. Bejaardenoorden	139
9. EXTRAMURALE VOORZIENINGEN	141
9.1. Thuiszorg	141
9.2. Gezondheidscentra	144
10. APOTHEKEN	147
11. AMBULANCE HULPVERLENING	149
 DEEL C VARIA	 151
12. REGIONALE VERDELING VAN DE WERKGELEGENHEID	153
13. VACATURES NAAR OPLEIDING EN BEDRIJFSKLASSEN	157
14. INSTROOM EN UITSTROOM NAAR HERKOMST EN BEROEP IN 1995	161
 LITERATUUR EN BRONNEN	 163
LIJST VAN AFKORTINGEN	169

VERKLARING DER TEKENS

.	= gegevens ontbreken (tenzij anders aangeduid)
-	= nul
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
<	= minder dan, respectievelijk kleiner dan
>	= meer dan, respectievelijk groter dan
$\leq$	= minder/kleiner dan of gelijk aan
$\geq$	= meer/groter dan of gelijk aan
1993-1997	= 1993 tot en met 1997

DEEL A

**Aanbod arbeidsmarkt zorgsector;
uitsplitsing naar beroepen**

1 MEDISCHE BEROEPEN

1.0 Artsen

1.0.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 1.0.1.1.: Aantal gekwalificeerde en geregistreerde artsen (huisartsen, specialisten, sociaal-geneeskundigen, verpleeghuisartsen) vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Huisartsen	7.900	8.157	8.391	8.358	7.778 ⁴
Specialisten	14.971	15.388	13.120 ¹	13.555	11.798 ⁴
Sociaal-geneeskundigen	3.720 ²	3.875	4.056	4.219	4.459
Verpleeghuisartsen	798	821	789 ³	814	867
Totaal	26.889	28.241	26.356	26.946	24.902

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Daling als gevolg van opschoning van bestanden en gewijzigde selectiemethode.

² Schatting.

³ Daling als gevolg van herregistratie.

⁴ In het (BIG-)register zijn in- en uitschrijvingen niet meer verwerkt na 01-01-1997.

Bron: IGZ, SRC/SGRC/HVRC.

Tabel 1.0.1.2.: Immigratie van artsen met een buitenlands artsdiploma vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Afkomstig uit een EER-land	89	67	62	76	165
Afkomstig uit een niet-EER-land	.	128	116	169	116
waarvan:					
- bevoegd	17	44	39	38	5
- toegelaten	.	55	50	69	42
- verwezen ¹	.	29	27	62	69

¹ Naar medische faculteit.

Bron: VWS.

Tabel 1.0.1.3.: Aantal werkzame artsen en artsen in opleiding¹ in curatieve en niet-curatieve sectoren in 1993, 1995 en 1996, per 31 december

	1993	1995	1996		totaal artsen
	totaal ² artsen	totaal ² artsen	niet in opleiding	in opleiding	
Curatieve sectoren					
Huisartsen	7.612	7.895	8.894	848	9.742
Specialisten	16.500	18.200	15.831 ⁴	3.170	19.001
Verpleeghuisartsen	1.000	1.000	814	125	939
Overige artsen*	3.500	1.425	2.661	-	2.661
<i>Subtotaal</i>	<i>28.612</i>	<i>28.520</i>	<i>28.200</i>	<i>4.143</i>	<i>32.343</i>
Niet-curatieve sectoren					
Sociaal-geneeskundigen	4.750	5.100	4.219	1.019	5.238
Overige artsen*	2.750	1.750	2.621	-	2.621
<i>Subtotaal</i>	<i>7.500</i>	<i>6.850</i>	<i>6.840</i>	<i>1.019</i>	<i>7.859</i>
Totaal aantal artsen	36.112	35.370	35.040	5.162	40.202

* Schatting.

¹ Voor een medische vervolgopleiding.

² Inclusief artsen in opleiding.

³ Bestaande uit 6.814 zelfstandig gevestigde huisartsen en 356 assistent-huisartsen.

⁴ Inclusief 1.268 assistent-geneeskundigen niet in opleiding.

Bron: NIVEL, HVRC, NRV, VWS.

1.0.2 Achtergrondkenmerken

Tabel 1.0.2.1.: Relatieve verdeling van geregistreerde (gekwalficeerde) artsen naar geslacht, per 31 december 1997

	Mannen	Vrouwen	Totaal
	%	%	%
Huisartsen ¹	77,4	22,6	100
Specialisten	80,9	19,1	100
Sociaal-geneeskundigen	68,8	31,2	100
Verpleeghuisartsen	54,2	45,8	100
Overige artsen ²	52,3	47,7	100
Totaal	73,0	27,0	100

¹ Zelfstandig gevestigde huisartsen en assistent-huisartsen.

² Per 31 december 1996.

Bron: NIVEL, CBS, KNMG.

Tabel 1.0.2.2.: Relatieve leeftijdsverdeling van geregistreerde (gekwaliceerde) artsen, per 31 december 1997

	Mannen				Vrouwen			
	< 40	40-54	> 54	totaal	< 40	40-54	> 54	totaal
	%	%	%	%	%	%	%	%
Huisartsen	13,6	69,6	16,8	100,0	39,6	56,7	3,7	100,0
Specialisten	11,8	57,1	31,1	100,0	27,7	55,0	17,3	100,0
Sociaal-geneeskundigen	9,0	53,5	37,5	100,0	20,1	49,3	30,6	100,0
Verpleeghuisartsen	20,0	70,1	9,8	100,0	34,8	58,3	6,8	100,0
Totaal	12,1	60,7	27,2	100,0	30,3	54,5	15,1	100,0

Bron: KNMG.

1.0.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.0.3.1.: Instroom, ingeschrevenen en geslaagden opleiding geneeskunde vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Numerus fixus	1.485	1.686	1.686	1.750	1.750
Prop. fase ¹	1.439	1.616	1.630	1.709	1.711
- Zuivere instroom ²	1.188	1.260	1.251	1.318	1.309
waarvan % vrouw	55%	57%	56%	56%	56%
- Ingeschrevenen ³	10.938	11.311	11.571	11.820	11.891
waarvan % vrouw	55%	56%	56%	56%	56%
- Geslaagden ⁴	1.219	1.273	1.274	1.407	1.535
waarvan % vrouw	52%	53%	55%	58%	58%

¹ Aantal studenten dat voor het eerst met deze opleiding is begonnen in de prop.fase.² Eerstejaarsstudenten: voor het eerst gaan studeren bij een universiteit.³ Totaal aantal ingeschreven studenten WO, studierichting geneeskunde.⁴ Geslaagden voor het artsexamen (postdoctoraal).

Bron: CBS, VWS, OC&W.

1.1 Huisartsen

1.1.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 1.1.1.1.: Aantal gekwalificeerde en potentieel werkzame huisartsen¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Mannen	6.437	6.581	6.708	6.662	6.098
Vrouwen	1.463	1.576	1.683	1.696	1.680
Totaal	7.900	8.157	8.391	8.358	7.778 ²

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Volgens registratiegegevens Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg.

² In het (BIG-)register zijn in- en uitschrijvingen niet meer verwerkt na 01-01-1997.

Bron: IGZ.

Tabel 1.1.1.2.: Aantal in- en uitschrijvingen en het totaal aantal ingeschrevenen in het register van erkende huisartsen vanaf 1993¹

	1993	1994	1995	1996	1997
Nieuwe inschrijvingen	340	348	365	271	221
Uitschrijvingen	259	198	122	351	325
Totaal aantal ingeschrevenen	8.550	8.787	8.985	8.894	8.769
Waarvan % vrouw	.	21%	22%	24%	25%

¹ De totalen komen niet alle jaren overeen met het saldo van in- en uitschrijvingen omdat het totaal aantal ingeschrevenen een momentopname betreft.

Bron: HVRC.

Tabel 1.1.1.3.: Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen¹ en assistent-huisartsen² naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Zelfstandig gevestigde huisartsen					
Mannen	5.631	5.657	5.662	5.656	5.671
Vrouwen	1.018	1.096	1.152	1.260	1.326
Totaal	6.649	6.753	6.814	6.916	6.997
Assistent-huisartsen					
Mannen	107	96	81	113	91
Vrouwen	257	276	275	348	362
Totaal	364	372	356	461	453
Totaal					
Mannen	5.738	5.753	5.743	5.769	5.762
Vrouwen	1.275	1.372	1.427	1.608	1.688
Totaal	7.013	7.125	7.170	7.377	7.450

¹ Huisarts die de algemene praktijk uitoefent voor ziekenfonds- en particuliere patiënten en die ziekenfonds-patiënten op eigen naam of naam van de maatschap heeft.

² Huisarts (niet in opleiding) die voor langere tijd (minimaal een half jaar) als assistent in de praktijk van een zelfstandig gevestigde huisarts werkt.

Bron: NIVEL.

1.1.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 1.1.2.1.: Leeftijdsverdeling van zelfstandig gevestigde huisartsen naar geslacht, per 31 december 1997

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 30	1	0,0	1	0,1	2	0,0
30-34	132	2,3	148	11,2	280	4,0
35-39	662	11,7	303	22,9	965	13,8
40-44	1.360	24,0	463	34,9	1.823	26,1
45-49	1.570	27,7	273	20,6	1.843	26,3
50-54	1.210	21,3	99	7,5	1.309	18,7
55-59	528	9,3	34	2,6	562	8,0
60-64	201	3,5	3	0,2	204	2,9
> 64	7	0,1	2	0,2	9	0,1
Totaal	5.671	100,0	1.326	100,0	6.997	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 1.1.2.2.: Absoluut en relatief aantal zelfstandig gevestigde huisartsen naar praktijkvorm vanaf 1993, per 31 december

	1993		1994		1995		1996		1997	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Solopraktijk ¹	3.373	50,7	3.325	49,2	3.320	48,7	3.261	47,2	3.228	46,1
Duopraktijk ²	1.998	30,0	2.116	31,3	2.126	31,2	2.203	31,9	2.249	32,2
Groepspraktijk ³	700	10,5	735	10,9	784	11,5	861	12,4	917	13,1
Gezondheidscentrum ⁴	578	8,7	577	8,5	584	8,6	591	8,5	603	8,6
Totaal	6.649	100,0	6.753	100,0	6.814	100,0	6.916	100,0	6.997	100,0

¹ Praktijkvoering door een zelfstandig gevestigde huisarts (al of niet in samenwerking met een assistent-huisarts).

² Praktijkvoering door twee zelfstandig gevestigde huisartsen in een gezamenlijk praktijkgebouw.

³ Praktijkvoering door tenminste drie zelfstandig gevestigde huisartsen onder één dak.

⁴ Praktijkvoering van tenminste één zelfstandig gevestigde huisarts, een wijkverpleegkundige en een maatschappelijk werkende onder één dak.

Bron: NIVEL.

Tabel 1.1.2.3.: Absoluut en relatief aantal apotheekhoudende huisartsen¹ vanaf 1993, per 31 december

	1993		1994		1995		1996		1997	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Apotheekhoudend	669	10,1	665	9,8	660	9,7	654	9,5	651	9,3
Niet apotheekhoudend	5.980	89,9	6.088	90,2	6.154	90,3	6.262	90,5	6.346	90,7
Totaal	6.649	100,0	6.753	100,0	6.814	100,0	6.916	100,0	6.997	100,0

¹ Een zelfstandig gevestigde huisarts met een apotheekvergunning.

Bron: NIVEL.

Tabel 1.1.2.4.: Absoluut en relatief aantal praktijken naar praktijkvorm vanaf 1993, per 31 december

	1993		1994		1995		1996		1997	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Solopraktijk	3.394	71,2	3.343	70,0	3.337	69,7	3.290	68,5	3.256	67,7
Duopraktijk	1.007	21,1	1.065	22,3	1.070	22,4	1.114	23,2	1.137	23,7
Groepspraktijk	208	4,4	217	4,5	232	4,8	252	5,2	268	5,6
Gezondheidscentrum	157	3,3	150	3,1	148	3,1	146	3,0	147	3,1
Totaal	4.766	100,0	4.775	100,0	4.787	100,0	4.802	100,0	4.808	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 1.1.2.5.: Relatieve verdeling van de omvang van de werkweek van zelfstandig gevestigde huisartsen naar geslacht, per 31 december 1997

Omvang werkweek ¹	Zelfstandig gevestigde huisartsen		
	man %	vrouw %	totaal %
< 21%	0,1	0,6	0,2
21-40%	0,9	7,1	2,1
41-60%	7,2	41,6	13,7
61-80%	8,2	21,6	10,7
81-99%	2,4	2,9	2,5
100% (full-time)	81,3	25,6	70,8
Totaal	100,0	100,0	100,0
Gemiddeld aantal fte	0.94	0.70	0.90

¹ 100% is 1,0 full-time equivalent (fte).

Bron: NIVEL.

1.1.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.1.3.1.: Opleidingsgegevens van huisartsen vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- In opleiding gekomen	313	395 ¹	324	325	342
waarvan % vrouw	51%	54%	55%	57%	57%
- Totaal aantal in opleiding	599	692 ¹	725 ¹	848	1.017
waarvan % vrouw	.	54%	55%	56%	56%
- Opleiding voltooid	277	299	295	135	214
waarvan % vrouw	45%	49%	51%	61%	55%

¹ Zowel tweejarig als driejarig curriculum.

Bron: SBOH.

1.1.4 Arbeidsmarktpositie

Tabel 1.1.4.1.: Aantal praktijkzoekende huisartsen¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Mannen	329	326	364	295	242
Vrouwen	249	290	345	290	247
Totaal	578	616	709	585	489

¹ Inclusief in het buitenland opgeleide huisartsen.
Bron: NIVEL.

Tabel 1.1.4.2.: Overzicht van de activiteiten van de afgestudeerde huisartsen per 31 december 1997, vanaf 1993 naar jaar van voltooiing van de opleiding

	Jaar voltooiing opleiding				
	1993	1994	1995	1996	1997
Gevestigd als huisarts	197	168	159	51	33
Werkzaam als assistent-huisarts	20	43	41	15	20
Praktijkzoekend	35	60	74	42	122
Afgezien van vestiging	15	16	10	5	4
Overig	11	13	14	4	16
Totaal	278	300	298	117	195

Bron: NIVEL.

1.2 Specialisten

1.2.1 Gekwalificeerde werkzame personen naar achtergrondkenmerken

Tabel 1.2.1.1.: Totaal aantal gekwalificeerde specialisten¹ vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Totaal aantal gekwalificeerde specialisten	14.971	15.388	13.120 ²	13.555	11.798 ³
Waarvan % vrouw	.	.	18%	19%	20%

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde specialisten.

² Dit aantal is niet vergelijkbaar met voorgaande jaren, zie paragraaf 6.3 in het hoofdrapport.

³ In het (BIG-)register zijn in- en uitschrijvingen niet meer verwerkt na 01-01-1997.

Bron: IGZ.

Tabel 1.2.1.2.: Specificatie aantal inschrijvingen Specialistenregister vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Aantal inschrijvingen	436	450	545	579	584
- waarvan buitenlanders	57	47	40	30	68
. van buiten EU-verband	21	19	.	.	16
. van binnen EU-verband	36	28	.	.	52

Bron: KNMG.

Tabel 1.2.1.3.: Aantal in het Specialistenregister ingeschreven specialisten¹ naar specialisme vanaf 1993, per ultimo jaar

Specialisme	1993	1994	1995	1996	1997
Allergologie	28	28	26	23	22
Anesthesiologie	1.030	1.053	1.026	1.087	1.082
Cardiologie	593	602	622	644	642
Cardiopulmonale chirurgie	95	101	96	104	104
Dermatologie en venerologie	378	392	387	410	401
Gastro-enterologie	67	72	97	124	130
Heelkunde	1.051	1.085	1.049	1.069	1.026
Inwendige geneeskunde	1.732	1.762	1.688	1.725	1.664
Keel-, neus- en oorheelkunde	463	479	473	478	459
Kindergeneeskunde	864	903	892	951	958
Klinisch chemie	15	16	17	18	18
Klinisch genetica	42	43	43	53	58
Klinisch geriatrie	49	54	43	56	64
Longziekten en tuberculose	372	386	381	392	390
Medische microbiologie	208	213	205	212	207
Neurochirurgie	83	86	93	103	102
Neurologie	497	519	538	557	590
Nucleaire geneeskunde	54	59	63	71	75
Oogheelkunde	585	613	615	643	622
Orthopedie	424	445	444	460	449
Pathologie	325	340	329	336	329
Plastische chirurgie	147	154	154	166	160
Psychiatrie	1.375	1.457	1.565	1.678	1.829
Radiologie/Radiodiagnostiek	848	876	860	902	883
Radiotherapie	142	150	152	162	161
Reumatologie	127	130	141	154	157
Revalidatiegeneeskunde	270	282	278	292	295
Urologie	279	284	282	298	299
Verloskunde en gynaecologie	809	817	788	809	798
Zenuw- en zielsziekten	742	743	571	586	388
Totaal ²	13.694	14.143	13.918	14.563	14.362

¹ Inclusief specialisten die het specialisme niet meer daadwerkelijk uitoefenen.

² Bij uitsplitsing naar specialisme kunnen bij de totaalcijfers verschillen optreden in vergelijking met tabel 1.2.1.1.

Bron: SRC,KNMG (laatste jaar).

Tabel 1.2.1.4.: Aantal nieuw ingeschreven specialisten (exclusief uit het buitenland) naar specialisme, vanaf 1992

	1993	1994	1995	1996	1997
Allergologie	1	-	-	1	-
Anesthesiologie	28	18	31	51	34
Cardiologie	16	8	25	21	17
Cardiopulmonale chirurgie	5	4	4	5	2
Dermatologie en venerologie	13	13	12	20	14
Gastro-enterologie	8	4	16	12	1
Heelkunde	14	29	22	35	29
Inwendige geneeskunde	53	27	67	57	65
Keel-, neus- en oorheelkunde	3	15	15	12	11
Kindergeneeskunde	27	31	32	44	46
Klinisch chemie	2	1	1	2	-
Klinisch genetica	4	1	7	5	8
Klinisch geriatrie	2	5	2	8	7
Longziekten en tuberculose	11	14	14	15	15
Medische microbiologie	6	4	8	8	10
Neurochirurgie	2	3	6	5	4
Neurologie	15	22	16	9	14
Nucleaire geneeskunde	4	5	5	6	6
Oogheelkunde	19	26	20	26	20
Orthopedie	9	19	12	19	16
Pathologie	7	14	9	13	11
Plastische chirurgie	3	6	8	7	6
Psychiatrie	61	72	84	80	87
Radiologie/Radiodiagnostiek	12	27	29	32	27
Radiotherapie	7	8	9	6	7
Reumatologie	5	2	6	7	7
Revalidatiegeneeskunde	8	11	16	12	12
Urologie	10	5	9	10	13
Verloskunde en gynaecologie	17	8	20	21	27
Zenuw- en zielsziekten	.	1	-	-	-
Totaal	372	403	505	549	516

Bron: SRC.

Tabel 1.2.1.5.: Aantal arbeidsplaatsen (fte's) in algemene, academische en categorale ziekenhuizen over de periode 1992-1996

Specialisme	1992	1993	1994	1995	1996
Interne specialismen					
Internisten	1.096	1.099	1.083	1.089	1.112
Longartsen	276	279	291	297	298
Cardiologen	468	481	487	488	500
Reumatologen	101	102	101	103	104
Gastro-enterologen	76	69	74	79	84
Allergologen	10	11	10	11	9
Kinderartsen	566	559	577	583	563
Klinische gerieters	27	30	33	33	38
Dermatologen en venerologen	240	236	244	248	249
<i>Totaal interne specialismen</i>	<i>2.860</i>	<i>2.866</i>	<i>2.900</i>	<i>2.931</i>	<i>2.967</i>
Heelkundige specialismen					
Chirurgen	790	768	768	757	778
Orthopaeden	327	329	340	349	353
Urologen	234	230	233	233	242
Plastische chirurgen	105	111	111	116	124
Neurochirurgen	81	81	83	85	95
Cardiopulmonale chirurgen	83	86	79	84	86
Verloskunde en gynaecologen	596	586	588	584	582
Oogartsen	359	364	361	371	379
KNO-artsen	370	358	355	355	360
<i>Totaal heelkundige specialismen</i>	<i>2.945</i>	<i>2.913</i>	<i>2.918</i>	<i>2.934</i>	<i>2.999</i>
Zenuw- en zielsziekten					
Neurologen	465	465	463	476	479
Psychiaters	278	273	261	278	275
Artsen v. zenuw- en zielsziekten	29	13	13	10	8
<i>Totaal zenuw- en zielsziekten</i>	<i>772</i>	<i>751</i>	<i>737</i>	<i>764</i>	<i>762</i>
Overige specialismen					
Anaesthesiologie	760	745	747	763	779
Revalidatie	185	193	200	197	196
Radiodiagnostiek	551	553	546	547	566
Radiotherapie	104	108	108	122	112
Radiologie	106	109	103	99	94
Nucleaire geneeskunde	39	50	53	55	57
Pathologische anatomie	235	219	212	218	219
Medische microbiologie	128	141	137	130	133
Klinische genetica	20	19	17	20	25
Tandarts	44	37	34	30	27
Tandarts spec. mond- en kaakchirurgie	177	163	161	164	172
<i>Totaal overige specialismen</i>	<i>2.349</i>	<i>2.337</i>	<i>2.318</i>	<i>2.345</i>	<i>2.380</i>
Totaal alle specialismen	8.926	8.867	8.873	8.974	9.108

Bron: NZi.

Tabel 1.2.1.6.: Aantallen specialisten (personen) in algemene, academische en categorale ziekenhuizen over de periode 1992-1996

Specialisme	1992	1993	1994	1995	1996
Interne specialismen					
Internisten	1.195	1.200	1.185	1.182	1.226
Longartsen	313	319	327	330	345
Cardiologen	515	537	536	535	547
Reumatologen	142	144	147	146	146
Gastro-enterologen	84	74	79	89	94
Allergologen	15	16	14	16	17
Kinderartsen	668	645	682	685	658
Klinische gerieters	31	33	40	39	42
Dermatologen en venerologen	321	308	309	309	311
<i>Totaal interne specialismen</i>	<i>3.284</i>	<i>3.276</i>	<i>3.319</i>	<i>3.331</i>	<i>3.386</i>
Heelkundige specialismen					
Chirurgen	835	811	809	797	826
Orthopaeden	368	376	383	382	400
Urologen	281	275	275	281	294
Plastische chirurgen	161	166	177	169	185
Neurochirurgen	124	121	130	134	144
Cardiopulmonale chirurgen	96	95	99	93	100
Verloskunde en gynaecologen	652	646	631	631	648
Oogartsen	444	453	451	454	468
KNO-artsen	423	413	406	401	410
<i>Totaal heelkundige specialismen</i>	<i>3.384</i>	<i>3.356</i>	<i>3.361</i>	<i>3.342</i>	<i>3.476</i>
Zenuw- en zielsziekten					
Neurologen	528	533	528	533	547
Psychiaters	337	323	320	330	338
Artsen v. zenuw- en zielsziekten	36	16	16	12	10
<i>Totaal zenuw- en zielsziekten</i>	<i>900</i>	<i>872</i>	<i>864</i>	<i>875</i>	<i>895</i>
Overige specialismen					
Anaesthesiologie ⁸²⁰	820	797	807	825	845
Revalidatie	248	265	266	270	263
Radiodiagnostiek	595	594	582	580	632
Radiotherapie	125	131	129	143	138
Radiologie	109	117	111	108	99
Nucleaire geneeskunde	45	53	62	66	67
Pathologische anatomie	316	298	288	289	300
Medische microbiologie	170	188	188	179	179
Klinische genetica	25	19	24	24	36
Tandarts	131	132	110	92	72
Tandarts spec. mond- en kaakchirurgie	267	239	241	247	256
<i>Totaal overige specialismen</i>	<i>2.851</i>	<i>2.833</i>	<i>2.808</i>	<i>2.823</i>	<i>2.886</i>
Totaal alle specialismen	10.419	10.320	10.352	10.371	10.642

Bron: NZi.

1.2.2 Achtergrondkenmerken specialisten

Tabel 1.2.2.1.: Aantal geregistreerde specialisten naar geslacht en specialisme, per 31 december 1997

Specialisme	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Allergologie	14	64	8	36	22	100
Anesthesiologie	842	78	240	22	1.082	100
Cardiologie	586	91	56	9	642	100
Cardiopulmonale chirurgie	100	96	4	4	104	100
Dermatologie en venerologie	302	75	99	25	401	100
Gastro-enterologie	121	93	9	7	130	100
Heelkunde	984	96	42	4	1.026	100
Inwendige geneeskunde	1.339	80	325	20	1.664	100
Keel-, neus- en oorheelkunde	430	94	29	6	459	100
Kindergeneeskunde	578	60	380	40	958	100
Klinisch chemie	12	67	6	33	18	100
Klinisch genetica	26	45	32	55	58	100
Klinisch geriatrie	35	55	29	45	64	100
Longziekten en tuberculose	330	85	60	15	390	100
Medische microbiologie	154	74	53	26	207	100
Neurochirurgie	96	94	6	6	102	100
Neurologie	493	84	97	16	590	100
Nucleaire geneeskunde	59	79	16	21	75	100
Oogheelkunde	455	73	167	27	622	100
Orthopedie	441	98	8	2	449	100
Pathologie	268	81	61	19	329	100
Plastische chirurgie	142	89	18	11	160	100
Psychiatrie	1.301	71	528	29	1.829	100
Radiologie/Radiodiagnostiek	792	90	91	10	883	100
Radiotherapie	117	73	44	27	161	100
Reumatologie	114	73	43	27	157	100
Revalidatiegeneeskunde	198	67	97	33	295	100
Urologie	296	99	3	1	299	100
Verloskunde en gynaecologie	643	81	155	19	798	100
Zenuw- en zielsziekten	344	89	44	11	388	100
Totaal	11.612	81	2.750	19	14.362	100

Bron: KNMG.

Tabel 1.2.2.2.: Relatieve verdeling van geregistreerde specialisten naar leeftijd en specialisme, per 31 december 1997

	Mannen				Vrouwen			
	< 40	40-54	> 54	totaal	< 40	40-54	> 54	totaal
	%	%	%	%	%	%	%	%
Allergologie	21	64	14	100	13	87	-	100
Anesthesiologie	14	60	26	100	18	55	27	100
Cardiologie	12	65	23	100	16	61	23	100
Cardiopulmonale chirurgie	11	70	19	100	25	75	-	100
Dermatologie en venerologie	14	51	35	100	38	44	17	100
Gastro-enterologie	11	74	16	100	11	78	11	100
Heelkunde	9	53	38	100	43	33	24	100
Inwendige geneeskunde	14	55	31	100	32	53	15	100
Keel-, neus- en oorheelkunde	11	47	42	100	55	38	7	100
Kindergeneeskunde	14	57	29	100	29	53	18	100
Klinisch chemie	25	58	17	100	17	67	17	100
Klinisch genetica	27	50	23	100	53	41	6	100
Klinisch geriatrie	23	60	17	100	21	65	14	100
Longziekten en tuberculose	13	66	21	100	22	57	22	100
Medische microbiologie	15	56	29	100	23	60	17	100
Neurochirurgie	15	51	34	100	17	83	-	100
Neurologie	10	66	24	100	18	72	10	100
Nucleaire geneeskunde	29	58	13	100	31	56	13	100
Oogheelkunde	14	51	35	100	33	51	16	100
Orthopedie	9	63	28	100	25	63	12	100
Pathologie	12	54	34	100	31	52	16	100
Plastische chirurgie	14	54	32	100	22	72	6	100
Psychiatrie	11	65	24	100	27	60	13	100
Radiologie/Radiodiagnostiek	12	56	32	100	35	49	15	100
Radiotherapie	24	56	20	100	36	52	11	100
Reumatologie	13	64	23	100	26	53	21	100
Revalidatiegeneeskunde	15	57	28	100	30	54	16	100
Urologie	11	57	32	100	67	33	-	100
Verloskunde en gynaecologie	6	60	35	100	25	63	12	100
Zenuw- en zielsziekten	-	19	81	100	-	11	89	100
Totaal	12	57	31	100	28	55	17	100

Bron: KNMG.

Tabel 1.2.2.3.: Relatieve verdeling van het aantal arbeidsplaatsen van werkzame specialisten in ziekenhuizen naar werkveld en specialisme

Specialisme	Relatieve verdeling fte's ziekenhuizen		
	algemeen	academisch	categoraal
Interne specialismen			
Internisten	60%	37%	3%
Longartsen	76%	17%	8%
Cardiologen	74%	25%	1%
Reumatologen	71%	22%	7%
Gastro-enterologen	44%	54%	2%
Allergologen	54%	35%	11%
Kinderartsen	58%	41%	1%
Klinische gerieters	84%	16%	0%
Dermatologen en venerologen	77%	23%	0%
<i>Totaal interne specialismen</i>	65%	32%	3%
Heelkundige specialismen			
Chirurgen	74%	24%	2%
Orthopaeden	83%	14%	3%
Urologen	80%	19%	1%
Plastische chirurgen	71%	28%	1%
Neurochirurgen	45%	55%	0%
Cardiopulmonale chirurgen	27%	66%	7%
Verloskunde en gynaecologen	78%	21%	1%
Oogartsen	77%	18%	5%
KNO-artsen	78%	21%	1%
<i>Totaal heelkundige specialismen</i>	75%	23%	2%
Zenuw- en zielsziekten			
Neurologen	71%	23%	7%
Psychiaters	64%	34%	2%
Artsen v. zenuw- en zielsziekten	100%	0%	0%
<i>Totaal zenuw- en zielsziekten</i>	68%	27%	5%
Overige specialismen			
Anaesthesiologie	69%	28%	2%
Revalidatie	34%	11%	56%
Radiodiagnostiek	76%	22%	2%
Radiotherapie	38%	38%	23%
Radiologie	100%	0%	0%
Nucleaire geneeskunde	54%	40%	5%
Pathologische anatomie	61%	36%	4%
Medische microbiologie	62%	38%	0%
Klinische genetica	0%	100%	0%
Tandarts	53%	41%	6%
Tandarts spec. mond- en kaakchirurgie	75%	24%	1%
<i>Totaal overige specialismen</i>	66%	27%	8%
Totaal alle specialismen	69%	27%	4%

Bron: NZi.

Tabel 1.2.2.4.: Deeltijdfactor intramuraal werkzame specialisten

Specialisme	Deeltijdfactor ¹
Interne specialismen	
Internisten	92%
Longartsen	86%
Cardiologen	91%
Reumatologen	71%
Gastro-enterologen	89%
Allergologen	54%
Kinderartsen	86%
Klinische gerieters	90%
Dermatologen en venerologen	80%
<i>Totaal interne specialismen</i>	88%
Heelkundige specialismen	
Chirurgen	94%
Orthopaeden	88%
Urologen	82%
Plastische chirurgen	67%
Neurochirurgen	66%
Cardiopulmonale chirurgen	86%
Verloskunde en gynaecologen	90%
Oogartsen	81%
KNO-artsen	88%
<i>Totaal heelkundige specialismen</i>	86%
Zenuw- en zielsziekten	
Neurologen	88%
Psychiaters	81%
Artsen v. zenuw- en zielsziekten	77%
<i>Totaal zenuw- en zielsziekten</i>	85%
Overige specialismen	
Anaesthesiologie	92%
Revalidatie	75%
Radiodiagnostiek	90%
Radiotherapie	81%
Radiologie	95%
Nucleaire geneeskunde	86%
Pathologische anatomie	73%
Medische microbiologie	74%
Klinische genetica	71%
Tandarts	37%
Tandarts spec. mond- en kaakchirurgie	67%
<i>Totaal overige specialismen</i>	82%
Totaal alle specialismen	86%

¹ Aantal arbeidsplaatsen in verhouding tot het aantal werkzame specialisten in ziekenhuizen.
Bron: NZi.

1.2.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.2.3.1.: Aantal werkzame specialistenopleiders, specialisten in opleiding, AG(N)IO's en aspirant-specialisten vanaf 1992, per ultimo jaar

	1992	1993	1994	1995	1996
Specialistenopleiders	4.115	4.300	4.456	4.657	4.750
Aantal full-time arbeidsplaatsen	3.809	4.146	4.098	4.663	4.344
Assistenten in opleiding tot specialist (AGIO's)	2.541	2.759	3.054	3.079	3.170
Assistenten niet in opleiding (AGNIO's)	1.005	1.136	1.088	1.240	1.268
Aspirant specialisten	54	.	.	.	.

Bron: SRC.

Tabel 1.2.3.2.: Aantal assistenten in opleiding tot specialist (AGIO's) naar specialisme vanaf 1992, per ultimo jaar

Specialisme	1992	1993	1994	1995	1996
Allergologie	1	3	4	4	4
Anesthesiologie	150	162	167	175	175
Cardiologie	74	89	105	93	109
Cardiopulmonale chirurgie	24	26	23	24	22
Dermatologie en venerologie	57	58	60	58	51
Gastro-enterologie	25	28	27	29	29
Heelkunde	264	184	322	266	273
Inwendige geneeskunde	454	395	523	401	417
Keel-, neus- en oorheelkunde	62	73	75	77	78
Kindergeneeskunde	175	225	207	265	296
Klinisch chemie	5	4	4	6	4
Klinisch genetica	16	20	23	25	25
Klinisch geriatrie	12	14	15	25	16
Longziekten en tuberculose	51	52	63	57	59
Medische microbiologie	27	33	34	40	44
Neurochirurgie	21	22	25	22	25
Neurologie	110	130	131	148	172
Nucleaire geneeskunde	14	17	21	19	19
Oogheelkunde	88	95	90	92	83
Orthopedie	64	84	92	96	101
Pathologie	61	70	71	79	80
Plastische chirurgie	23	26	23	24	25
Psychiatrie	331	416	400	466	489
Radiologie/Radiodiagnostiek	144	154	148	116	107
Radiotherapie	37	38	39	40	40
Reumatologie	15	24	32	31	27
Revalidatiegeneeskunde	61	71	68	68	70
Urologie	37	52	60	56	56
Verloskunde en gynaecologie	138	194	202	277	274
Totaal	2.541	2.759	3.054	3.079 ¹	3.170 ²

¹ Waarvan 38,8% vrouw.² Waarvan 40,5% vrouw.

Bron: SRC.

Tabel 1.2.3.3: Aandeel vrouwen bij AGIO's naar specialisme, vanaf 1992

Specialisme	1992 %	1993 %	1994 %	1995 %	1996 %
Allergologie	-	33	25	25	25
Anesthesiologie	26	28	29	31	28
Cardiologie	8	13	15	16	24
Cardiopulmonale chirurgie	4	15	17	21	14
Dermatologie en venerologie	47	41	40	43	45
Gastro-enterologie	4	14	22	28	24
Heelkunde	16	21	18	21	26
Inwendige geneeskunde	35	38	36	38	54
Keel-, neus- en oorheelkunde	21	21	21	23	23
Kindergeneeskunde	54	60	55	59	44
Klinisch chemie	-	-	-	-	-
Klinisch genetica	75	80	74	84	84
Klinisch geriatrie	33	43	60	52	63
Longziekten en tuberculose	20	27	27	28	29
Medische microbiologie	30	39	50	50	50
Neurochirurgie	11	5	4	-	20
Neurologie	30	26	31	38	43
Nucleaire geneeskunde	14	29	24	32	42
Oogheelkunde	43	46	46	42	45
Orthopedie	2	5	8	15	9
Pathologie	31	36	38	41	31
Plastische chirurgie	17	15	22	13	20
Psychiatrie	40	44	45	46	48
Radiologie/Radiodiagnostiek	22	23	23	26	28
Radiotherapie	41	37	38	50	53
Reumatologie	47	54	50	52	37
Revalidatiegeneeskunde	44	45	50	49	51
Urologie	3	6	7	5	13
Verloskunde en gynaecologie	51	55	55	60	57
Totaal	32	36	35	39	41

Bron: SRC.

1.3 Sociaal-geneeskundigen

1.3.1 Gekwalificeerde personen

Tabel 1.3.1.1.: Aantal ingeschrevenen in het register van erkende sociaal geneeskundigen¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Mannen	.	2.782	2.844	2.927	2.939
Vrouwen	.	1.147	1.212	1.292	1.299
Totaal	3.720 ²	3.929	4.056	4.219	4.238

¹ Inclusief niet-actieven.

² Schatting.

Bron: SGRC.

Tabel 1.3.1.2.: Relatieve verdeling van het aantal ingeschrevenen in het register van erkende sociaal-geneeskundigen per tak, ultimo 1996 en 1997 en aandeel vrouwen (1997)

	Sociaal-geneeskundigen		Aandeel vrouwen
	1996 (%)	1997 (%)	1997 (%)
Arbeids- en bedrijfsgeneeskunde	34,1	34,0	15,9
Jeugdgezondheidszorg	21,6	21,5	72,2
Verzekeringsgeneeskunde	27,8	27,7	23,5
Algemene gezondheidszorg	13,8	13,8	16,6
Sportgeneeskunde	1,0	1,0	15,9
Bijzondere vormen sociale geneeskunde	1,2	1,2	40,0
Arbeid en Gezondheid ¹		0,4	36,8
Zonder takaanduiding	0,4	0,4	22,2
Totaal	100,0	100,0	31,0

¹ Nieuwe opleidingstak, met ingang van 1997 opgenomen in het register.

Bron: SGRC.

Tabel 1.3.1.3.: Aantal inschrijvingen in het register van erkende sociaal-geneeskundigen per tak vanaf 1993, per 31 december

Opleidingstak	1993	1994	1995 ¹	1996 ¹	1997 ¹
Arbeids- en bedrijfsgeneeskunde	41	46	27	42	67
Jeugdgezondheidszorg	22	31	10	15	9
Verzekeringsgeneeskunde	87	73	59	71	58
Algemene gezondheidszorg	35	20	20	18	17
Sportgeneeskunde	5	1	4	2	3
Bijzondere vormen sociale geneeskunde	1	-	1	2	4
Arbeid en Gezondheid ²					19
Zonder takaanduiding	1	1	-	1	2
Totaal	192	172	121	151	179

¹ Nieuwe inschrijvingen tussen 01/01 en 31/12.

² Nieuwe opleidingstak, met ingang van 1997 opgenomen in het register.

Bron: SGRC.

Tabel 1.3.1.4.: Aantal inschrijvingen in het register van erkende sociaal-geneeskundigen per tak naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

Opleidingstak	1993		1994		1995 ¹		1996 ¹		1997 ¹	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw
Arbeids- en bedrijfsgeneeskunde	29	12	33	13	14	13	29	13	37	30
Jeugdgezondheidszorg	5	17	6	25	1	9	1	14	3	6
Verzekeringsgeneeskunde	65	22	57	16	35	24	51	20	41	17
Algemene gezondheidszorg	22	13	15	5	14	6	13	5	8	9
Sportgeneeskunde	5	-	-	1	4	-	2	-	2	1
Bijzondere vormen sociale geneeskunde	1	-	-	-	1	-	1	1	3	1
Arbeid en Gezondheid ²									12	7
Zonder takaanduiding	1	-	1	-	-	-	-	1	2	-
Totaal	128	64	112	60	69	52	97	54	108	71

¹ Nieuwe inschrijvingen tussen 01-01 en 31-12.² Nieuwe opleidingstak, met ingang van 1997 opgenomen in het register.

Bron: SGRC.

1.3.2 Achtergrondkenmerken

Tabel 1.3.2.1.: Leeftijdsverdeling van in het register opgenomen erkende sociaal-geneeskundigen naar geslacht, per 1 januari 1998

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 30	-	-	-	-	-	-
30-34	25	0,8	57	4,0	82	1,9
35-39	255	8,2	226	16,0	481	10,6
40-44	559	18,0	267	18,9	826	18,3
45-49	652	20,9	235	16,7	887	19,6
50-54	456	14,6	192	13,6	648	14,3
55-59	178	5,7	112	7,9	290	6,4
60-64	136	4,4	62	4,4	198	4,4
> 64	852	27,4	258	18,3	1.110	24,5
Totaal	3.113	100,0	1.409	100,0	4.522	100,0

Bron: KNMG.

Tabel 1.3.2.2.: Totaal aantal geregistreerde sociaal-geneeskundigen per tak en geslacht, per 31 december 1997

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Opleidingstak						
Arbeids- en bedrijfsgeneeskunde	1.210	84	229	16	1.439	100
Jeugdgezondheidszorg	254	28	659	72	913	100
Algemene gezondheidszorg	486	83	97	17	583	100
Sportgeneeskunde	37	84	7	16	44	100
Verzekeringsgeneeskunde	896	76	276	24	1.172	100
Arbeid en Gezondheid ¹	12	63	7	37	19	100
Bijzondere vormen van sociale geneeskunde	30	60	20	40	50	100
Zonder takaanduiding	14	78	4	22	18	100
Totaal	2.939	69	1.299	31	4.238	100

¹ Nieuwe opleidingstak, met ingang van 1997 opgenomen in het register.
Bron: SGRC.

Tabel 1.3.2.3.: Relatieve leeftijdsverdeling van werkzame bedrijfsartsen (leden NVAB) naar geslacht per medio 1996 (N=201)

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
	%	%	%
< 31	-	-	-
31-35	5,9	12,7	7,0
36-40	21,6	32,4	23,4
41-45	26,5	30,4	27,1
46-50	32,3	15,7	29,5
51-55	9,8	7,8	9,5
56-60	3,9	-	3,3
61-65	-	1,0	0,2
> 65	-	-	-
Totaal	100,0	100,0	100,0
<i>Gemiddelde leeftijd</i>	<i>44.5</i>	<i>41.9</i>	<i>44.1</i>

Bron: Heiligers e.a., 1997.

Tabel 1.3.2.4.: Relatieve leeftijdsverdeling van werkzame jeugdartsen (leden NVJG) naar geslacht medio 1996 (N=289)

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
	%	%	%
< 31	-	2,2	1,8
31-35	9,5	12,1	11,7
36-40	17,5	16,1	16,3
41-45	31,7	24,1	25,3
46-50	28,6	16,5	18,4
51-55	6,3	18,3	16,5
56-60	4,8	10,3	9,4
61-65	-	0,4	0,4
> 65	1,6	-	0,2
Totaal	100,0	100,0	100,0
Gemiddelde leeftijd	44,4	45,1	45,0

Bron: Heiligers e.a., 1997.

Tabel 1.3.2.5.: Verdeling van de bedrijfsartsen (leden NVAB) naar type organisatie waar men werkzaam is en naar geslacht, medio 1996 (N=199)

Type organisatie	Man	Vrouw	Totaal
	%	%	%
Landelijke Arbodienst	21,8	25,5	22,4
Regionale Arbodienst	42,5	43,2	42,7
Gedetacheerd vanuit Regionale Arbodienst bij een bedrijf	1,0	2,9	1,3
Rechtstreeks bij de Arbodienst van één bedrijf/Concerngebonden Arbodienst	25,7	19,6	24,7
Rechtstreeks bij de Arbodienst van meerdere bedrijven	5,0	5,9	5,1
Anders	4,0	2,9	3,8
Totaal	100,0	100,0	100,0

Bron: Heiligers e.a., 1997.

Tabel 1.3.2.6.: Verdeling van de jeugdartsen (leden NVJG) naar type organisatie waar men werkzaam is en naar geslacht, medio 1996 (N=289)

Type organisatie	Man	Vrouw	Totaal
	%	%	%
Kruisvereniging	12,7	31,2	28,4
GGD	79,4	62,1	64,7
Anders	7,9	6,7	6,9
Totaal	100,0	100,0	100,0

Bron: Heiligers e.a., 1997.

Tabel 1.3.2.7.: Omvang van de aanstelling (in fte) van bedrijfsartsen (leden NVAB) naar geslacht in procenten, medio 1996

Omvang aanstelling in fte	Man	Vrouw	Totaal
	%	%	%
0.01-0.2	1,0	-	0,8
0.21-0.4	-	-	-
0.41-0.6	-	36,2	6,2
0.61-0.8	10,8	31,4	14,3
0.81-0.99	3,9	4,9	4,1
1.00 (full-time)	84,3	27,5	74,6
Totaal	100,0	100,0	100,0
Gemiddeld aantal fte per bedrijfsarts	0.97	0.76	0.93

Bron: Heiligers e.a., 1997.

Tabel 1.3.2.8.: Omvang van de aanstelling (in fte) van jeugdartsen (leden NVJG) naar geslacht in procenten, medio 1996 (N=289)

Omvang aanstelling in fte	Man	Vrouw	Totaal
	%	%	%
0.01-0.2	4,7	3,0	3,4
0.21-0.4	1,6	18,3	15,7
0.41-0.6	6,3	46,4	40,3
0.61-0.8	15,9	22,3	21,3
0.81-0.99	4,8	2,2	2,6
1.00 (full-time)	66,7	7,6	16,7
Totaal	100,0	100,0	100,0
Gemiddeld aantal fte per jeugdarts	0.87	0.58	0.62

Bron: Heiligers e.a., 1997.

1.3.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.3.3.1.: Opleidingsgegevens van sociaal-geneeskundigen vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- In opleiding gekomen	311	204	168	101	145
waarvan % vrouw	37%	36%	49%	50%	63%
- Totaal in opleiding	.	.	1.311	1.019	958
waarvan % vrouw	.	.	37%	39%	41%
- Opleiding voltooid ¹	181	172	121	151	179
waarvan % vrouw	32%	35%	51%	36%	40%

¹ Nieuwe inschrijvingen in register erkende sociaal-geneeskundigen.

Bron: SGRC/CBS.

1.4 Verpleeghuisartsen

1.4.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 1.4.1.1.: Aantal inschrijvingen en totaal aantal ingeschrevenen in het register van erkende verpleeghuisartsen naar geslacht vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Nieuwe inschrijvingen	30	36	42	33	59
Totaal aantal ingeschrevenen	798	821	789 ¹	814 ²	867 ³
Waarvan % vrouw	.	42%	44%	45%	46%

Bron: HVRC.

1.4.2 Achtergrondkenmerken werkzame personen

1.4.2.1.: Geregistreerde verpleeghuisartsen naar leeftijd en geslacht, per 1 januari 1998

Leeftijd	Man		Vrouw		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 30	-	-	3	0,8	3	0,3
30-34	11	2,3	58	14,6	69	8,0
35-39	83	17,7	77	19,4	160	18,5
40-44	129	27,5	83	21,0	212	24,5
45-49	127	27,1	96	24,2	223	25,8
50-54	73	15,6	52	13,1	125	14,5
55-59	25	5,3	21	5,3	46	5,3
60-64	15	3,2	4	1,0	19	2,2
> 64	6	1,3	2	0,5	8	0,9
Totaal	469	100,0	396	100,0	865	100,0

Bron: KNMG.

1.4.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.4.3.1.: Opleidingsgegevens van verpleeghuisartsen vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- In opleiding gekomen	42	36	60	61	87
<i>waarvan % vrouw</i>	55%	67%	58%	75%	69%
- Totaal aantal in opleiding	79	80	100	125	147
<i>waarvan % vrouw</i>	57%	60%	64%	69%	72%
- Opleiding voltooid	25	28	38	33	59
<i>waarvan % vrouw</i>	53%	61%	50%	67%	59%
- Uitval	-	2	3	3	6

Bron: HVRC.

1.5 Overige artsen

1.5.1 Werkzame personen

Tabel 1.5.1.1.: Aantal werkzame overige artsen in loondienst naar werkveld vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996
ARTSEN IN:					
AGGZ					
- RIAGG	739	736	768	799	800
- CAD	53	52	58	51	51
- overig	45	31	24	5	3
Subtotaal	837	819	850	855	854
GAK Nederland	1.024	931	675	506	476
Bedrijfsgezondheidsdiensten ¹	1.096	1.150	1.640 ²	1.840	1.935
Gemeentelijke gezondheidsdiensten	1.217	1.211	1.222	982	987
Thuiszorgorganisaties ³	883	847	802	819	886
Trombosediensten	77	73	76	80	84
Bloedbanken	118	128	128	128	126
TOTAAL	5.252	5.159	5.393	5.210	5.348
Index (1992=100)	100	98	103	99	102

¹ Inclusief arbodiensten.

² Verandering heeft te maken met verandering in telling (alle diensten).

³ Inclusief consultatiebureau-artsen.

Bron: CBS, GAK Nederland.

Tabel 1.5.1.2.: Aantal bezette arbeidsplaatsen (fte's) door overige artsen naar werkveld vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996
FTE'S IN:					
AGGZ	613	603	623	608	608
GAK Nederland	1.024	861	608	442	419
Bedrijfsgezondheidsdiensten ¹	1.016	1.047	1.486 ²	1.661	1.757
Gemeentelijke gezondheidsdiensten	976	963	966	743	750
Thuiszorgorganisaties ³	290	254	252	270	281
Trombosediensten	29	25	26	24	26
Bloedbanken	45	50	55	54	60
TOTAAL	3.993	3.803	4.016	3.802	3.901
Index (1992=100)	100	95	101	95	98

¹ Inclusief arbodiensten.

² Verandering heeft te maken met verandering in telling (alle diensten).

³ Inclusief consultatiebureau-artsen.

Bron: CBS, GAK Nederland.

1.5.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 1.5.2.1.: Relatieve verdeling van overige artsen naar geslacht en werkveld vanaf 1992, per 31 december

	1992		1993		1994		1995		1996	
	man %	vrouw %	man %	vrouw %	man %	vrouw %	man %	vrouw %	man %	vrouw %
AGGZ	65	35	64	36	63	37	64	36	63	37
GAK Nederland	.	.	68	32	64	36	65	35	63	37
Bedrijfsgezondheidsdiensten ¹	76	24	74	26	72	28	70	30	71	29
Gemeentelijke gezondheids- diensten	47	53	46	54	46	54	41	59	41	59
Thuiszorgorganisaties ²	12	88	10	90	8	92	8	92	9	91
Trombosediensten	60	40	55	45	55	45	56	44	57	43
Bloedbanken	53	47	52	48	49	51	53	47	52	48

¹ Inclusief arbodiensten.² Inclusief consultatiebureau-artsen.

Bron: CBS, GAK Nederland.

Tabel 1.5.2.2.: Relatieve verdeling van overige artsen naar part-time (PT) en full-time (FT) werkzaam naar werkveld vanaf 1992, per 31 december

	1992		1993		1994		1995		1996	
	PT ¹	FT ²	PT ¹	FT ²	PT ¹	FT ²	PT ¹	FT ²	PT ¹	FT ²
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
AGGZ	66	34	66	34	68	32	70	30	72	28
GAK Nederland	.	.	8	92	10	90	13	87	32	67
Bedrijfsgezondheidsdiensten ³	22	78	26	74	27	73	30	70	30	70
Gemeentelijke gezondheidsdiensten	53	47	54	46	55	45	61	39	62	38
Thuiszorgorganisaties ⁴	99	1	99	1	100	-	100	-	100	-
Trombosediensten	94	6	97	3	95	5	96	4	96	4
Bloedbanken	90	10	88	12	86	14	86	14	84	16

¹ Part-time werkzaam.² Full-time werkzaam.³ Inclusief arbodiensten.⁴ Inclusief consultatiebureau-artsen.

Bron: CBS, GAK Nederland.

1.6 Tandartsen

1.6.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 1.6.1.1.: Aantal gekwalificeerde tandartsen¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995 ²	1996	1997*
Mannen	7.961	8.022	6.305	7.356	6.935
Vrouwen	1.663	1.710	1.363	1.663	1.679
Totaal	9.624	9.732	7.668	9.019	8.614

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde tandartsen en inclusief ouder dan 65 jaar.

² Niet vergelijkbaar met voorgaande jaren, zie paragraaf 6.3 in het hoofdrapport.

Bron: IGZ.

Tabel 1.6.1.2.: Aantal in Nederland gevestigde tandartsen van 65 jaar en jonger naar geslacht vanaf 1992, per 31 december¹

	1992	1993	1994	1995	1996
Mannen	5.971	5.980	6.006	5.925	5.937
Vrouwen	1.239	1.278	1.322	1.333	1.382
Totaal	7.210	7.258	7.328	7.258	7.319

¹ Inclusief tandartsen met onbekend adres.

Bron: NMT.

1.6.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 1.6.2.1.: Leeftijdsverdeling van in Nederland gevestigde tandartsen van 65 jaar en jonger naar geslacht, per 31 december 1996¹

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 25	20	0,3	19	1,4	39	0,5
25-29	160	2,7	156	11,3	316	4,3
30-34	578	9,7	301	21,8	879	12,0
35-39	1.090	18,4	311	22,5	1.401	19,1
40-44	1.250	21,1	237	17,1	1.487	20,3
45-49	1.209	20,4	168	12,2	1.377	18,8
50-54	776	13,1	99	7,2	875	12,0
55-59	509	8,6	46	3,3	555	7,6
60-65	345	5,8	45	3,3	390	5,3
Totaal	5.937	100,0	1.382	100,0	7.319	100,0

¹ Inclusief 324 tandartsen met een onbekend adres, waarvan wellicht een deel in het buitenland verblijft.

Bron: NMT.

1.6.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.6.3.1.: Opleidingsgegevens van tandartsen vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Numerus fixus	180	180	210	210	210
Prop.fase ¹	168	169	202	202	202
- Aantal eerstejaarsstudenten	151	153	176	170	165
waarvan % vrouw	46%	44%	46%	46%	47%
- Totaal in opleiding	915	981	1.077	1.125	1.147
waarvan % vrouw	44%	44%	44%	45%	44%
- Opleiding voltooid (post-doctoraal)	115	176	103	118	183
waarvan % vrouw	37%	39%	43%	42%	51%

¹ Aantal studenten dat voor het eerst met deze opleiding is begonnen in de prop.fase.
Bron: CBS.

1.7 Tandarts-specialisten

1.7.1 Werkzame personen

	1995						1996					
	Mannen		Vrouwen		Totaal		Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Kaakchirurgen	189	98,4	3	1,6	192	100,0	192	98,5	3	1,5	195	42,6
Orthodontisten	202	79,2	53	20,8	255	100,0	207	78,7	56	21,3	263	57,4
Totaal	391	87,5	56	12,5	447	100,0	399	87,1	59	12,9	458	100,0

Bron: NMT.

1.7.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 1.7.2.1.: Leeftijdsverdeling van in Nederland werkzame tandarts-specialisten van 64 jaar en jonger naar geslacht, per 31 december 1996

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
25-29	-	-	1	1,7	1	0,2
30-34	30	7,5	13	22,0	43	9,4
35-39	61	15,3	14	23,7	75	16,4
40-44	68	17,0	14	23,7	82	17,9
45-49	87	21,8	10	16,9	97	21,2
50-54	79	19,8	2	3,4	81	17,7
55-59	47	11,8	3	5,1	50	10,9
60-64	27	6,8	2	3,4	29	6,3
Totaal	399	100,0	59	100,0	458	100,0

Bron: NMT.

1.7.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.7.3.1.: Opleidingsgegevens van tandarts-specialisten vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996
- In opleiding gekomen <i>waarvan % vrouw</i>	12 25%	11 27%	11 27%	9 44%	9 33%
- Totaal in opleiding <i>waarvan % vrouw</i>	44 27%	44 23%	42 24%	39 31%	38 34%
- Opleiding voltooid <i>waarvan % vrouw</i>	10 .	19 37%	27 19%	7 14%	8 38%

Bron: NMT.

1.8 Apothekers

1.8.1 Werkzame personen

Tabel 1.8.1.2: Aantal werkzame openbare apothekers¹ (leden KNMP) en ziekenhuis-apothekers naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
- Openbare apothekers	1.916	1.931	1.981	2.021	2.083
waarvan % vrouw	34%	34%	35%	36%	37%
- Ziekenhuisapothekers	306	317	332	342	361
waarvan % vrouw	29%	32%	33%	34%	37%
- Totaal apothekers	2.222	2.248	2.313	2.363	2.444
waarvan % vrouw	33%	34%	35%	36%	37%

¹ Gevestigde apothekers en tweede apothekers.
Bron: KNMP.

1.8.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 1.8.2.1.: Relatieve leeftijdsverdeling van werkzame openbare apothekers naar geslacht, per 31 december 1997

Leeftijd	Man (N=1306)	Vrouw (N=777)	Totaal (N=2083)
< 31	9,1%	27,0%	15,8%
31-40	31,9%	38,8%	34,5%
41-50	38,2%	24,5%	33,1%
51-65	19,7%	9,2%	15,8%
> 65	1,1%	0,5%	0,8%
Totaal	63,0%	37,0%	100,0%
	(100%)	(100%)	

Bron: KNMP.

1.8.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.8.3.1.: Opleidingsgegevens van apothekers vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Prop.fase ¹	268	345	361	349	373
- Aantal eerstejaarsstudenten	254	330	339	330	361
waarvan % vrouw	58%	54%	51%	52%	57%
- Totaal aantal in opleiding	1.350	1.544	1.690	1.771	1.871
waarvan % vrouw	56%	55%	55%	55%	55%
- Opleiding voltooid	94	132	106	163	154
waarvan % vrouw	64%	55%	61%	64%	60%

¹ Aantal studenten dat voor het eerst met deze opleiding is begonnen in de prop.fase.
Bron: KNMP, CBS (vanaf 1996).

1.9 Verloskundigen

1.9.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 1.9.1.1.: Aantal gekwalificeerde verloskundigen¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Vrouwen	3.111	3.201	2.223	2.976	2.232
Mannen	45	49	49	56	54
Totaal	3.156 ²	3.250 ²	2.272 ^{2,3}	3.032 ²	2.286

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreeerde verloskundigen.

² Waarvan gemiddeld 30% ouder dan 65 jaar.

³ Niet vergelijkbaar met voorgaande jaren, zie paragraaf 6.3 in het hoofdrapport.

Bron: IGZ.

Tabel 1.9.1.2.: Aantal werkzame verloskundigen naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Vrouwen	1.194	1.235	1.290	1.313	1.377
Mannen	40	41	42	44	45
Totaal	1.234	1.276	1.332	1.357	1.422

Bron: NIVEL.

Tabel 1.9.1.3.: Aantal nieuw gevestigde verloskundigen (eigen praktijk) en het aantal zelfstandig gevestigde verloskundigen dat de praktijk heeft neergelegd vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Praktijk begonnen	75	66	83	75	77
Praktijk neergelegd	45	34	54	45	54
Saldo	+30	+32	+29	+30	+23

Bron: NIVEL.

1.9.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 1.9.2.1.: Leeftijdsverdeling van praktiserende verloskundigen naar geslacht, per 31 december 1997

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 25	-	-	66	4,8	66	4,6
25-29	1	2,2	231	16,8	232	16,3
30-34	7	15,6	282	20,5	289	20,4
35-39	15	33,3	260	18,9	275	19,3
40-44	13	28,9	193	14,0	206	14,5
45-49	6	13,3	140	10,2	146	10,3
50-54	3	6,7	121	8,8	124	8,7
55-59	-	-	62	4,5	62	4,4
60-64	-	-	20	1,5	20	1,4
65-69	-	-	2	0,1	2	0,1
Totaal	45		1.377		1.422	100,0
		(100)		(100)		

Bron: NIVEL.

Tabel 1.9.2.2.: Aantal werkzame verloskundigen naar functie vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Eigen praktijk ¹	875	907	937	978	1.001
Klinisch werkzaam ²	192	188	185	199	212
Vaste waarneemster ³	114	112	118	105	100
Wisselende waarneemster ⁴	53	69	92	75	109
Totaal	1.234	1.276	1.332	1.357	1.422

¹ Verloskundige die een overeenkomst heeft met het ziekenfonds en alleen of in een maatschap een praktijk uitoefent.² In dienstverband van een ziekenhuis.³ Een verloskundige - die al dan niet in loondienst - voor onbepaalde tijd bij (een) zelfstandig gevestigde verloskundige(n) werkt.⁴ Een verloskundige die voor een bepaalde tijd werkzaam is bij (een) zelfstandig gevestigde verloskundige(n), dat wil zeggen freelance of via waarneembureau.

Bron: NIVEL.

Tabel 1.9.2.3.: Aantal zelfstandig gevestigde verloskundigen (in eigen praktijk) naar praktijkvorm vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Solopraktijk ¹	212	186	177	154	152
Duopraktijk ²	279	294	285	270	270
Groepspraktijk ³	384	427	475	552	579
Totaal	875	907	937	976	1.001

¹ De praktijk van één zelfstandig gevestigde verloskundige (eventueel met een vaste waarnemer).

² De praktijk van twee geassocieerde zelfstandig gevestigde verloskundigen (eventueel met een vaste waarnemer).

³ De praktijk van drie of meer geassocieerde zelfstandig gevestigde verloskundigen (eventueel met een vaste waarnemer).

Bron: NIVEL.

1.9.3 Opleidingsgegevens

Tabel 1.9.3.1.: Opleidingsgegevens van verloskundigen vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996 ¹	1997
- Aantal eerstejaarsstudenten	97	121	125	129	129
waarvan % vrouw	98%	99%	100%	100%	99%
- Totaal aantal in opleiding	255	304	340	428	457
waarvan % vrouw	98%	98%	99%	99%	99%
- Opleiding voltooid	63	65	78	9	77
waarvan % vrouw	95%	97%	100%	100%	99%

¹ Door verlenging van de opleidingsduur van 3 naar 4 jaar in 1993 zijn er maar weinig afgestudeerden in 1996.

Bron: Opleidingen voor verloskundigen.

1.9.4 Arbeidsmarktpositie

Tabel 1.9.4.1.: Relatieve verdeling van werkzaamheden van afgestudeerde verloskundigen per 31 december 1997, vanaf 1985, naar jaar van voltooiing van de opleiding

Afstudeerjaar	eigen praktijk		klinisch werkzaam		vaste waarnemster		nog niet werkzaam ¹		niet meer werkzaam		Totaal ²	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1985	33	50,0	2	3,0	9	13,6	2	3,0	20	30,3	66	6,3
1986	32	51,6	3	4,8	5	8,1	5	8,1	17	27,4	62	5,9
1987	34	53,1	3	4,7	8	12,5	2	3,1	17	26,6	64	6,1
1988	39	54,2	1	1,4	15	20,8	1	1,4	6	22,2	72	6,8
1989	43	56,6	2	2,6	8	10,5	4	5,3	19	25,0	76	7,2
1990	60	63,8	2	2,1	3	3,2	10	10,6	19	20,2	94	8,9
1991	51	63,0	4	4,9	7	8,6	8	9,9	11	13,6	81	7,7
1992	50	61,0	4	4,9	6	7,3	6	7,3	16	19,5	82	7,8
1993	59	64,1	8	8,7	6	6,5	11	12,0	8	8,7	92	8,7
1994	70	71,4	5	5,1	7	7,1	9	9,2	7	7,1	98	9,3
1995	73	57,5	15	11,8	14	11,0	19	15,0	6	4,7	127	12,0
1996	11	31,4	2	5,7	5	14,3	16	45,7	1	2,9	35	3,3
1997	36	34,3	14	13,3	4	3,8	51	48,6	-	-	105	10,0
Totaal	591	56,1	65	6,2	97	9,2	144	13,7	157	14,9	1.054	100,0

¹ Tot deze groep worden ook de wisselende waarnemers gerekend.

² Inclusief uit buitenland (gelijkstelling).

Bron: NIVEL.

2 PARAMEDISCHE BEROEPEN

2.1 Fysiotherapeuten

2.1.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 2.1.1.1.: Aantal gekwalificeerde fysiotherapeuten¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Mannen	12.370	12.714	12.447	13.529	13.725
Vrouwen	16.485	17.058	16.991	18.274	18.542
Totaal	28.855	29.772	29.438	31.803	32.267

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde fysiotherapeuten.

Bron: IGZ.

Tabel 2.1.1.2.: Extramuraal werkzame fysiotherapeuten¹ en heilgymnasten/masseurs², naar aantal, full-time equivalenten (fte)³ en geslacht vanaf 1992, per 31 december

	1992		1994		1996	
	aantal	fte	aantal	fte	aantal	fte ⁴
Fysiotherapeuten						
Mannen	5.840	5.860	5.965	5.922	5.946	5.758
Vrouwen	5.382	3.475	5.576	3.529	5.604	3.381
Totaal	11.222	9.335	11.541	9.451	11.550	9.139
Heilgymnasten/masseurs						
Mannen	47	39	44	41	30	25
Vrouwen	131	74	116	66	89	53
Totaal	178	113	160	107	119	78
Totaal						
Mannen	5.887	5.899	6.009	5.963	5.976	5.783
Vrouwen	5.513	3.549	5.692	3.595	5.693	3.434
Totaal	11.400	9.448	11.701	9.558	11.669	9.217

¹ Fysiotherapeuten, voorzover niet werkzaam in ziekenhuizen, verpleeghuizen, revalidatiecentra en zwakzinnigeninrichtingen, danwel in deze instellingen poliklinische behandelingen verrichten.

² Paramedicus met de titel heilgymnast/masseur die wettelijk bevoegd is het beroep van heilgymnast/masseur uit te oefenen (gericht op bewegings- en massagetherapie).

³ Eenheid van 40 uur fysiotherapie.

⁴ Op basis van een respons van 54%.

Bron: NIVEL.

Tabel 2.1.1.3.: Aantal vrijgevestigde¹ en in loondienst werkzame² fysiotherapeuten (medewerkers) in de eerste lijn en naar geslacht vanaf 1992, per 31 december

	1992		1994		1996	
	abs	%	abs	%	abs	%
Vrijgevestigd						
Mannen	4.718	59,5	4.843	59,4	4.903	59,6
Vrouwen	3.211	40,5	3.317	40,6	3.327	40,4
Totaal	7.929	100,0	8.160	100,0	8.230	100,0
Loondienst						
Mannen	1.169	33,7	1.166	32,9	1.073	31,2
Vrouwen	2.302	66,3	2.375	67,1	2.366	68,8
Totaal	3.471	100,0	3.541	100,0	3.439	100,0
Totaal						
Mannen	5.887	51,6	6.009	51,4	5.976	51,2
Vrouwen	5.513	48,4	5.692	48,6	5.693	48,8
Totaal	11.400	100,0	11.701	100,0	11.669	100,0

¹ Fysiotherapeut in de eerste lijn werkzaam die zich alleen of met één of meerdere collega's zelfstandig heeft gevestigd (ook wel praktijk eigenaar of maatschaphouder genoemd).

² Fysiotherapeut die langdurig in dienst is bij een eigenaar van een praktijk of maatschap. Er is sprake van een arbeidsovereenkomst en de praktijk eigenaar/maatschap draagt sociale lasten voor hem/haar af.

Bron: NIVEL.

Tabel 2.1.1.4.: Werkveldverdeling van intramuraal werkzame fysiotherapeuten, medio 1996

Ziekenhuis	46%
Verpleeghuis	29%
Revalidatiecentrum	8%
Instituut voor verstandelijk gehandicapten	7%
Overige	10%

Bron: Kersten e.a., 1997.

2.1.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.1.2.1.: Leeftijdsverdeling van (extramuraal) werkzame fysiotherapeuten naar geslacht, per 31 december 1996

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 30	289	4,8	644	11,4	933	8,0
30-34	738	12,4	1.137	20,1	1.875	16,1
35-39	1.349	22,6	1.267	22,4	2.616	22,5
40-44	1.544	25,9	1.201	21,2	2.745	23,6
45-49	1.124	18,9	732	12,9	1.856	16,0
50-54	580	9,7	401	7,1	981	8,4
55-59	225	3,8	194	3,4	419	3,6
60-64	81	1,4	43	0,8	124	1,1
65-69	12	0,2	26	0,5	38	0,3
> 69	21	0,4	12	0,2	33	0,3
Totaal	5.963	100,0	5.657	100,0	11.620 ¹	100,0

¹ Van 49 fysiotherapeuten is de leeftijd niet bekend.

Bron: NIVEL.

Tabel 2.1.2.2.: Relatieve verdeling van de omvang van de werkweek¹ van extramuraal werkende fysiotherapeuten naar functie en geslacht, per 31 december 1996

Aantal uren per week	Eigen praktijk of maatschap			Medewerker in loondienst			Totaal		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
< 9	2,3	4,5	3,2	4,3	8,7	7,3	2,7	6,1	4,4
9-16	3,5	14,7	8,3	9,9	27,2	21,7	4,6	19,4	12,0
17-24	5,6	27,5	15,0	15,9	32,1	26,9	7,4	29,3	18,3
25-32	9,1	25,9	16,3	22,4	20,8	21,3	11,4	24,0	17,7
33-40	37,2	20,0	29,8	39,8	9,9	19,4	37,7	16,2	26,9
> 40	42,3	7,3	27,2	7,6	1,4	3,3	36,2	5,1	20,6
Totaal %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Absoluut	4.903	3.327	8.230	1.073	2.366	3.439	5.975	5.693	11.669
Gemiddeld aantal uren	40.6	26.4	34.4	30.2	21.0	23.9	38.7	24.3	31.5

¹ Op basis van een respons van 54%.

Bron: NIVEL.

Tabel 2.1.2.3.: Absoluut en relatief aantal praktijken¹ naar het aantal extramuraal werkzame fysiotherapeuten per praktijk vanaf 1992, per 31 december

Aantal fysiotherapeuten per praktijk	1992		1994		1996	
	abs	%	abs	%	abs	%
1	1.792	40,7	1.853	40,5	1.926	41,1
2	914	20,8	968	21,1	1.024	21,8
3	609	13,8	629	13,7	635	13,5
4	382	8,7	413	9,0	425	9,1
5	263	6,0	279	6,1	289	6,2
6	158	3,6	167	3,6	152	3,2
7	91	2,1	89	1,9	86	1,8
8	77	1,8	77	1,7	57	1,2
9	40	0,9	32	0,7	30	0,6
10	27	0,6	23	0,5	23	0,5
> 10	47	1,1	48	1,0	44	0,9
Totaal	4.400	100,0	4.578	100,0	4.691	100,0

¹ Een organisatorische eenheid van één of meer praktijkeigenaren die fysiotherapeutische zorg aanbieden, vanuit één of meer adressen, waarvan één adres het hoofdpraktijkadres is.

Bron: NIVEL.

Tabel 2.1.2.4.: Gemiddelde omvang werkweek van extramuraal en intramuraal werkzame fysiotherapeuten in uren, medio 1996

	Uren			Waarvan directe patiëntenzorg
	Man	Vrouw	Totaal	
Extramuraal				
Leidinggevend	46	32	43	± 80%
Medewerker	38	24	31	± 80%
Intramuraal				
Leidinggevend	37	34	36	± 49%
Medewerker	38	29	33	± 75%

Bron: Kersten e.a., 1997.

2.1.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.1.3.1.: Opleidingsgegevens van fysiotherapeuten vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹ <i>waarvan % vrouw</i>	.	931 56%	933 58%	931 57%	1.008 60%
- Totaal aantal in opleiding <i>waarvan % vrouw</i>	4.765 61%	4.714 59%	4.640 58%	4.653 57%	4.663 57%
- Opleiding voltooid ² <i>waarvan % vrouw</i>	940 61%	987 63%	942 61%	929 62%	890 61%

¹ Instroom in prop.-fase.

² Tussen 01-01 en 31-12.

Bron: CBS.

2.1.4 Arbeidsmarktpositie

Tabel 2.1.4.1.: Arbeidsmarktpositie van fysiotherapeuten anderhalf jaar na afstuderen vanaf 1993, per 31 december¹

	1993	1994	1995	1996	1997
Geslacht					
Man	38%	38%	32%	39%	38%
Vrouw	62%	62%	68%	61%	62%
Duur intrede werkloosheid					
0 maanden	53%	49%	50%	59%	52%
1-3 maanden	27%	30%	35%	27%	32%
4-6 maanden	12%	10%	10%	13%	12%
> 6 maanden	7%	11%	5%	1%	5%
Werkloos					
Ja	18%	13%	7%	10%	12%
Nee	82%	87%	93%	90%	88%
Maatschappelijke positie					
Betaald werk	73%	75%	84%	81%	85%
Studie	8%	9%	8%	8%	6%
Werkzoekend	14%	8%	6%	9%	8%
Andere situatie	2%	6%	2%	1%	1%
Loondienst					
Ja	84%	84%	79%	80%	76%
Nee	16%	16%	21%	20%	24%
Aanstelling					
Vast	67%	60%	66%	64%	55%
Tijdelijk	33%	41%	34%	36%	45%
Arbeidsduur					
Full-time ²	.	45%	56%	56%	49%
Belangrijkste beroepen werkzaam³					
Fysiotherapeut	93%	95%	92%	91%	86%
Belangrijkste branches werkzaam³					
Fysio- e.a. bewegingspraktijken/instituten	64%	63%	57%	53%	61%
Algemeen ziekenhuis	6%	12%	10%	11%	8%
Categoriaal ziekenhuis	.	.	.	10%	.
Verpleeghuis	6%	.	8%	5%	.

¹ Door afrondingsverschillen tellen sommige aantallen niet op tot 100%.² 33 uur of meer in de hoofdfunctie.³ Minimaal aandeel 5%.

Bron: HBO-Monitor.

2.2 Ergotherapeuten

2.2.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 2.2.1.1.: Aantal gekwalificeerde ergotherapeuten¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Mannen	191	205	206	225	249
Vrouwen	2.105	2.208	2.208	2.489	2.665
Totaal	2.296	2.413	2.414	2.714	2.914

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreeerde ergotherapeuten. Register met in werking treden van de Wet BIG (01-12-1997) vervallen en vanaf die datum ook niet meer gemuteerd.

Bron: IGZ.

Tabel 2.2.1.2.: Aantal werkzame leden van de NVE en het aantal werkzame ergotherapeuten vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Werkzame leden NVE	1.056	1.103	1.032	1.059	1.085
Aantal werkzame ergotherapeuten	1.509 ¹	1.576 ¹	1.621 ²	1.700 ³	1.750 ³
Aandeel vrouwen	.	.	92,4%	.	92,2%

¹ Schatting op basis van een organisatiegraad en beroepsdeelname.

² Registratieproject Ergotherapeuten.

³ Schatting.

Bron: NVE/NIVEL.

2.2.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.2.2.1.: Relatieve verdeling van werkzame ergotherapeuten naar (belangrijkste) werkveld vanaf 1993, per 31 december

	1993 ¹	1994	1995 ¹	1997
	%	%	%	%
Intramuraal	80,4	73,6	83,6	80,8
Extramuraal	8,6	11,5	10,9	11,4
Onderwijs	4,4	5,1	2,1	2,4
Overig	6,6	9,8	3,4	5,4
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Op basis van meeste aantal uren werkzaam.

Bron: Driessen & Dekker, 1994, NVE, NIVEL.

Tabel 2.2.2.2.: Relatieve verdeling van het aantal werkzame ergotherapeuten naar belangrijkste werkveld, in 1995 en 1997, per 31 december

	Belangrijkste werkveld	
	1995 % ergo- therapeuten	1997 % ergo- therapeuten
Intramuraal		
- verpleeghuis/verzorgingshuis	33,9	32,5
- revalidatiecentrum	27,9	26,6
- ziekenhuis	13,5	14,4
- psychiatrische instelling	5,6	4,7
- instelling verstandelijk gehandicapten	2,7	2,6
Extramuraal		
- vrijgevestigd	1,6	1,4
- dagverblijf/activiteitscentrum	1,5	1,8
- overig (thuiszorg, WVG, GGD, ZVN etc.)	7,8	8,2
Onderwijs		
- scholen (bijzonder onderwijs)	1,7	2,3
- docent opleiding ergotherapie	0,4	0,1
Overig	3,4	5,4
Totaal	100,0	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.2.3.: Relatieve verdeling van werkplekken/locaties van ergotherapeuten, in 1995 en 1997, per 31 december

	Werkplek/locatie	
	1995 % ergo- therapeuten	1997 % ergo- therapeuten
- verpleeghuis/verzorgingshuis	36,4	33,8
- revalidatiecentrum (inclusief kinderrevalidatie)	28,7	27,5
- algemeen ziekenhuis	10,6	12,6
- academisch ziekenhuis	4,1	3,5
- psychiatrische instelling	6,0	5,1
- instelling verstandelijk gehandicapten	3,5	3,2
- vrijgevestigde praktijk	3,3	2,7
- dagverblijf/activiteitscentrum	2,4	2,5
- thuiszorg/kruiswerk	1,5	1,8
- extramuraal overig (WVG, GGD, ARBO-dienst, RIAGG etc.)	7,4	7,1
- scholen (bijzonder onderwijs)	2,1	2,6
- opleiding ergotherapie	1,0	0,7
Overig	4,6	6,6
Totaal¹	111,6	109,7

¹ Dit percentage is groter dan 100%, omdat één ergotherapeut in meerdere werkvelden werkzaam kan zijn.
Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.2.4.: Leeftijdsverdeling van werkzame ergotherapeuten, per 31 december 1997

Leeftijd	abs	%
< 25	162	9,7
25-29	389	23,3
30-34	414	24,7
35-39	263	15,7
40-44	195	11,7
45-49	169	10,1
50-54	66	3,9
55-59	14	0,8
> 59	1	0,1
Totaal	1.673	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.2.5.: Relatieve verdeling van de gemiddelde omvang van de werkweek van ergotherapeuten, in 1995 en 1997, per 31 december

Uren per week	1995 %	1997 %
< 9	1,5	1,8
9-16	9,1	8,6
17-24	24,9	28,4
25-32	36,9	36,2
33-40	26,6	24,8
> 40	1,0	0,2
Totaal	100,0	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.2.6.: Gemiddelde omvang van de werkweek van in 1996 en 1996 afgestudeerde ergotherapeuten, ultimo 1997

Uren per week	Afgestudeerden 1996 % (N=117)	Afgestudeerden 1997 % (N=134)
< 9	-	1,5
9-16	-	4,5
17-24	13,9	15,0
25-32	44,3	42,9
33-40	41,7	34,6
> 40	-	1,5
Totaal	100,0	100,0

Bron: NIVEL.

2.2.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.2.3.1.: Opleidingsgegevens van ergotherapeuten vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	.	286	354	364	331
waarvan % vrouw	.	90%	92%	91%	87%
- Totaal aantal in opleiding	628	846	1.091	1.322	1.459
waarvan % vrouw	92%	91%	90%	90%	89%
- Opleiding voltooid ²	118	112	144	142	197
waarvan % vrouw	92%	95%	94%	92%	90%

¹ Instroom in prop.-fase.² Tussen 01-01 en 31-12.

Bron: CBS.

2.2.4 Arbeidsmarktsituatie

Tabel 2.2.4.1.: Wensen van werkzame ergotherapeuten om meer dan wel minder fte per week te werken, ultimo 1997

Wens	Aan-deel	Huidig fte per week (gemid.)	Gewenst fte per week (gem.)
Geen verandering	72,8%	0,73	0,73
Kortere werkweek	15,8%	0,83	0,64
Langere werkweek	11,4%	0,58	0,74
Totaal	100,0%		

Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.4.2.: Arbeidsmarktsituatie van in 1996 en 1997 afgestudeerde ergotherapeuten, ultimo 1997

	Afgestudeerden 1996	Afgestudeerden 1997
	% (N=147)	% (N=186)
Niet werkzaam	4,1	13,4
Werkzaam in ¹ :		
- verpleeg/verzorgingshuis	32,7	27,4
- revalidatiecentrum	23,1	15,1
- ziekenhuis	12,9	10,8
- overig intramuraal	2,0	8,6
- extramuraal	3,4	5,4
- overig	5,4	4,8
- onbekend	16,3	14,5
Totaal	100,0	100,0

¹ Meest aantal uren werkzaam.

Bron: NIVEL.

Tabel 2.2.4.3.: Arbeidsmarktpositie van ergotherapeuten *anderhalf jaar na afstuderen* over 1992-1995¹, per 31 december

	1993	1994	1995	1996 ⁴	1997
Geslacht					
Man	5%	9%	6%	.	4%
Vrouw	95%	91%	94%	.	96%
Duur intrede werkloosheid					
0 maanden	63%	61%	61%	.	76%
1-3 maanden	36%	32%	39%	.	18%
4-6 maanden	1%	3%	-	.	4%
> 6 maanden	-	3%	-	.	2%
Werkloos					
Ja	1%	-	-	.	-
Nee	99%	100%	100%	.	100%
Maatschappelijke positie					
Betaald werk	95%	94%	94%	.	98%
Studie	3%	6%	6%	.	-
Werkzoekend	3%	-	-	.	-
Andere situatie	-	-	-	.	2%
Loondienst					
Ja	97%	90%	94%	.	95%
Nee	3%	10%	6%	.	5%
Aanstelling					
Vast	74%	69%	85%	.	75%
Tijdelijk	26%	31%	15%	.	25%
Arbeidsduur					
Full-time ²	.	33%	59%	.	31%
Belangrijkste beroepen werkzaam³					
Ergotherapeut/activiteitenbegeleider/arbeidstherapeut	97%	100%	100%	.	96%
Belangrijkste branches werkzaam³					
Algemeen ziekenhuis (niet academisch)	18%	7%	12%	.	11%
Categoriaal/Gespecialiseerd ziekenhuis/kliniek/ verpleeghuis e.d.	18%	7%	24%	.	18%
Verpleeghuis algemeen (gecombineerd)	14%	23%	38%	.	16%
Verpleeghuis somatisch	10%	13%	.	.	22%
Tehuis en dagverblijf gehandicapten	5%	.	.	.	.
Psychiatrisch ziekenhuis	.	.	6%	.	.
Ergo-/arbeidstherapeutische praktijken/instituten	.	.	.	.	5%
Tussenvoorzieningen en herstellingsoorden	.	.	.	.	5%

¹ Over 1996 geen gegevens beschikbaar.² 33 uur of meer in de hoofdfunctie.³ Minimaal aandeel 5%.⁴ Gegevens over 1996 ontbreken.

Bron: HBO-Monitor.

2.3 Logopedisten

2.3.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 2.3.1.1.: Aantal gekwalificeerde logopedisten¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Mannen	440	447	411	456	387
Vrouwen	5.640	5.890	6.004	6.445	6.387
Totaal	6.080	6.337	6.415	6.901	6.774

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde logopedisten. Register met in werking treden van de Wet BIG (01-12-1997) vervallen en vanaf die datum ook niet meer gemuteerd.

Bron: IGZ.

Tabel 2.3.1.2.: Aantal werkzame leden van de NVLF en het aantal werkzame logopedisten¹ vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Werkzame leden NVLF	3.018	2.870	3.018	2.988	2.970
Aantal werkzame logopedisten ¹	3.471	3.226	3.393 ²	3.359	3.900 ³

¹ Schatting op basis van organisatiegraad en beroepsdeelname.

² Hiervan heeft 33% een tijdelijke aanstelling.

³ Nieuwe schatting op basis van gemiddelde organisatiegraad van 76%.

Bron: NVLF/NIVEL.

Tabel 2.3.1.3.: Logopedisten naar werkveld vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Extramuraal	1.797	1.706	1.779	1.781	1.776
Intramuraal	745	701	642	654	648
Onderwijs	1.492	1.552	1.374	1.313	1.326
Totaal aantal werkplekken ¹	4.034	3.959	3.795	3.748	3.750

¹ Dit aantal correspondeert niet met het aantal werkzamen als gevolg van meerdere werkplekken per logopedist (1992-1996) en meerdere werkplekken per werkveld (1992-1994).

Bron: NVLF.

2.3.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.3.2.1.: Relatieve leeftijdsverdeling van logopedisten naar geslacht, per 31 december 1997

Leeftijd	Mannen	Vrouwen	Totaal
	%	%	%
< 26	2,4	14,5	13,9
26-30	3,4	19,8	19,0
31-35	10,1	21,1	20,6
36-40	12,5	14,6	14,5
41-45	17,3	10,6	10,9
46-50	13,5	7,4	7,7
51-55	16,8	5,9	6,4
56-60	10,6	3,6	4,0
61-65	5,8	1,3	1,5
> 65	7,7	1,1	1,5
Totaal	100,0	100,0	100,0

Bron: NVLF.

Tabel 2.3.2.2.: Gemiddelde omvang van de werkweek van logopedisten naar geslacht, per 31 december 1997

Aantal uren per week	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 5	5	3,1	140	5,0	145	4,9
5- 8	4	2,5	67	2,4	71	2,4
9-16	14	8,6	479	17,1	493	16,6
17-24	21	13,0	652	23,2	673	22,7
25-32	27	16,7	728	25,9	755	25,4
33-40	67	41,4	636	22,6	703	23,7
> 40	24	14,8	106	3,8	130	4,4
Totaal	162	100,0	2.808	100,0	2.970	100,0

Bron: NVLF.

2.3.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.3.3.1.: Opleidingsgegevens van logopedisten vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	.	260	258	290	279
waarvan % vrouw	.	98%	99%	99%	99%
- Totaal aantal in opleiding	1.320	1.265	1.204	1.192	1.191
waarvan % vrouw	98%	98%	98%	98%	98%
- Opleiding voltooid ²	277	284	319	267	253
waarvan % vrouw	96%	97%	99%	97%	98%

¹ Instroom in prop.-fase.

² Tussen 01-01 en 31-12.

Bron: CBS.

2.3.4 Arbeidsmarktpositie

Tabel 2.3.4.1.: Arbeidsmarktpositie van logopedisten *anderhalf jaar na afstuderen* vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Geslacht					
Man	1%	3%	1%	-	6%
Vrouw	99%	97%	99%	100%	94%
Duur intrede werkloosheid					
0 maanden	35%	44%	52%	56%	49%
1-3 maanden	33%	37%	35%	33%	34%
4-6 maanden	14%	10%	5%	9%	9%
> 6 maanden	19%	9%	8%	1%	8%
Werkloos					
Ja	9%	6%	-	6%	4%
Nee	91%	94%	100%	94%	96%
Maatschappelijke positie					
Betaald werk	78%	77%	79%	87%	92%
Studie	15%	17%	18%	7%	6%
Werkzoekend	5%	5%	2%	6%	10%
Andere situatie	2%	2%	1%	-	-
Loondienst					
Ja	85%	92%	64%	77%	68%
Nee	15%	8%	36%	23%	32%
Aanstelling					
Vast	57%	64%	62%	67%	58%
Tijdelijk	43%	36%	38%	33%	42%
Arbeidsduur					
Full-time ¹	.	24%	30%	30%	32%
Belangrijkste beroepen werkzaam²					
Logopedist	84%	90%	80%	84%	85%
Hart/longassistent/opticiën	.	.	9%	.	.
Belangrijkste branches werkzaam²					
Paramedische, diëtisten en logopedistenpraktijken	.	.	.	.	24%
Logopedische diensten/praktijken e.d.	22%	29%	38%	29%	20%
Speciaal onderwijs	20%	15%	.	8%	11%
Zwakzinnigeninrichting	7%	.	.	.	.
Algemeen ziekenhuis	6%	8%	7%	.	7%
Gespecialiseerd ziekenhuis/kliniek e.d.	5%	.	.	7%	.
Verpleeghuis	.	.	7%	6%	.
Medische en verpleegkundige diensten	.	.	.	6%	.

¹ 33 uur of meer in de hoofdfunctie.² Minimaal aandeel 5%.

Bron: HBO-Monitor.

2.4 Diëtisten

2.4.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 2.4.1.1.: Aantal gekwalificeerde diëtisten¹ vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Aantal gekwalificeerde diëtisten ²	5.457	5.586	5.520	5.908 ³	5.996 ³

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde diëtisten. Register met in werking treden van de Wet BIG (01-12-1997) vervallen en vanaf die datum ook niet meer gemuteerd.

² Omdat het aandeel mannen 1 à 2% bedraagt, is geen onderscheid gemaakt naar geslacht.

³ Waarvan 3% mannen.

Bron: IGZ.

Tabel 2.4.1.2.: Aantal (werkzame) leden van de NVD en het aantal werkzame diëtisten¹ vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Leden NVD	2.171	1.986	1.935	2.022	1.920
Werkzame diëtisten ¹	2.306	2.201	2.121	2.242	2.133

¹ Schatting op basis van ± 90% organisatiegraad en beroepsdeelname.

Bron: NVD/NIVEL.

2.4.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.4.2.1.: Relatieve verdeling van het belangrijkste werkveld van diëtisten (leden NVD) vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
	%	%	%	%	%
Intramuraal	56,1	55,9	55,5	54,4	55,7
Extramuraal	32,5	32,1	32,6	34,2	32,2
Industrie	5,4	5,1	5,3	5,2	5,2
Onderwijs	3,4	3,6	3,3	3,1	3,4
Overig	2,6	3,3	3,4	3,1	3,5
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron: NVD.

2.4.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.4.3.1.: Opleidingsgegevens van diëtisten vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	.	327	347	352	309
waarvan % vrouw	.	92%	93%	94%	95%
- Totaal aantal in opleiding	1.106	1.199	1.263	1.325	1.316
waarvan % vrouw	97%	93%	92%	93%	93%
- Opleiding voltooid ²	170	161	197	205	240
waarvan % vrouw	97%	93%	93%	95%	93%

¹ Instroom in prop.-fase.

² Tussen 01-01 en 31-12.

Bron: CBS.

2.4.4 Arbeidsmarktpositie

Tabel 2.4.4.1.: Arbeidsmarktpositie van diëtisten **anderhalf jaar na afstuderen** vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Geslacht					
Man	2%	4%	8%	-	1%
Vrouw	98%	96%	92%	100%	99%
Duur intrede werkloosheid					
0 maanden	49%	53%	64%	59%	54%
1-3 maanden	32%	28%	21%	28%	26%
4-6 maanden	6%	7%	8%	7%	8%
> 6 maanden	13%	12%	70%	5%	13%
Werkloos					
Ja	7%	10%	10%	2%	7%
Nee	93%	90%	90%	98%	93%
Maatschappelijke positie					
Betaald werk	76%	66%	76%	90%	86%
Studie	17%	23%	16%	8%	10%
Werkzoekend	3%	4%	6%	2%	4%
Andere situatie	3%	5%	2%	-	-
Loondienst					
Ja	88%	88%	86%	81%	67%
Nee	12%	12%	14%	19%	33%
Aanstelling					
Vast	60%	54%	37%	56%	43%
Tijdelijk	40%	46%	63%	44%	57%
Arbeidsduur					
Full-time ¹	.	41%	59%	56%	56%
Belangrijkste beroepen werkzaam²					
Diëtist	45%	50%	49%	58%	37%
Artsenbezoeker	12%	7%	8%	.	7%
Voedingsvoorlichter, -adviseur	7%	.	.	.	.
Secretar./administratieve functie	.	.	6%	.	5%
Overige beroepen	.	8%	.	8%	5%
Belangrijkste branches werkzaam²					
Algemeen ziekenhuis	18%	14%	11%	27%	7%
Academisch ziekenhuis	9%	.	8%	.	9%
Voedings- en genotmiddelenindustrie algemeen	9%	6%	5%	8%	.
Genees- en verbandmiddelenindustrie	9%	6%	5%	.	7%
Diëtisten-praktijken	6%	8%	.	.	.
Detailhandel levensmiddelen algemeen	5%	5%	.	.	.
Verpleeghuis	.	39%	.	8%	.
Overige branches	5%	9%	.	.	.
Extramurale medische verzorging	.	19%	11%	.	7%
Kantines	.	.	5%	.	.

¹ 33 uur of meer in de hoofdfunctie.² Minimaal aandeel 5%.

Bron: HBO-Monitor.

2.5 Mondhygiënist

2.5.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 2.5.1.1.: Aantal gekwalificeerde mondhygiënist¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Mannen	22	24	17	26	26
Vrouwen	1.558	1.580	1.461	1.725	1.727
Totaal	1.580	1.604	1.478 ²	1.751	1.753

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde mondhygiënist.

² Niet vergelijkbaar met voorgaande jaren, zie paragraaf 6.3 in het hoofdrapport.

Bron: IGZ.

Tabel 2.5.1.2.: Aantal leden van de NVM en het aantal werkzame mondhygiënist vanaf 1993, medio jaar

	1993	1994	1995	1996	1997
Leden NVM	1.087	1.086	1.150	1.169	1.213
Aantal werkzame mondhygiënist ¹	1.278	1.278	1.353	1.375	1.427

¹ Schatting op basis van een organisatiegraad van 85%.

Bron: NVM/NIVEL.

2.5.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.5.2.1.: Relatieve leeftijdsverdeling van werkzame mondhygiënist, ultimo 1994 en 1996

Leeftijd	1994	1996
	%	%
< 25	13	7
25-29	22	22
30-34	24	25
35-39	22	21
40-44	15	15
> 44	4	10
Totaal	100	100

Bron: NVM.

2.5.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.5.3.1.: Opleidingsgegevens van mondhygiënisten vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	.	155	144	150	176
waarvan % vrouw	.	95%	99%	95%	97%
- Totaal in opleiding	266	351	429	470	518
waarvan % vrouw	97%	97%	97%	95%	96%
- Opleiding voltooid	90	52 ³	82	97	87
waarvan % vrouw	94%	96%	99%	96%	95%

¹ Instroom in prop.-fase.² Tussen 01-01 en 31-12.³ Bezemklas, in 1992 is de opleiding verlengd tot drie jaar.

Bron: CBS

2.5.4 Vacatures

Tabel 2.5.4.1.: Aantal bij tandartsen nog openstaande vacatures voor mondhygiënisten naar provincie, vanaf 1993¹

	1993	1994	1995	1996	1997
Groningen	-	1	2	2	1
Friesland	-	4	6	2	2
Drenthe	1	-	1	6	2
Overijssel	-	13	2	3	3
Flevoland	-	-	-	1	1
Gelderland	4	11	10	13	11
Utrecht	7	18	10	12	13
Noord-Holland	5	17	19	29	24
Zuid-Holland	9	18	23	17	14
Zeeland	3	-	2	1	1
Noord-Brabant	7	2	12	10	10
Limburg	3	3	1	6	4
Totaal	39	87	88	102	86

¹ De NVM tekent hierbij aan dat vacatures slecht worden afgemeld, na een half jaar wordt een vacature automatisch uit het bestand verwijderd.

Bron: NVM.

2.6 Oefentherapeuten-Cesar

2.6.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 2.6.1.1.: Aantal gekwalificeerde oefentherapeuten-Cesar¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Mannen	68	70	67	77	70
Vrouwen	1.152	1.199	1.083	1.263	1.205
Totaal	1.220	1.269	1.150 ²	1.340	1.275

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde oefentherapeuten-Cesar. Register met in werking treden van de Wet BIG (01-12-1997) vervallen en vanaf die datum ook niet meer geteeld.

² Niet vergelijkbaar met voorgaande jaren, zie paragraaf 6.3 in het hoofdrapport.

Bron: IGZ.

Tabel 2.6.1.2.: Aantal (werkzame) leden VBC naar geslacht en totaal aantal werkzame oefentherapeuten-Cesar vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Mannen	40	42	46	47	46
Vrouwen	724	719	742	731	730
Totaal	764	761	788	778	776
Aantal werkzamen ¹	795	793	823	813	808

¹ Schatting op basis van organisatiegraad en beroepsdeelname.

Bron: VBC/NIVEL.

2.6.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.6.2.1.: Relatieve verdeling van werkzame oefentherapeuten-Cesar naar dienstverband vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997 ²
	%	%	%	%	%
Particuliere praktijk	84,1	85,3	84,0	83,9	89,5
Algemeen dienstverband ¹	10,3	10,5	11,4	11,5	9,5
Instelling onder CAO-Ziekenhuiswezen	5,5	4,2	4,5	4,6	5,2
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	

¹ Bij een collega, onderwijsinstelling of anderszins.

² Percentages tellen op tot meer dan 100%, omdat combinaties mogelijk zijn.

Bron: VBC.

Tabel 2.6.2.2.: Leeftijdsverdeling van werkzame oefentherapeuten-Cesar (leden VBC) naar aantal dagdelen per werkweek, per 1-6-1997 en 1-6-1998

Leeftijd	1997		1998	
	abs	%	abs	%
< 25	13	1,7	28	3,6
25-29	133	17,4	144	18,7
30-34	192	25,1	172	22,3
35-39	189	24,7	192	24,9
40-44	119	15,6	117	15,2
45-49	48	6,3	54	7,0
50-54	40	5,2	39	5,1
55-59	15	2,0	16	2,1
60-64	5	0,7	5	0,6
> 64	10	1,3	4	0,5
Totaal	764 ¹	100,0	771 ¹	100,0

¹ Van vijf leden is de leeftijd onbekend.

Bron: VBC.

Tabel 2.6.2.3.: Werkzame oefentherapeuten-Cesar (leden VBC) naar omvang werkweek per 1-6-1997 en 1-6-1998

Leeftijd	1997		1998	
	abs	%	abs	%
≥ 16 uur per week, > 25 behandelingen per week	562	73,6	542	69,8
8-16 uur per week, 12-25 behandelingen per week	202	26,4	205	26,4
< 8 uur per week, ≤ 12 behandelingen per week*			29	3,7
Totaal	764	100,0	776	100,0

* In 1997 geen onderscheid tussen categorieën 8-16 uur en < 8 uur per week.

Bron: VBC.

2.6.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.6.3.1.: Opleidingsgegevens van oefentherapeuten-Cesar vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	.	67	61	65	59
waarvan % vrouw	.	85%	87%	88%	86%
- Totaal aantal in opleiding	211	211	209	240	215
waarvan % vrouw	89%	86%	88%	87%	86%
- Opleiding voltooid ²	47	49	42	48	68
waarvan % vrouw	96%	94%	83%	94%	90%

¹ Instroom in prop.fase

² Tussen 01-01 en 31-12.

Bron: CBS.

2.7 Oefentherapeuten-Mensendieck

2.7.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 2.7.1.1.: Aantal gekwalificeerde oefentherapeuten-Mensendieck¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Mannen	44	47	50	56	59
Vrouwen	1.178	1.220	1.041	1.284	1.126
Totaal	1.222	1.267	1.091 ²	1.340	1.185

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde oefentherapeuten-Mensendieck. Register met in werking treden van de Wet BIG (01-12-1997) vervallen en vanaf die datum ook niet meer gemuteerd.

² Niet vergelijkbaar met voorgaande jaren, zie paragraaf 6.3 in het hoofdrapport.

Bron: IGZ.

Tabel 2.7.1.2.: Aantal (werkzame) leden NVOM naar geslacht en totaal aantal werkzame oefentherapeuten-Mensendieck vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Mannen	39	38	38	37	40
Vrouwen	735	728	708	728	760
Totaal	774	766	746	765	800
Aantal werkzamen ¹	860	851	832	850	895

¹ Schatting op basis van organisatiegraad en beroepsdeelname.

Bron: NVOM/NIVEL.

2.7.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.2.2.1.: Oefentherapeuten-Mensendieck (leden NVOM) naar gemiddelde omvang van de werkweek en werkveld, per 31 december 1997

Uren per week	Werkveld							
	Extramuraal		Intramuraal		Overig		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
< 20	434	58,4	16	34,0	-	-	450	56,3
20-30	270	36,5	18	37,9	9	100,0	297	37,1
> 30	40	5,5	13	28,1	-	-	53	6,6
Totaal	744	100,0	47	100,0	9	100,0	800	100,0

Bron: NVOM.

2.7.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.7.3.1.: Opleidingsgegevens van oefentherapeuten-Mensendieck vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	.	67	62	58	57
waarvan % vrouw	.	85%	85%	90%	89%
- Totaal aantal in opleiding	209	215	224	237	228
waarvan % vrouw	84%	86%	86%	88%	85%
- Opleiding voltooid ²	36	44	42	40	53
waarvan % vrouw	86%	89%	88%	85%	96%

¹ Instroom in prop.-fase.² Tussen 01-01 en 31-12.

Bron: CBS.

2.8 Orthoptisten

2.8.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 2.8.1.1.: Aantal gekwalificeerde orthoptisten¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Mannen	4	4	5	5	5
Vrouwen	357	375	341	397	394
Totaal	361	379	346 ²	402	399

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde orthoptisten. Register met in werking treden van de Wet BIG (01-12-1997) vervallen en vanaf die datum ook niet meer gemuteerd.

² Niet vergelijkbaar met voorgaande jaren, zie paragraaf 6.3 in het hoofdrapport.

Bron: IGZ.

Tabel 2.8.1.2.: Aantal (werkzame) orthoptisten (leden NVvO) naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Mannen	3	3	3	3	3
Vrouwen	266	265	274	271	284
Totaal	269	268	277	274	287

Bron: NVvO.

2.8.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.8.2.1.: Relatieve verdeling van het aantal werkzame orthoptisten naar werkveld in 1994 en hoofdwerkveld in 1996 en 1997

Werkveld	1994 ¹	1996	1997
Algemeen ziekenhuis	62,9%	59,9%	62,0%
Academisch ziekenhuis	17,7%	8,8%	9,1%
Particuliere praktijk	19,4%	9,1%	8,4%
V.O.V./Kruiswerk	3,2%	0,7%	0,3%
Overig	6,5%	11,3%	10,1%
Onbekend	.	10,2%	10,1%

¹ Het totaal-percentage is hoger dan 100% omdat orthoptisten meer dan één werkplek konden opgeven.

Bron: NVvO.

Tabel 2.8.2.2.: Aantal orthoptisten (leden NVvO) naar leeftijdscategorie, inclusief niet-werkzame leden, per 31 december 1997

Leeftijd	abs ¹	%
< 30 jaar	132	39,3
31-40 jaar	110	32,7
41-50 jaar	62	18,5
51-60 jaar	30	8,9
> 60 jaar	2	0,6
Totaal	336	100,0

¹ Inclusief 31 aspirant-leden.

Bron: NVvO.

2.8.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.8.3.1: Opleidingsgegevens van orthoptisten vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	.	20	21	22	16
waarvan % vrouw	.	100%	95%	100%	94%
- Totaal aantal in opleiding	65	71	79	83	79
waarvan % vrouw	97%	970%	97%	99%	95%
- Opleiding voltooid ²	2 ³	13	15	10	20
waarvan % vrouw	100%	100%	93%	100%	100%

¹ Instroom in prop.-fase.² Tussen 01-01 en 31-12.³ Bezemklas, in 1991 is de opleiding verlengd tot drie jaar.

Bron: CBS.

2.9 Podotherapeuten

2.9.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 2.9.1.1.: Aantal gekwalificeerde podotherapeuten¹ naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Mannen	63	68	71	77	77
Vrouwen	168	184	196	224	222
Totaal	231	252	267	301	299

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofdinspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde podotherapeuten. Register met in werking treden van de Wet BIG (01-12-1997) vervallen en vanaf die datum ook niet meer gemuteerd.
Bron: IGZ.

Tabel 2.9.1.2.: Aantal podotherapeuten (leden NVvP) naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Mannen	52	59	67	73	79
Vrouwen	132	151	171	195	210
Totaal	184	210	238	268	289
Aantal werkzame podotherapeuten ¹	200	228	259	291	314

¹ Schatting op basis van organisatiegraad ($\pm 92\%$) en beroepsdeelname.
Bron: NVvP/NIVEL.

2.9.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 2.9.2.1.: Absolute en relatieve verdeling van het aantal werkzame podotherapeuten naar werkplek¹ in 1995 en 1996, per 31 december

Werkveld	1995		1996		1997	
	abs	%	abs	%	abs	%
Praktijk voor podotherapie	249	80	276	78	307	76
Ziekenhuis	33	11	47	13	64	16
Gezondheidscentrum	12	4	11	3	13	3
Overig	16	5	19	5	18	5
Totaal	310	100	353	100	402	100

¹ Men kan op meerdere plekken werkzaam zijn.
Bron: NVvP.

2.9.3 Opleidingsgegevens

Tabel 2.9.3.1.: Opleidingsgegevens van podotherapeuten vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
- Aantal eerstejaarsstudenten ¹	.	29	30	59	34
waarvan % vrouw	.	66%	70%	81%	88%
- Totaal in opleiding	102	98	94	96	106
waarvan % vrouw	75%	71%	76%	75%	79%
- Opleiding voltooid ²	32	7	29	28	21
waarvan % vrouw	88%	29%	69%	86%	71%

¹ Instroom in prop.-fase.

² Tussen 01-01 en 31-12.

Bron: CBS.

2.10 Radiologisch laboranten

2.10.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 2.10.1.1.: Aantal gekwalificeerde radiologisch laboranten¹ vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997*
Radiodiagnostisch laborant					
- mannen	1.360	1.435	1.461	1.536	1.576
- vrouwen	5.783	6.010	6.096	6.339	6.371
Subtotaal	7.143	7.445	7.557	7.875	7.947
Radiotherapeutisch laborant					
- mannen	356	381	405	440	459
- vrouwen	1.163	1.247	1.294	1.428	1.435
Subtotaal	1.519	1.628	1.699	1.868	1.894
Totaal	8.662	9.073	9.256	9.743	9.841

* Jonger dan 65 jaar.

¹ Aantal bij de Hoofdingspectie voor de Gezondheidszorg geregistreerde radiologisch laboranten. Register met in werking treden van de Wet BIG (01-12-1997) vervallen en vanaf die datum ook niet meer gemuteerd.

Bron: IGZ.

Tabel 2.10.1.2.: Radiologisch personeel in 1992 (september) en 1996 (januari)

RADIODIAGNOSTIEK	1992	1996
Aantal gediplomeerden	3.026	3.494
Aantal fte	2.440	2.804
Aantal leerlingen werkzaam	776	491
Totaal aantal fte	3.057	3.200
RADIOTHERAPIE	1992	1996
Aantal gediplomeerden	535	687
Aantal fte	441	566
Aantal leerlingen werkzaam	164	87
Totaal aantal fte	585	626

Bron: V.d. Windt, 1996.

Tabel 2.10.1.3.: Radiotherapeutisch personeel vanaf 1990, per 31 december

	1990	1994	1995	1996
Fte's	398	531	576	613
Full-timers	264	341	363	403
Part-timers	223	311	338	349
Werkzame personen	487	652	701	752

Bron: LOPHR.

Tabel 2.10.1.4.: Het verloop bij radiotherapeutisch personeel vanaf 1990

	1990	1994	1995	1996
Bruto-verloop	13,6	4,3	4,1	5,2
Netto-verloop	8,2	3,6	3,1	2,3

Bron: LOPHR.

2.10.2 Opleidingsgegevens

Tabel 2.10.2.1.: Opleidingsgegevens van radiologisch laboranten vanaf 1993

INSTROOM LEERLINGEN	1993	1994	1995	1996	1997
Radiodiagnostiek	211	136	145	151	135
Radiotherapie	40	31	27	23	15
MBRT	154	164	192	313	326
GEDIPLOMEERDEN	1993	1994	1995	1996	1997
Radiodiagnostiek	197	236	179	152	128
Radiotherapie	59	51	41	35	24
MBRT	53	66	63	87	90

Bron: RBRL/MBRT.

2.10.3 Vacatures

Tabel 2.10.3.1.: Aantal vacatures radiologisch personeel, in 1992 (september) en 1996 (januari)

	Vacatures	
	1992	1996
Radiodiagnostiek	99	50
Radiotherapie	58	21
Totaal	157	71

Bron: NZi.

Tabel 2.10.3.2.: Het percentage vacatures radiotherapeutisch personeel vanaf 1990

	1990	1994	1995	1996
	19,8	1,7	2,9	2,8

Bron: LOPHR.

3 VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

3.1 Gekwalificeerde en werkzame personen

Tabel 3.1.1.: Het aantal werkzame personen in verplegende en verzorgende beroepen in instellingen¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

	1992	1993	1994	1995	1996
Verpleging en verzorging in:					
Ziekenhuis	64.364	65.829	66.920	68.706	70.709
Psychiatrie	16.190	17.203	17.234	17.969	18.836
Zwakzinnigeninrichting	25.174	26.924	28.505	30.302	31.537
Zintuiglijk gehandicapten	719	751	778	789	752
MKD/MKT	1.720	1.912	1.859	1.884	1.952
Verpleeghuizen	45.204	47.556	49.572	51.701	54.171
Bejaardenoorden	44.162	44.264	44.591	44.098	44.480
Herstellingsoorden	.	146	123	125	136
<i>Subtotaal intramuraal</i>	<i>197.533</i>	<i>204.585</i>	<i>209.582</i>	<i>215.574</i>	<i>222.573</i>
Thuiszorg:					
Verpleegkundigen	9.822	10.611	11.288	11.228	11.648
Ziekenverzorgenden	2.810	3.346	3.550	4.093	4.438
Kraamverzorgenden	5.271	5.771	5.971	5.814	5.960
Gezinsverzorging:	101.000	106.174	107.846	108.073	108.717
waarvan:					
leidinggevend	.	3.847	3.440	3.302	3.123
verzorgende E	.	1.171	1.322	1.354	1.431
D	.	.	5.452	5.510	5.897
C	.	15.433	11.572	13.698	14.030
B	.	.	15.972	14.438	16.683
A	.	48.258	30.624	32.938	28.288
Alpha-hulpen	.	37.465	39.464	36.833	40.276
Overig extramuraal werkende verpleegkundigen	3.705	3.815	3.905	3.574	3.241
<i>Subtotaal extramuraal</i>	<i>122.608</i>	<i>129.717</i>	<i>132.560</i>	<i>132.782</i>	<i>134.004</i>
Totaal	320.141	334.302	342.142	348.356	356.577

¹ Dat wil zeggen exclusief vrije beroepsuitoefening.
Bron: V.d. Windt e.a., 1998.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.1.2.: Aantal fte van werkzame verplegenden en verzorgenden in instellingen vanaf 1992, jaargemiddelde¹

	1992	1993	1994	1995	1996
Verpleging en verzorging in:					
Ziekenhuis	47.171	47.753	47.371	47.519	49.950
Psychiatrie	12.362	12.842	13.034	13.563	13.978
Zwakzinnigeninrichting	18.338	18.911	19.486	20.846	21.541
Zintuiglijk gehandicapten	579	576	583	594	544
MKD/MKT	1.248	1.328	1.291	1.275	1.321
Verpleeghuizen	29.621	31.028	31.765	33.437	35.315
Bejaardenoorden	28.947	28.850	28.480	28.166	28.437
Herstellingsoorden	.	70	79	79	87
<i>Subtotaal intramuraal</i>	<i>138.226</i>	<i>141.358</i>	<i>142.089</i>	<i>145.479</i>	<i>151.173</i>
Thuiszorg:					
Verpleegkundigen	6.254	5.976	6.178	5.534	5.741
Ziekenverzorgenden	1.807	1.893	1.891	1.944	2.108
Kraamverzorgenden	4.501	4.333	4.413	4.231	4.337
Gezinsverzorging:	37.831	37.885	36.097	35.393	35.604
waarvan:					
- leidinggevend	.	2.745	2.455	2.293	2.169
- verzorgende E	.	894	851	876	926
- verzorgende D	.	.	2.523	2.505	2.681
- verzorgende C	.	9.048	6.442	6.846	7.012
- verzorgende B	.	.	7.301	6.817	7.877
- thuishulp A	.	20.505	11.565	11.157	9.582
- alpha-hulpen	.	4.693	5.003	4.899	5.357
Overig extramuraal werkende verpleegkundigen	3.079	3.102	3.132	2.844	2.520
<i>Subtotaal extramuraal</i>	<i>53.472</i>	<i>53.189</i>	<i>51.711</i>	<i>49.946</i>	<i>50.310</i>
Totaal	191.698	194.547	193.800	195.425	201.483

¹ Dat wil zeggen exclusief vrije beroepsuitoefening.
Bron: V.d. Windt e.a., 1998.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.1.3.: Aantal werkzame personen verplegend-, opvoedkundig- en verzorgend personeel naar RBA-regio en sector in instellingen, jaargemiddelde over 1996

RBA-regio	ZH ¹	PZ ²	ZW ³	VH ⁴	VZ ⁵ (1995)	TZ ⁶	Totaal ⁷
Groningen	3.880	420	692	2.480	2.016	5.275	15.081
Friesland	2.555	498	1.170	3.157	2.229	5.720	15.430
Drenthe	1.477	1.415	1.590	1.930	1.400	4.321	12.153
IJssel-Vecht	1.909	0	456	1.053	1.120	3.151	7.705
Twente	2.461	304	983	2.249	1.658	5.094	12.876
Midden-IJssel	905	985	252	960	673	901	4.694
Veluwe	2.018	1.146	3.684	2.106	1.777	5.000	15.888
Arnhem/O.-Gelderland	2.316	688	873	2.185	2.002	6.957	15.100
Nijmegen/Rivierenland	2.802	335	1.211	1.504	1.126	3.442	10.928
Flevoland	771	0	361	597	427	1.220	3.513
Oost-Utrecht	1.549	2.011	3.148	1.645	1.800	3.541	13.881
West-Utrecht	4.390	174	96	1.501	1.307	4.925	12.422
Gooi/Vecht	969	97	82	1.061	975	2.265	5.557
Noord-Holland Noord	1.911	473	1.579	1.482	1.881	4.220	11.588
Amsterdam/Zaanstr./Waterland	5.827	1.090	916	3.366	3.034	9.556	24.097
Kennermer-/Amstel-/Meerl.	2.598	1.287	682	2.460	2.118	5.472	15.250
Rijnstreek	3.000	862	2.341	2.194	1.953	6.610	17.020
Haaglanden	3.398	1.593	1.260	4.212	3.072	9.553	23.244
Drechtsteden	1.545	235	379	1.209	1.081	3.769	8.248
Rijnmond	5.905	1.135	790	4.565	3.203	10.713	26.844
Zeeland	1.264	215	856	1.414	1.333	3.519	8.691
Westnoord-Brabant	854	290	382	526	653	1.636	4.340
Breda	1.432	323	747	1.099	1.211	3.346	8.784
Midden-Brabant	1.507	284	1.380	1.194	1.432	2.825	8.722
Noordoost-Brabant	2.144	1.137	1.346	2.136	1.607	4.030	12.833
Zuidoost-Brabant	2.788	556	1.393	2.450	1.740	4.974	14.494
Noordmidden-Limburg	1.536	761	2.349	1.631	1.210	3.503	11.108
Zuid-Limburg	3.004	549	1.052	2.253	2.149	5.225	14.415
Nederland	66.715	18.863	32.050	54.619	46.188	130.763	354.907

¹ Ziekenhuizen.

² Psychiatrisch ziekenhuizen.

³ Intramurale gehandicaptenzorg.

⁴ Verpleeghuizen.

⁵ Verzorgingshuizen, totaal verzorgingshuizen 1996: 46.151.

⁶ Thuiszorg.

⁷ Inclusief MKD/MKT.

Cijfers inclusief personeel niet in loondienst.

Bron: NZi/CBS.

Tabel 3.1.4.: Percentage vrouwen per sector in de periode 1992-1996

	1992	1993	1994	1995	1996
Ziekenhuis	86,9	87,0	86,8	86,7	86,8
Psychiatrische instellingen	67,1	67,5	67,8	68,3	68,8
Instellingen verstandelijk gehandicaptenzorg	82,4	82,2	82,1	82,3	82,8
Verpleeghuizen	92,4	92,1	92,1	92,3	92,5
Verzorgingshuizen	96,4	96,4	96,3	96,4	96,3
Thuiszorg	98,6	98,6	98,6	98,5	98,4
Overig	84,8	85,6	85,9	86,3	86,7
Totaal	90,7	90,5	90,4	90,5	90,6

Bron: BVG-materiaal bewerkt door het IVA.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.1.5.: Leeftijdsverdeling verplegende en verzorgende beroepen naar sector (in %), vanaf 1992

Leeftijd	1992	1993	1994	1995	1996
Algemene en categorale ziekenhuizen¹					
15-25	17,1	15,8	14,4	13,0	12,2
26-30	25,8	24,8	24,0	23,0	22,2
31-35	20,5	20,5	20,9	20,9	20,7
36-45	25,9	27,1	28,0	29,1	30,0
46-64	10,7	11,7	12,7	14,0	15,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1
Psychiatrische ziekenhuizen¹					
15-25	8,7	7,7	6,8	6,0	5,5
26-30	21,6	20,1	18,6	17,5	16,0
31-35	25,4	24,4	23,9	23,1	21,7
36-45	33,4	35,7	37,5	38,6	40,0
46-64	10,9	12,0	13,2	14,8	16,8
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Inrichtingen voor gehandicaptenzorg¹					
15-25	21,2	18,9	17,5	15,9	14,5
26-30	27,7	27,4	26,3	25,7	24,8
31-35	24,9	23,7	22,9	21,8	21,7
36-45	21,7	24,6	26,9	29,2	30,8
46-64	4,5	5,4	6,4	7,4	8,3
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1
Verpleeghuizen¹					
15-25	26,8	25,5	23,7	21,4	18,9
26-30	22,2	22,0	21,6	21,0	20,7
31-35	17,7	17,2	17,0	17,1	17,2
36-45	23,7	24,8	26,2	27,6	28,8
46-64	9,6	10,5	11,5	12,9	14,4
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Verzorgingshuizen²					
15-25	30,0	28,4	26,6	24,8	23,7
26-30	17,6	16,8	16,2	15,8	15,6
31-35	16,5	16,7	16,5	16,2	16,0
36-45	24,8	26,1	27,6	28,9	29,5
46-64	11,1	12,0	13,1	14,3	15,3
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1
Thuiszorg²					
15-25	16,4	15,0	13,4	12,4	11,9
26-30	13,6	13,5	13,2	12,8	12,6
31-35	11,7	12,4	12,9	13,1	13,4
36-45	30,3	30,2	30,4	30,5	30,4
46-64	28,0	28,9	30,1	31,2	31,7
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Bron: LKG.

² Bron: BVG-materiaal bewerkt door het IVA.

Tabel 3.1.6.: Percentage vrouwen naar beroepsgroep vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996
Verpleegkundigen/ziekenverzorgenden	88,4	88,5	88,6	88,7	88,9
Kraamverpleegkundigen/verzorgenden	99,7	99,6	99,6	99,7	99,6
Gezinsverzorgenden/helpenden	98,7	98,6	98,6	98,6	98,4
Bejaardenverzorgenden/helpenden	98,1	98,2	98,3	98,3	98,2
Groepsleiders	79,5	80,3	81,0	81,6	82,0
Leidinggevenden	69,1	69,0	68,4	68,0	67,7
Oproepkrachten	86,7	86,6	86,7	87,3	87,8
Totaal	90,7	90,5	90,4	90,5	90,6

Bron: BVG-materiaal bewerkt door het IVA.

Tabel 3.1.7.: Gemiddelde leeftijd per beroepsgroep vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996
Verpleegkundigen/ziekenverzorgenden	32,2	32,7	33,4	34,2	34,9
Kraamverpleegkundigen/verzorgenden	31,2	31,8	32,4	32,9	33,4
Gezinsverzorgenden/helpenden	39,5	39,8	40,1	40,4	40,5
Bejaardenverzorgenden/helpenden	33,4	33,9	34,4	34,9	35,3
Groepsleiders	31,2	31,7	32,1	32,6	33,1
Leidinggevenden	38,3	38,9	39,7	40,5	41,1
Oproepkrachten	29,7	30,3	30,7	30,9	31,0
Totaal	33,5	33,8	34,2	34,7	35,1

Bron: BVG-materiaal bewerkt door het IVA.

Tabel 3.1.8.: Percentage vertrekkers in verpleging en verzorging naar sector vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996
Ziekenhuizen	11,8	8,3	7,2	8,0	8,7
Psychiatrische ziekenhuizen	14,3	10,0	9,1	9,7	9,9
Intramurale gehandicaptenzorg	15,4	12,6	11,6	12,4	11,9
Verpleeghuizen	17,5	13,6	10,9	11,2	11,0
Totaal intramuraal	14,4	10,8	9,4	10,0	10,4
Thuiszorg ¹	.	13,5	16,9	13,8	11,6

¹ Uitvoerenden

Bron: Personeelsstatistiek NZi en LVT-databank.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.1.9.: Gemiddeld aantal jaren dat men in dienst is bij dezelfde werkgever naar sector in de intramurale gezondheidszorg vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996
Ziekenhuizen	6,9	7,5	8,1	8,6	8,8
Psychiatrische ziekenhuizen	6,5	6,9	7,4	7,5	7,7
Intramurale gehandicaptenzorg	6,4	6,6	6,9	7,1	7,3
Verpleeghuizen	5,2	5,5	6,0	6,4	6,7
Totaal intramuraal	6,2	6,6	7,1	7,4	7,7

Bron: LKG.

Tabel 3.1.10.: Verdeling van de duur van de werkweek vanaf 1992 (in % van volledige werkweek) in %

% werkweek	1992	1993	1994	1995	1996
Ziekenhuizen					
100	40,1	37,0	33,8	32,2	31,0
80-99	26,6	28,1	29,8	30,5	30,8
60-79	10,3	10,8	11,7	12,9	13,8
40-59	16,8	17,4	18,3	18,7	19,0
1-39	6,3	6,6	6,3	5,7	5,4
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Psychiatrische ziekenhuizen					
100	36,1	31,8	28,7	26,7	25,7
80-99	38,9	41,7	44,0	44,8	45,2
60-79	10,2	11,2	12,3	13,3	14,2
40-59	10,5	10,9	10,9	10,7	10,4
1-39	4,2	4,4	4,1	4,5	4,5
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Intramurale gehandicaptenzorg					
100	36,9	33,3	29,2	25,5	22,7
80-99	30,9	32,2	33,6	34,4	34,6
60-79	9,4	10,4	11,5	12,5	13,8
40-59	15,3	15,8	16,9	18,4	19,0
1-39	7,5	8,4	8,8	9,2	9,9
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Verpleeghuizen					
100	34,1	31,6	28,9	26,4	24,2
80-99	24,1	25,6	27,3	28,6	29,9
60-79	9,6	9,8	10,2	10,7	11,4
40-59	17,1	17,6	18,1	19,4	20,0
1-39	15,1	15,6	15,4	14,8	14,5
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron: LKG.

3.2 Opleidingsgegevens

3.2.1 Verpleegkundig onderwijs

Tabel 3.2.1.1.: De instroom in het verpleegkundig onderwijs vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995 ¹	1996 ¹
Verpleegkundige-A	3.332	2.784	2.005	1.861	1.737
Verpleegkundige-B	1.138	1.063	798	655	610
Verpleegkundige-Z	1.721	1.561	1.119	931	701
Ziekenverzorgenden	5.061	4.471	3.392	2.752	2.754
Totaal in-service	11.252	9.879	7.314	6.199	5.802
HBO-V (voltijd)	2.427	2.576	2.548	2.523	2.910
MDGO-VP	1.499	1.709	1.574	1.672	1.751
Totaal dagonderwijs	3.926	4.285	4.122	4.195	4.661
Totaal voltijd	15.178	14.164	11.436	10.394	10.463
HBO (deeltijd)	942	581	364	428	516

¹ Inservice-onderwijs; raming NZi.
Bron: VWS/OC&W/NZi.

Tabel 3.2.1.2.: Het aantal diplomabehalers in het verpleegkundig onderwijs vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995 ¹	1996 ¹
Verpleegkundige-A	3.307	3.040	2.651	2.678	2.479
Verpleegkundige-B	718	655	606	614	575
Verpleegkundige-Z	1.226	1.063	1.098	1.121	1.116
Ziekenverzorgenden	3.451	3.571	3.209	3.041	2.687
Totaal in-service	8.702	8.329	7.564	7.454	6.857
HBO-V (voltijd)	1.882	1.683	1.708	1.522	1.606
MDGO-VP	563	762	883	954	1.091
Totaal dagonderwijs	2.445	2.445	2.591	2.476	2.697
Totaal	11.147	10.774	10.155	9.930	9.554

¹ Inservice-onderwijs; raming NZi.
Bron: VWS/OC&W/NZi.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.2.1.3.: Het totaal aantal leerlingen in het verpleegkundig onderwijs vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996
Verpleegkundige-A	11.339	10.731	9.782	8.224	6.932
Verpleegkundige-B	2.612	2.546	2.437	2.098	1.808
Verpleegkundige-Z	4.150	4.214	3.988	3.448	2.894
Ziekenverzorgenden	8.112	7.676	7.612	6.394	6.019
Totaal in-service	26.213	25.167	23.819	20.164	17.653
HBO-V (voltijd)	8.024	8.265	8.057	8.392	8.463
MDGO-VP	3.735	4.102	4.168	4.334	4.521
Totaal dagonderwijs	11.759	12.367	12.225	12.726	12.984
Totaal voltijd	37.972	37.534	36.044	32.890	30.637
HBO deeltijd	2.347	1.865	1.770	1.905	1.935

Bron: NZI/OC&W, NZI.

3.2.2 Verzorgend onderwijs

Tabel 3.2.2.1.: De instroom in het verzorgend onderwijs vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996
OVDB:					
Bejaardenverzorgenden	1.543	1.346	1.181	1.220	1.225
Bejaardenhelpenden	497	427	467	393	265
Gezinsverzorgenden	1.028	992	432	318	225
Gezinshelpenden	355	204	125	67	20
Kraamverzorgenden	105	102	57	82	90
Verzorgingsassistenten/zorgassistent	988	740	225	207	190
Totaal leerlingstelsel	4.516	3.811	2.487	2.287	2.015
MDGO-Vz lang	4.340	3.974	3.998	3.795	3.650
MDGO-Vz kort	1.893	2.376	2.509	2.638	2.629
Totaal	10.749	10.161	8.994	8.720	8.294

Bron: OVDB/CBS/NZI/OC&W.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.2.2.2.: De gediplomeerden in het verzorgend onderwijs vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
OVDB:					
Bejaardenverzorgenden	1.237	1.096	911	834	793
Bejaardenhelpenden	331	237	239	233	219
Gezinsverzorgenden	890	869	770	337	261
Gezinshelpenden	324	162	156	81	50
Kraamverzorgenden	149	68	72	48	51
Verzorgingsassistenten	685	643	200	114	136
Totaal leerlingstelsel	3.616	3.075	2.348	1.647	1.510
MDGO-Vz	3.120	4.329 ²	4.367 ²	4.333	.
Totaal	6.736	7.404	6.715	5.980	.
Examenkandidaten onder auspiciën van OVDB in thuiszorg ¹ :					
Verzorgende C				292	.
Verzorgingshulp B				355	.
Thuishulp A			1.386	899	1.137

¹ Verzorgende C komt ongeveer overeen met gezinsverzorgende.

Verzorgingshulp B komt ongeveer overeen met gezinshelpende.

² Inschatting MDGO-Vz kort (± 1.400).

Bron: Bewerking gegevens OVDB/CBS, NZi.

Tabel 3.2.2.3.: Het totaal aantal leerlingen in het verzorgend onderwijs vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996
OVDB:					
Bejaardenverzorgenden	2.734	2.493	2.150	2.039	2.102
Bejaardenhelpenden	674	572	600	534	416
Gezinsverzorgenden	1.915	1.830	1.216	662	498
Gezinshelpenden	546	330	254	114	34
Kraamverzorgenden	228	168	132	123	139
Verzorgingsassistenten	1.298	992	262	184	225
Totaal leerlingstelsel	7.395	6.385	4.614	3.656	3.414
MDGO-Vz lang ¹	11.665	11.115	10.814	10.524	10.436
MDGO-Vz kort ¹	3.287	4.001	4.402	4.510	4.537
Totaal	22.347	21.501	19.830	18.690	18.387

¹ Per 1 oktober.

Bron: OVDB/CBS/NZi.

3.2.3 Het nieuwe onderwijsstelsel

Tabel 3.2.3.1.: De instroom in het nieuwe stelsel V&V naar niveau vergeleken met het oude stelsel

Niveau	Leerweg	1996	1997	% verandering
5 Verpleging		2.944	3.077	+ 4,5
	bol	2.744	2.777	
	bbl	200	300	
4 Verpleging		3.048	3.175	+ 4,2
	bol		1.899	
	bbl	3.048	1.276	
3 Verzorging		9.605	6.110	- 36,4
	bol	5.401	4.414	
	bbl	4.204	1.696	
Niveau 3,4,5		15.597	12.362	- 20,7

Toelichting:

bbl = beroepsbegeleidende leerweg, voorheen inservice-onderwijs

bol = beroepsopleidende leerweg, voorheen dagonderwijs

Voor 1996 is de volgende toedeling gehanteerd:

4 bbl = inservice A,B,Z

3 bbl = ziekenverzorgenden + bejaarden- en gezinsverzorgenden OVDB

3 bol = MDGO-VP en MDGO-VZ lang

Niveau 5 bbl is een raming.

Bron: Gegevens 1997 Ministerie van OC&W.

Gegevens 1996 NZi.

3.3 Arbeidsmarktpositie

Tabel 3.3.1.: Arbeidsmarktpositie van afgestudeerde verpleegkundigen (voltijd/deeltijd) anderhalf jaar na afstuderen vanaf 1994, per 31 december

	1994		1995		1996	
	voltijd	deeltijd	voltijd	deeltijd	voltijd	deeltijd
Geslacht						
Man	11%	11%	8%	16%	11%	16%
Vrouw	89%	89%	92%	84%	89%	84%
Duur intrede werkloosheid						
0 maanden	60%	81%	71%	94%	82%	90%
1-3 maanden	30%	11%	23%	4%	15%	5%
4-6 maanden	8%	3%	4%	1%	3%	2%
> 6 maanden	2%	5%	2%	1%	1%	3%
Werkloos						
Ja	4%	4%	2%	-	2%	1%
Nee	96%	96%	98%	100%	98%	99%
Maatschappelijke positie						
Betaald werk	79%	94%	87%	95%	86%	94%
Studie	14%	-	8%	-	10%	1%
Werkzoekend	1%	3%	1%	2%	3%	4%
Andere situatie	5%	3%	3%	3%	1%	2%
Loondienst						
Ja	87%	89%	81%	91%	81%	81%
Nee	13%	11%	19%	9%	9%	9%
Aanstelling						
Vast	71%	86%	69%	87%	67%	81%
Tijdelijk	29%	14%	31%	13%	33%	19%
Arbeidsduur						
Full-time ¹	53%	14%	53%	38%	60%	29%
Belangrijkste beroepen werkzaam²						
Verpleegkundige	41%	20%	32%	23%	56%	40%
Wijk/schoolverpleegkundige	13%	33%	18%	22%	10%	20%
Zieken/zwakzinnigenverzorger	14%	9%	32%	16%	14%	.
Hoofdverpleegkundige	.	8%	.	10%	.	15%

¹ 35 uur of meer in de hoofdfunctie.

² Minimaal aandeel 5%.

Bron: HBO-Monitor.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.3.2.: Arbeidsmarktpositie van afgestudeerde verpleegkundigen maatschappelijke gezondheidszorg (voltijd/deeltijd) **anderhalf jaar na afstuderen in 1994 en 1996, per 31 december**

	1995		1996	
	voltijd	deeltijd	voltijd	deeltijd
Geslacht				
Man	18%	16%	12%	10%
Vrouw	82%	84%	88%	90%
Duur intrede werkloosheid				
0 maanden	72%	99%	100%	86%
1-3 maanden	9%	1%	-	3%
4-6 maanden	6%	-	-	7%
> 6 maanden	12%	-	-	3%
Werkloos				
Ja	3%	-	-	7%
Nee	97%	100%	100%	93%
Maatschappelijke positie				
Betaald werk	82%	86%	100%	90%
Studie	9%	-	-	3%
Werkzoekend	6%	2%	-	7%
Andere situatie	9%	12%	-	-
Loondienst				
Ja	96%	98%	71%	84%
Nee	4%	2%	29%	16%
Aanstelling				
Vast	80%	95%	62%	81%
Tijdelijk	20%	5%	38%	19%
Arbeidsduur				
Full-time ¹	35%	17%	21%	4%
Belangrijkste beroepen werkzaam²				
Verpleegkundige	11%	.	7%	12%
Wijk/schoolverpleegkundige	22%	29%	43%	58%
Medisch, psycholoog, maatschappelijk werker	.	.	36%	23%
Beleidsmedewerker	.	.	7%	.
Radiologisch laborant	.	.	7%	.

¹ 35 uur of meer in de hoofdfunctie.

² Minimaal aandeel 5%.

Bron: HBO-Monitor.

Tabel 3.3.3.: Arbeidsmarktpositie van kader in de gezondheidszorg deeltijd **anderhalf jaar na afstuderen** vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996
Geslacht				
Man	38%	36%	20%	29%
Vrouw	62%	64%	80%	71%
Duur intrede werkeloosheid				
0 maanden	97%	99%	99%	98%
1-3 maanden	1%	1%	1%	2%
4-6 maanden	2%	-	-	-
> 6 maanden	1%	-	1%	-
Werkloos				
Ja	3%	-	-	-
Nee	97%	100%	100%	100%
Maatschappelijke positie				
Betaald werk	95%	98%	100%	98%
Studie	1%	-	-	2%
Werkzoekend	1%	-	-	-
Andere situatie	3%	2%	-	-
Loondienst				
Ja	99%	98%	98%	97%
Nee	1%	2%	2%	3%
Aanstelling				
Vast	96%	97%	97%	95%
Tijdelijk	4%	3%	3%	5%
Arbeidsduur				
Full-time ¹	.	69%	63%	68%
Belangrijkste beroepen werkzaam²				
Verpleegkundige (mdlb.)/ambulance	31%	20%	12%	8%
Zieken/zwakzinnigenverzorger	6%	7%	19%	11%
Verpleegkundige (hoog)	17%	15%	.	11%
Hoofdverpleegkundige	33%	28%	41%	39%
Medewerker kwaliteit	.	.	.	5%

¹ 35 uur of meer in de hoofdfunctie.

² Minimaal aandeel 5%.

mdlb. = middelbare functie

hoog = hoge functie

Bron: HBO-Monitor.

VERPLEGENDE EN VERZORGENDE BEROEPEN

Tabel 3.3.4.: Arbeidsmarktpositie van afgestudeerde MDGO'ers in de richting verzorging en verpleging **anderhalf jaar na afstuderen** vanaf 1993, per 31 december

	1993		1994		1995		1996	
	verz. ¹	verpl. ²	verz. ¹	verpl. ²	verz. ¹	verpl. ²	verz. ¹	verpl. ²
Aantal respondenten (absoluut)	381	81	202	28	166	47	458	249
Geslacht								
Man	1%	6%	1%	9%	1%	13%	2%	11%
Vrouw	99%	94%	99%	91%	99%	87%	98%	89%
Etniciteit								
Nederlands	99%	99%	98%	98%	100%	98%	97%	99%
Niet-Nederlands	1%	1%	2%	2%	-	2%	3%	1%
Duur intrede werkloosheid								
0 maanden	75%	75%	70%	63%	74%	65%	³	³
1-3 maanden	19%	19%	19%	23%	17%	20%	³	³
4-6 maanden	5%	3%	7%	9%	5%	10%	³	³
> 6 maanden	1%	2%	4%	6%	3%	6%	³	³
Werkloos								
Ja	2%	2%	5%	5%	3%	1%	2%	2%
Nee	98%	98%	95%	95%	97%	99%	98%	98%
Maatschappelijke positie								
Studie	9%	34%	11%	49%	11%	46%	13%	39%
Betaald werk	59%	31%	54%	23%	60%	33%	63%	41%
LLW/in-service	29%	32%	31%	24%	24%	20%	21%	17%
Werkloos	2%	2%	3%	3%	4%	1%	2%	2%
Militaire dienst	-	-	-	1%	-	-	-	-
Anders	2%	1%	1%	1%	1%	-	1%	1%
Aanstelling								
Vast	79%	71%	72%	65%	69%	61%	.	.
Tijdelijk	21%	29%	28%	35%	31%	39%	.	.
Arbeidsduur								
Full-time	44%	34%	60%	71%	54%	66%	.	.
Part-time	56%	66%	40%	29%	46%	34%	.	.

¹ Verzorging.

² Verpleging.

³ Gemiddeld 0,8 maanden.

Bron: ROA.

4 ASSISTERENDE BEROEPEN

4.1 Apothekersassistenten

4.1.1 Werkzame personen

Tabel 4.1.1.1.: Werkzame apothekersassistenten¹ volgens REGBIG (IGZ) naar werkgever en geslacht in 1996 en 1997, per 31 december

	1996						1997					
	Man		Vrouw		Totaal		Man		Vrouw		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Apotheken	128	59,8	11.667	82,6	11.795	82,3	134	59,8	12.019	82,7	12.153	82,3
Apotheekhoudend geneeskundigen	1	0,5	689	4,9	690	4,8	1	0,5	695	4,8	696	4,7
Ziekenhuis-apotheken	85	39,7	1.759	12,5	1.844	12,9	89	39,7	1.822	12,5	1.911	12,9
Totaal	214	100,0	14.115	100,0	14.329	100,0	224	100,0	14.536	100,0	14.760	100,0

¹ Eerste functies, eventuele meerdere extra functies zijn niet meegeteld.
Bron: IGZ.

Tabel 4.1.1.2: Aantal werkzame apothekersassistenten naar werkveld en geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993		1994		1995		1996		1997	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Openbare apotheek¹										
- vrouwen	10.254	99,1	10.526	99,0	10.685	99,0	11.134	99,1	11.479	99,1
- mannen	95	0,9	104	1,0	104	1,0	105	0,9	101	0,9
Subtotaal	10.349	100,0	10.630	100,0	10.789	100,0	11.239	100,0	11.589	100,0
Ziekenhuisapotheek										
- vrouwen	1.667	90,4	1.773	90,4	.	.	.	.	.	.
- mannen	178	9,6	189	9,6	.	.	.	.	.	.
Subtotaal	1.845	100,0	1.962	100,0	.	.	.	.	.	.
Industrie										
- vrouwen	60	92,3	64	92,8	.	.	.	.	.	.
- mannen	5	7,7	5	9,2	.	.	.	.	.	.
Subtotaal	65	100,0	69	100,0	.	.	.	.	.	.
Totaal generaal	12.259		12.661		13.250 ²		13.800 ²		14.230 ²	

¹ Inclusief receptenuitrekenbureaus.

² Schatting.

Bron: KNMP/SPMA/NOVON.

Tabel 4.1.1.3.: Aantal (full-time) apothekersassistenten in de gemiddelde openbare apotheek en het aantal voorschriften in relatie tot (full-time)¹ assistenten vanaf 1993

	1993 ¹	1994 ¹	1995 ¹	1996 ¹	1997 ²
Aantal full-time assistenten per apotheek	5,22	5,31	5,33	5,62	5,79
Index (1992 = 100)	100	102	102	108	111
Aantal voorschriften per full-time assistent	13.839	12.695	13.340	13.132	12.634
Index (1992 = 100)	100	92	96	95	91

¹ Op basis van een 38-urige werkweek.

² Op basis van 36-urige werkweek.

Bron: Stichting Farmaceutische kengetallen/KNMP.

4.1.2 Achtergrondkenmerken van werkzame personen

Tabel 4.1.2.1: Aantal apothekersassistenten (in openbare farmacie) naar deeltijd en gemiddelde werktijd per week, naar geslacht vanaf 1993, per 31 december

	1993		1994		1995		1996		1997 ¹	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Vrouwen										
- full-time	4.377	42,7	4.445	42,2	4.424	41,0	4.988	44,8	5.191	45,2
- part-time	5.877	57,3	6.081	57,8	6.365	59,0	6.146	55,2	6.288	54,8
gem. werkduur per week (uren)	28,7		28,6		28,4		27,6		27,8	
Mannen										
- full-time	84	88,4	89	85,6	93	89,4	94	89,5	98	89,1
- part-time	11	11,6	15	14,4	11	10,6	11	10,5	12	10,9
gem. werkduur per week (uren)	36,5		36,4		36,4		35,0		35,2	

¹ Full-time = 36 uur per week.

Bron: SPMA/KNMP.

4.1.3 Opleidingsgegevens

Tabel 4.1.3.1.: Aantal afgestudeerde apothekersassistenten naar opleiding vanaf 1993

	1993		1994		1995		1996		1997	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Staatsexamen										
- Groningen	5	0,7	2	0,2	8	0,9	2	.	1	.
- Rotterdam	41	5,4	65	6,7	39	4,4	33	.	.	.
- Utrecht	17	2,3	45	4,6	46	5,2	22	.	8	.
- Haarlem	.	.	22	2,3	19	2,1	11	.	.	.
Subtotaal	63	8,0	134	13,8	112	12,7	68	.	.	.
Schoolexamen										
- MDGO-scholen AA	720	92,0	836	86,2	773	87,3	.	.	.	.
Totaal	783	100,0	970	100,0	885	100,0	.	.	.	.

Bron: KNMP.

4.1.4 Arbeidsmarktpositie

Tabel 4.1.4.1.: Werkloze en werkzoekende apothekersassistenten vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Werkzoekend	833	1.216	1.353	1.283	1.071
- waarvan werkloos	539	717	962	912	759

Bron: KNMP.

4.2 Praktijkassistenten huisartsen

Tabel 4.2.1.: Aantal werkzame praktijkassistenten van huisartsen en enkele achtergrondkenmerken, medio 1996

Aantal praktijkassistenten	8.568
- waarvan vrouw	99,2%
- waarvan gediplomeerd	81,2%
- waarvan in loondienst	98,5%
- gemiddeld aantal jaren werkzaam totaal	9,4 jaren
- gemiddeld aantal jaren werkzaam in huidige praktijk	7,6 jaren
- gemiddeld aantal uren werkzaam per week	28,6 uren
- gemiddelde leeftijd	34 jaar

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.2.: Aantal werkzame praktijkassistenten naar type huisartspraktijk, medio 1996

Werkzaam in	abs	%
Solopraktijk	4.793	55,9
Duopraktijk	2.293	26,8
Groepspraktijk	902	10,5
Gezondheidscentrum	580	6,8
Totaal	8.568	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.3.: Gemiddeld aantal huisartsen waarvoor praktijkassistente werkzaam is en gemiddelde werkduur naar type praktijk, medio 1996

Type praktijk	Aantal huisartsen waarvoor werkzaam	Uren werkzaam per week
Solopraktijk	1,1	29,2
Duopraktijk	2,1	26,8
Groepspraktijk	3,5	29,1
Gezondheidscentrum	3,2	29,7
Totaal	2,5	28,6

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.4.: Gemiddeld aantal praktijkassistenten en totaal aantal werkzame uren naar type huisartspraktijk, medio 1996

	Gemiddeld aantal praktijkassistenten	Gemiddeld aantal uren praktijkassistenten
Solopraktijk	1,4	36,8
Duopraktijk	2,1	48,3
Groepspraktijk	3,9	90,1
Gezondheidscentrum	3,9	102,2
Totaal	2,9	69,2

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.5.: Relatieve leeftijdsverdeling van werkzame praktijkassistenten, medio 1996

Leeftijd	%
< 25	14,5
25-29	30,1
30-34	13,8
35-39	10,7
40-44	12,8
45-49	10,9
> 49	7,2
Totaal	100,0

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.6.: Wensen van werkzame praktijkassistenten om meer dan wel minder uren per week te werken, medio 1996

		Huidige werkduur per week (gemid.)	Gewenste werkduur per week (gem.)
Geen verandering	74,8%	28,5 uren	
Kortere werkweek	14,1%	34,1 uren	25,7 uren
Langere werkweek	11,1%	28,6 uren	30,7 uren
Totaal	100,0%	28,6 uren	28,2 uren

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.7.: Vooruitzichten volgens praktijkassistenten om binnen tien jaar (voor 2005) het werk al dan niet (definitief) neer te leggen, medio 1996

Plannen voor komende tien jaar	%
Definitief stoppen ¹	5,3
Tijdelijk stoppen ²	7,4
Blijven werken	40,6
Onbekend	46,5
Totaal	100,0

¹ Gemiddeld binnen 5 jaar.

² Gemiddeld binnen 3 jaar.

Bron: NIVEL.

Tabel 4.2.8.: Relatieve verdeling van gevolgde opleiding tot praktijkassistent, medio 1996

Opleiding	%
Geen, in de praktijk geleerd	7,9
MDGO	45,0
Particulier instituut	32,7
- waarvan NIPA ¹	11,0
- waarvan LOI	10,2
Verpleegkunde	5,1
Overig	9,3
Totaal	100,0

¹ Nederlands Instituut voor Praktijkassistenten

Bron: NIVEL.

4.3 Tandartsassistenten

4.3.1 Aantal

Tabel 4.3.1.1.: Aantal tandartsassistenten, tandartspraktijken en tandartsen in 1990, 1995 en 1996

	1990	1995	1996
Aantal tandartsassistenten ¹	10.350 ¹	12.600 ¹	13.100 ¹
Aantal tandartspraktijken	5.600 ²	5.100 ²	.
Aantal tandartsen ³	7.544	7.258	7.537

¹ Waarvan circa 99% vrouwen.

² Schatting.

³ 65 jaar en jonger.

Bron: CBS/NIPG-TNO/NMT/NIVEL.

Tabel 4.3.1.2.: Relatieve verdeling van het aantal tandartsassistenten in loondienst bij tandartsen, ultimo 1990 en begin 1996

	ultimo 1990	begin 1996
Geen	8%	4%
1	47%	39%
2	45%	40%
3	-	11%
4	-	3%
5 of meer	-	3%
Totaal	100%	100%

Bron: NIPG-TNO/NMT.

Tabel 4.3.1.3.: Aantal assistenten in tandartspraktijken naar praktijkgrootte (omvang van het patiëntenbestand), begin 1996

Praktijkgrootte (aantal patiënten)	Gemiddeld aantal tandartsassistenten
< 1.500	1.4
1.501-2.500	1.7
2.501-3.500	2.1
> 3.500	3.1
Totaal	1.8

Bron: NMT.

4.3.2 Achtergrondkenmerken

Tabel 4.3.2.1.: Gemiddelde omvang van de werkweek van tandartsassistenten werkzaam bij tandartsen, medio 1995

Uren per week	Tandartsassistenten
< 9	10%
9-16	13%
17-24	19%
25-32	18%
33-40	40%
Totaal	100%
Gemiddeld	27.7 uur

Bron: NMT.

4.3.3 Opleidingsgegevens

Tabel 4.3.3.1.: Relatieve verdeling van het soort opleiding van werkzame tandartsassistenten, ultimo 1990 en medio 1995

	1990	1995
	%	%
MDGO	27	28
LOI	17	12
In de praktijk	56	56
Elders	-	4
Totaal	100	100

Bron: NIPG-TNO/NMT.

4.4 Operatie-assistenten

4.4.1 Bezette arbeidsplaatsen en werkzame personen

Tabel 4.4.1.1.: Aantal werkzame personen op operatie-afdelingen in ziekenhuizen naar functie ultimo 1990, 1992, 1994 en 1996

	1990	1992	1994	1996
Leiding	305	288	284	279
Chirurgie	3.904	3.931	4.045	4.018
Anaesthesiologie	1.786	1.896	1.934	1.992
Verkoeper	567	614	656	657
Praktijkbegeleiding	125	156	147	171
Totaal	6.687	6.885	7.066	7.117

Bron: NVZ, 1997a.

Tabel 4.4.1.2.: Aantal arbeidsplaatsen (fte) op operatie-afdelingen in ziekenhuizen naar functie ultimo 1990, 1992, 1994 en 1996

	1990	1992	1994	1996
Leiding	288	270	256	247
Chirurgie	3.245	3.242	3.182	3.141
Anaesthesiologie	1.560	1.613	1.699	1.672
Verkoeper	390	422	444	464
Praktijkbegeleiding	78	91	79	77
Totaal	5.561	5.638	5.660	5.601

Bron: NVZ, 1997a.

Tabel 4.4.1.3.: De samenstelling van het personeel op operatie-afdelingen in ziekenhuizen ultimo 1990, 1992, 1994 en 1996

	1990	1992	1994	1996
NZr-geplomeerd	4.439	4.751	5.347	5.442
Niet-geplomeerd	958	1.007	862	759
Leerling	1.326	1.375	1.039	917
Totaal	6.723	7.133	7.248	7.118

Bron: NVZ, 1997a.

Tabel 4.4.1.4.: *Gediplomeerden op operatie-afdelingen naar soort diploma in 1990, 1992, 1994 en 1996*

	1990	1992	1994	1996
Operatie-assistenten				
Met een diploma: <i>Achtergrond</i>				
Chirurgie verpleging	1.528	1.562	1.576	1.497
andere	1.498	1.658	2.014	2.131
Anesthesiologie verpleging	1.100	1.147	1.277	1.281
andere	313	384	480	532
Totaal	4.439	4.751	5.347	5.441
Waarvan dubbel gediplomeerd	310	308	362	362

Bron: NVZ, 1997a.

Tabel 4.4.1.5.: *Het verloop onder gediplomeerde operatie-assistenten naar richting in 1990, 1992, 1994 en 1996*

	1990	1992	1994	1996
Totaal (bruto-verloop) (in procenten)	13,0	9,8	6,5	6,5
Netto-verloop (in procenten)	7,5	5,1	4,3	3,2

Bron: NVZ, 1997a.

Tabel 4.4.1.6.: *Het verloop naar richting onder operatie- en anesthesie-assistenten in 1994 en 1996*

	Chirurgie		Anesthesiologie	
	1994	1996	1994	1996
Percentuele verdeling:				
Ander ziekenhuis	32	49	38	53
Buitenland	9	11	14	12
Bedrijfsleven	4	8	3	8
Studie	4	3	2	4
Pensioen	16	8	9	6
Overig	35	21	34	18
Totaal	100	100	100	100

Bron: NVZ, 1997a.

4.4.2 Opleidingsgegevens

Tabel 4.4.2.1.: Instroom, aantal in opleiding en geslaagden bij de opleiding tot operatie-assistent vanaf 1993, per september

	1993	1994	1995	1996	1997
Instroom	299	186	265	340	325
Aantal in opleiding	1.249	978	908	943	975
Geslaagden operatie-assistent chirurgie	288	247	274	211	133
Geslaagden operatie-assistent anaesthesie	154	144	125	83	99

Bron: NVZ, 1997a.

4.4.3 Vacatures

Tabel 4.4.3.1.: Aantal vacatures op operatie-afdelingen naar functie ultimo 1990, 1992, 1994, 1996

	1990	1992	1994	1996
Leiding	15	20	8	18
Chirurgie	180	123	52	96
Anaesthesiologie	86	46	33	66
Verkoeper	27	20	13	17
Praktijkbegeleiding	9	4	0	5
Totaal	317	213	106	202
Als % van totaal personeel	5,7	3,8	1,9	3,7

Bron: NVZ, 1997a.

4.5 Medisch analisten

4.5.1 Werkzame personen

Tabel 4.5.1.1.: Werkgelegenheid (bezette arbeidsplaatsen) van medisch analisten naar richting en niveau in 1991, 1994, en 1997, per 1 januari

	1991 %	1994 %	1997 %
HBO			
Klinisch chemisch	57,3	51,7	47,6
Medisch microbiologisch	16,0	15,3	13,2
Cyto-histopathologisch	3,7	5,2	6,4
Research	.	.	1,1
Totaal	77,0	72,2	68,2
MBO			
Klinisch chemisch	18,4	20,7	23,2
Medisch microbiologisch	2,3	2,1	1,9
Cyto-histopathologisch	2,3	5,0	6,6
Totaal	23,0	27,8	31,8
Totaal arbeidsplaatsen	100,0	100,0	100,0
Aantal arbeidsplaatsen	6.610	7.210	7.245
Aantal werkzame personen	8.348	9.105	9.287

Bron: NVZ, 1997b.

Tabel 4.5.1.2.: Leeftijdsverdeling van medisch analisten in ziekenhuizen in 1990 en 1995

	1990	1995
< 25	13,1	6,5
25-29	27,0	19,1
30-34	24,7	21,8
35-44	26,3	35,7
> 44	8,9	16,9
Totaal	100,0	100,0

Bron: NVZ, 1997b.

Tabel 4.5.1.3.: Gemiddelde duur van het dienstverband in jaren vanaf 1990

	1990	1992	1993	1994	1995
Mannen	8,3	9,4	9,5	10,3	11,0
Vrouwen	6,9	7,8	8,2	8,6	9,1
Totaal	7,2	8,1	8,5	9,0	9,5

Bron: NVZ, 1997b.

4.5.2 Opleidingsgegevens

Tabel 4.5.2.1.: Instroom van leerlingen¹ vanaf 1992

	'92/93	'93/94	'94/95	'95/96	'96/97
HLO	273	375	395	440	490
MLO	489	568	620	639	635

¹ Het gaat om instroom in het tweede leerjaar. Het eerste jaar is algemeen.
Bron: CBS/COLP.

Tabel 4.5.2.2.: Totaal aantal leerlingen medische richting laboratoriumonderwijs vanaf 1992

	'92/93	'93/94	'94/95	'95/96	'96/97
HLO	973	1.401	1.539	1.715	2.003
MLO ¹	1.180	1.310	1.369	1.531	1.652

¹ Vanaf tweede jaar.
Bron: CBS.

Tabel 4.5.2.3.: Aantal diplomabehalers medische richting laboratoriumonderwijs vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
HLO	292	312	319	367	401
MLO	267	281	310	377	.

Bron: CBS.

4.6 Klinisch perfusionisten

4.6.1 Geregistreeerde en werkzame personen

Tabel 4.6.1.1.: Leeftijdsverdeling van geregistreeerde klinisch perfusionisten, september 1997

Leeftijd	Vrouw		Man		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 36 jaar	6	29	7	13	13	17
36-45 jaar	13	62	29	54	42	56
> 45 jaar	2	10	18	33	20	27
Totaal	21	100	54	100	75	100

Bron: NVZ.

Tabel 4.6.1.2.: Leeftijdsverdeling van werkzamen in de functie van klinisch perfusionist, september 1997

Leeftijd	abs	%
< 36 jaar	36	34
36-45 jaar	44	42
> 45 jaar	25	24
Totaal ¹	105	100
Man	76	69
Vrouw	34	31
Totaal ¹	110	100

¹ Van vijf personen is de leeftijd onbekend.

Bron: NVZ.

Tabel 4.6.1.3.: Het aantal jaren in beroepsuitoefening

Jaren	abs	%
Tot 5	31	28
5-10	26	24
10-20	36	33
20	17	15
Totaal	110	100

Bron: NVZ.

Tabel 4.6.1.4.: De als klinisch perfusionist werkzaam naar diplomabezit

Jaren	abs	%
Geregistreerd (NVZ-diploma)	84	76
Leerling	12	11
Niet geregistreerd	14	13
Totaal	110	100

Bron: NVZ.

4.6.2 Opleidingsgegevens

Tabel 4.6.2.1.: Opleidingsgegevens klinisch perfusionist vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Instroom	6	5	4	5	7
Diploma				6	5

Bron: NVZ.

4.7 Ziekenhuishygiënisten

Tabel 4.7.1.1.: *Geregistreerde ziekenhuishygiënisten naar leeftijd en geslacht, per ultimo 1997*

Leeftijd	Vrouw		Man		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 36 jaar	3	7	8	5	11	6
36-45 jaar	17	38	61	41	78	40
46-55 jaar	22	48	60	40	82	42
> 56 jaar	3	7	22	14	25	13
Totaal	46	100	150	100	196	100

Bron: NVZ.

Tabel 4.7.1.2.: *Werkzamen in de functie van ziekenhuishygiënist, september 1997*

	abs	%
Gediplomeerd	180	79,5
In opleiding	21	9,3
Overig	25	11,2
Totaal	226	100,0

Bron: NVZ.

4.8 Overige gegevens assisterende beroepen

4.8.1 Werkzame personen

Tabel 4.8.1.1.: Aantal werkzame assistenten vanaf 1993 (jaargemiddelden)

	1993	1994	1995	1996	1997
	x 1000				
Apothekersassistenten	13	14	14	14	14
Doktersassistenten	12	12	14	13	14
Tandartsassistenten	7	8	8	10	9
Totaal	32	35	37	37	37

Bron: CBS.

Tabel 4.8.1.2.: Aantal werkzame assistenten in de sectoren Gezondheidsdiensten en Apotheken vanaf 1993 (jaargemiddelden)

	1993	1994	1995	1996	1997
	x 1000				
Gezondheidsdiensten					
Doktersassistenten	12	12	14	13	13
Tandartsassistenten	7	8	8	10	8
Totaal	21	22	25	26	24
Apotheken					
Apothekersassistenten	11	12	.	.	.

Bron: CBS.

4.8.2 Arbeidsmarktpositie

Tabel 4.8.2.1: De arbeidsmarktpositie van afgestudeerde MDGO'ers, richting assistenten (ongedifferentieerd) anderhalf jaar na afstuderen vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996
Aantal respondenten (absoluut)	278	206	118	103	450
Geslacht					
Man	-	1%	1%	1%	1%
Vrouw	100%	99%	99%	99%	99%
Etniciteit					
Nederlands	97%	97%	97%	94%	94%
Niet-Nederlands	3%	3%	3%	6%	6%
Duur intredewerkeloosheid					
0 maanden	83%	77%	77%	59%	.
1-3 maanden	12%	18%	14%	22%	.
4-6 maanden	4%	5%	5%	12%	.
> 6 maanden	1%	1%	4%	7%	.
Werkloos					
Ja	1%	2%	1%	6%	5%
Nee	99%	98%	99%	94%	95%
Maatschappelijke positie					
Studie	10%	13%	12%	14%	12%
Betaald werk	82%	77%	81%	76%	80%
LLW/inservice	7%	8%	4%	4%	2%
Werkloos	1%	2%	2%	6%	5%
Militaire dienst	-	-	-	-	-
Anders	-	1%	-	1%	1%
Aanstelling					
Vast	86%	85%	83%	74%	.
Tijdelijk	14%	15%	17%	26%	.
Arbeidsduur					
Full-time ¹	89%	74%	72%	67%	.
Part-time	11%	26%	28%	33%	.

¹ 35 uur of meer in de hoofdfunctie.

Bron: ROA.

DEEL B

**Aanbod arbeidsmarkt zorgsector;
uitsplitsing naar voorzieningen**

5 ZIEKENHUISZORG

5.1 Bezette arbeidsplaatsen en werkzame personen

Tabel 5.1.1.: Aantal werkzame personen (full-timers en part-timers tezamen) in de ziekenhuissector, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	88.306	90.517	91.380	91.656	93.208
- verpleging en verzorging	49.389	50.611	51.399	52.798	54.602
- medisch/soc. wet. personeel	3.478	3.705	3.844	3.901	4.120
- overig personeel	24.678	26.290	26.984	27.421	28.059
- verpl. en verz. pers. in opleiding	10.458	9.911	9.153	7.536	6.427
waarvan ondersteunend	46.487	47.552	47.547	48.036	48.922
Flexibel personeel					
stagiaires	216	316	273	385	540
niet in loondienst	3.369	2.622	1.962	2.186	2.683
Totaal personeel	138.378	141.006	141.162	142.263	145.353
ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	23.026	23.612	24.394	24.872	25.293
- verpleging en verzorging	10.958	11.336	11.890	11.984	12.219
- medisch/soc. wet. personeel	3.717	4.062	4.394	4.675	4.815
- overig personeel	7.062	7.028	7.044	7.223	7.337
- verpl. en verz. pers. in opleiding	1.261	1.186	1.066	990	922
waarvan ondersteunend	11.577	11.549	11.655	12.377	12.366
Flexibel personeel					
stagiaires	82	13	13	10	2
niet in loondienst	1.030	1.145	1.130	1.248	1.344
Totaal personeel	35.715	36.319	37.192	38.507	39.005
CATEGORALE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995 ³	1996 ⁴
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	7.950	7.921	7.644	8.038	8.364
- verpleging en verzorging	4.017	3.881	3.632	3.758	3.851
- medisch/soc. wet. personeel	441	736	759	814	901
- overig personeel	2.944	3.128	3.179	3.325	3.572
- verpl. en verz. pers. in opleiding	257	176	74	141	40
waarvan ondersteunend	3.533	3.757	3.636	3.683	3.869
Flexibel personeel					
stagiaires	44	11	10	25	27
niet in loondienst	257	251	280	258	332
Totaal personeel	11.784	11.940	11.570	12.004	12.592

TOTAAL ZIEKENHUISSECTOR	1992	1993	1994	1995 ³	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	119.282	122.050	123.417	124.566	126.865
- verpleging en verzorging	64.364	65.829	66.920	68.540	70.672
- medisch/soc. wet. personeel	7.777	8.504	8.997	9.390	9.836
- overig personeel	34.684	36.445	37.208	37.969	38.968
- verpl. en verz. pers. in opleiding	11.976	11.272	10.292	8.667	7.389
waarvan ondersteunend	61.597	62.858	62.839	64.096	65.157
Flexibel personeel					
stagiaires	342	340	296	420	569
niet in loondienst	4.656	4.018	3.372	3.692	4.359
Totaal personeel	185.877	189.266	189.924	192.774	196.950

¹ Aantal werknemers is gebaseerd op de op jaarbasis gemiddelde personeelsbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

³ Vanaf 1995 inclusief poliklinische revalidatiecentra.

⁴ Schatting.

Bron: NZi.

Tabel 5.1.2.: Aantal arbeidsplaatsen (fte) in de ziekenhuissector, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	68.265	68.999	68.266	67.748	68.164
- verpleging en verzorging	35.224	35.795	35.618	36.568	37.726
- medisch/soc. wet. personeel	3.145	3.282	3.428	3.460	3.598
- overig personeel	18.934	20.024	20.081	20.184	20.413
- verpl. en verz. pers. in opleiding	10.453	9.898	9.139	7.536	6.427
waarvan ondersteunend	31.302	31.543	30.664	30.709	31.321
Flexibel personeel					
stagiaires	147	213	192	269	378
niet in loondienst	2.462	1.765	1.391	1.518	1.814
Totaal personeel	102.131	102.520	100.513	100.244	101.677
ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	19.629	19.876	20.008	20.235	20.591
- verpleging en verzorging	9.016	9.167	9.165	9.261	9.475
- medisch/soc. wet. personeel	3.496	3.656	3.965	4.150	4.302
- overig personeel	5.857	5.869	5.812	5.834	5.892
- verpl. en verz. pers. in opleiding	1.260	1.184	1.066	990	922
waarvan ondersteunend	8.919	9.186	9.071	9.077	9.125
Flexibel personeel					
stagiaires	163	10	12	10	1
niet in loondienst	955	971	866	1.041	1.065
Totaal personeel	29.666	30.043	29.957	30.363	30.782

CATEGORALE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995 ³	1996 ⁴
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	5.787	5.859	5.530	5.713	5.931
- verpleging en verzorging	2.931	2.791	2.588	2.616	2.711
- medisch/soc. wet. personeel	395	613	628	661	696
- overig personeel	2.204	2.279	2.240	2.295	2.484
- verpl. en verz. pers. in opleiding	257	176	74	141	40
waarvan ondersteunend	2.666	2.572	2.439	2.465	2.538
Flexibel personeel					
stagiaires	42	10	9	25	27
niet in loondienst	152	156	192	112	105
Totaal personeel	8.647	8.597	8.170	8.315	8.601
TOTAAL ZIEKENHUISSECTOR	1992	1993	1994	1995 ³	1996 ⁴
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	93.269	94.733	93.804	93.696	94.686
- verpleging en verzorging	47.171	47.754	47.371	48.445	49.912
- medisch/soc. wet. personeel	7.133	7.551	8.021	8.271	8.596
- overig personeel	26.995	28.171	28.133	28.313	28.789
- verpl. en verz. pers. in opleiding	11.970	11.257	10.279	8.667	7.389
waarvan ondersteunend	42.887	43.301	42.174	42.251	42.984
Flexibel personeel					
stagiaires	352	233	213	304	406
niet in loondienst	3.524	2.892	2.449	2.671	2.984
Totaal personeel	140.032	141.159	138.640	138.922	141.060

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de op jaarbasis gemiddelde personeelsbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

³ Vanaf 1995 inclusief poliklinische revalidatiecentra.

⁴ Schatting.

Bron: NZi.

5.2 Werkzame personen naar achtergrondkenmerken

Tabel 5.2.1.: Aandeel part-timers in de ziekenhuissector, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	50%	53%	56%	59%	61%
- verpleging en verzorging	63%	65%	68%	71%	72%
- medisch/soc. wet. personeel	23%	25%	24%	25%	28%
- overig personeel	52%	53%	56%	58%	60%
- verpl. en verz. pers. in opleiding	-	-	-	-	-
waarvan ondersteunend	61%	63%	65%	67%	68%
Flexibel personeel					
stagiaires	56%	58%	54%	61%	57%
niet in loondienst	77%	80%	86%	84%	83%
Totaal personeel	55%	57%	60%	62%	64%

ZIEKENHUISZORG

ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	46%	48%	52%	54%	55%
- verpleging en verzorging	62%	65%	70%	72%	73%
- medisch/soc. wet. personeel	18%	20%	20%	22%	22%
- overig personeel	45%	46%	48%	51%	52%
- verpl. en verz. pers. in opleiding	1%	-	-	-	-
waarvan ondersteunend	46%	47%	50%	54%	54%
Flexibel personeel					
niet in loondienst	85%	85%	86%	89%	90%
Totaal personeel	47%	49%	52%	55%	56%
CATEGORALE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995 ²	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	62%	66%	67%	75%	65%
- verpleging en verzorging	70%	73%	74%	82%	75%
- medisch/soc. wet. personeel	30%	40%	42%	48%	40%
- overig personeel	63%	66%	67%	76%	60%
- verpl. en verz. pers. in opleiding	-	-	-	-	-
waarvan ondersteunend	52%	61%	64%	68%	66%
Flexibel personeel					
niet in loondienst	95%	90%	92%	94%	66%
Totaal personeel	59%	65%	67%	73%	60%
TOTAAL ZIEKENHUISSECTOR	1992	1993	1994	1995 ³	1996 ⁴
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	50%	53%	56%	59%	60%
- verpleging en verzorging	63%	65%	69%	72%	72%
- medisch/soc. wet. personeel	22%	24%	24%	26%	26%
- overig personeel	51%	53%	56%	58%	58%
- verpl. en verz. pers. in opleiding	-	-	-	-	-
waarvan ondersteunend	58%	60%	62%	65%	65%
Flexibel personeel					
stagiaires	40%	59%	55%	56%	57%
niet in loondienst	80%	81%	86%	87%	86%
Totaal personeel	53%	56%	59%	61%	62%

¹ Aantal werknemers is gebaseerd op de op jaarbasis gemiddelde personeelsbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

³ Inclusief poliklinische revalidatiecentra.

⁴ Exclusief revalidatiecentra.

Bron: NZI.

Tabel 5.2.2.: Ziekteverzuim¹ van personeel in loondienst in de ziekenhuissector naar functiegroep (in procenten) vanaf 1992

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	7,1	7,2	6,6	6,8	7,0
In opleiding	4,9	5,4	5,0	5,5	5,5
Ondersteunend (alg./adm.)	6,6	7,1	6,3	6,7	6,4
Ondersteunend (hotelfuncties)	9,2	8,5	7,3	7,3	7,7
Ondersteunend (terr./geb.)	6,3	6,5	5,4	5,5	5,4
Totaal (incl. bevallingsverlof)	7,2	7,3	6,5	6,7	6,9
Totaal excl. bevallingsverlof	5,9	5,9	5,0	5,2	5,4
ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	7,4	7,8	6,4	7,4	7,7
In opleiding	5,8	6,9	5,1	5,5	6,0
Ondersteunend (alg./adm.)	8,0	8,3	6,4	7,3	7,3
Ondersteunend (hotelfuncties)	12,4	13,2	10,2	10,1	10,2
Ondersteunend (terr./geb.)	7,5	7,4	6,9	7,5	6,8
Totaal (incl. bevallingsverlof)	8,0	8,5	6,8	7,6	7,8
Totaal excl. bevallingsverlof	7,1	7,4	5,4	6,6	6,9
CATEGORALE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995 ²	1996 ³
Primair	7,8	7,7	5,9	6,7	6,5
In opleiding	5,9	6,3	6,6	5,4	5,8
Ondersteunend (alg./adm.)	6,7	5,6	5,1	6,1	7,1
Ondersteunend (hotelfuncties)	8,5	7,2	5,4	6,0	6,9
Ondersteunend (terr./geb.)	6,1	4,9	3,8	5,4	6,5
Totaal (incl. bevallingsverlof)	7,7	7,2	5,9	6,6	6,8
Totaal excl. bevallingsverlof	6,5	6,0	4,8	5,4	5,4

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

² Inclusief poliklinische revalidatiecentra.

³ Exclusief revalidatiecentra.

Bron: NZi.

Tabel 5.2.3.: Uitstroom¹ van personeel in loondienst uit de ziekenhuissector (in procenten) vanaf 1992

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	13,3	10,0	8,8	9,3	9,6
In opleiding	16,3	15,1	14,0	19,8	16,2
Ondersteunend (alg./adm.)	12,3	10,8	10,3	9,8	9,4
Ondersteunend (hotelfuncties)	17,4	16,1	14,2	12,9	13,4
Ondersteunend (terr./geb.)	10,1	8,3	9,5	7,7	6,9
Totaal	13,9	11,6	10,3	10,4	10,4
ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	13,5	11,5	10,5	11,0	11,5
In opleiding	11,8	20,5	19,5	18,0	15,1
Ondersteunend (alg./adm.)	9,9	11,2	9,2	9,0	9,1
Ondersteunend (hotelfuncties)	12,0	10,1	10,6	7,9	8,6
Ondersteunend (terr./geb.)	4,8	3,7	4,9	5,9	4,0
Totaal	12,3	11,4	10,4	10,4	10,6
CATEGORALE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995 ²	1996 ³
Primair	16,9	13,5	11,5	12,3	10,8
In opleiding	33,5	19,1	25,8	13,3	16,8
Ondersteunend (alg./adm.)	13,6	11,2	8,7	11,5	13,0
Ondersteunend (hotelfuncties)	17,2	16,3	11,5	14,5	14,9
Ondersteunend (terr./geb.)	6,4	5,9	8,9	6,2	1,6
Totaal	16,6	13,5	11,4	12,2	11,8

¹ Uitstroom: aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.

² Inclusief poliklinische revalidatiecentra.

³ Exclusief revalidatiecentra.

Bron: NZi.

6 GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

6.1 Intramurale voorzieningen

Tabel 6.1.1.: Aantal werkzame personen (full-timers en part-timers tezamen) in de psychiatrische ziekenhuizen, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

ALGEMENE PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	23.259	24.098	24.033	24.545	25.083
- verpleging en verzorging	14.170	14.933	14.738	15.231	15.740
- medisch/soc. wet. personeel	1.829	2.087	2.177	2.373	2.613
- overig personeel	4.581	4.520	4.636	4.822	4.917
- verpl. en verz. pers. in opleiding	2.679	2.558	2.482	2.119	1.813
waarvan ondersteunend	9.660	9.972	9.838	9.898	10.059
Flexibel personeel					
stagiaires	159	90	83	177	169
niet in loondienst	1.233	872	683	622	822
Totaal personeel	34.311	35.032	34.637	35.242	36.133
CATEGORALE PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	3.228	3.440	3.797	4.262	4.702
- verpleging en verzorging	2.020	2.270	2.496	2.738	3.096
- medisch/soc. wet. personeel	487	524	572	600	655
- overig personeel	693	616	698	892	923
- verpl. en verz. pers. in opleiding	28	30	31	32	28
waarvan ondersteunend	1.184	1.270	1.462	1.544	1.689
Flexibel personeel					
stagiaires	97	57	44	54	83
niet in loondienst	220	159	210	259	318
Totaal personeel	4.729	4.926	5.513	6.119	6.792
TOTAAL PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	26.006	27.538	27.830	28.807	29.785
- verpleging en verzorging	16.189	17.203	17.234	17.969	18.836
- medisch/soc. wet. personeel	2.139	2.611	2.749	2.973	3.268
- overig personeel	4.971	5.136	5.334	5.714	5.840
- personeel in opleiding	2.707	2.588	2.513	2.151	1.841
waarvan ondersteunend	10.844	11.242	11.300	11.442	11.748
Flexibel personeel					
stagiaires	255	147	127	231	252
niet in loondienst	1.453	1.031	893	881	1.140
Totaal personeel	38.558	39.958	40.150	41.361	42.925

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 6.1.2.: Aantal arbeidsplaatsen (fte's) in psychiatrische ziekenhuizen, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

ALGEMENE PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	18.248	18.402	18.462	18.667	18.737
- verpleging en verzorging	10.738	11.055	11.069	11.436	11.606
- medisch/soc. wet. personeel	1.502	1.635	1.735	1.854	2.035
- overig personeel	3.332	3.165	3.196	3.286	3.304
- verpl. en verz. pers. in opleiding	2.676	2.547	2.462	2.091	1.792
waarvan ondersteunend	7.110	7.112	7.016	7.014	7.094
Flexibel personeel					
stagiaires	141	73	72	159	143
niet in loondienst	905	658	491	427	495
Totaal personeel	26.404	26.245	26.041	26.267	26.469
CATEGORALE PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	2.502	2.648	2.909	3.201	3.515
- verpleging en verzorging	1.624	1.787	1.965	2.127	2.372
- medisch/soc. wet. personeel	335	368	406	426	471
- overig personeel	515	463	509	617	646
- verpl. en verz. pers. in opleiding	28	30	29	31	26
waarvan ondersteunend	867	920	1.023	1.056	1.174
Flexibel personeel					
stagiaires	53	38	30	31	61
niet in loondienst	56	57	62	69	119
Totaal personeel	3.478	3.663	4.024	4.357	4.869
TOTAAL PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	20.413	21.050	21.371	21.868	22.252
- verpleging en verzorging	12.362	12.842	13.034	13.563	13.978
- medisch/soc. wet. personeel	1.706	2.003	2.141	2.280	2.506
- overig personeel	3.641	3.628	3.705	3.903	3.950
- verpl. en verz. pers. in opleiding	2.704	2.577	2.491	2.122	1.818
waarvan ondersteunend	7.976	8.032	8.039	8.070	8.268
Flexibel personeel					
stagiaires	194	111	102	190	204
niet in loondienst	960	715	553	496	614
Totaal personeel	29.543	29.908	30.065	30.624	31.338

¹ Het aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de op jaarbasis gemiddelde personeelsbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 6.1.3.: Aandeel part-timers in de psychiatrische ziekenhuizen, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

ALGEMENE PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	58%	62%	64%	67%	69%
- verpleging en verzorging	67%	70%	72%	74%	76%
- medisch/soc. wet. personeel	50%	56%	55%	57%	60%
- overig personeel	67%	72%	73%	75%	77%
- verpl. en verz. pers. in opleiding	-	1%	1%	7%	7%
waarvan ondersteunend	55%	58%	59%	60%	61%
Flexibel personeel					
stagiaires	35%	52%	55%	27%	47%
niet in loondienst	89%	84%	96%	95%	88%
Totaal personeel	58%	63%	63%	65%	67%
CATEGORALE PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	62%	64%	67%	70%	71%
- verpleging en verzorging	59%	63%	66%	70%	72%
- medisch/soc. wet. personeel	75%	75%	74%	74%	73%
- overig personeel	62%	62%	66%	75%	71%
- verpl. en verz. pers. in opleiding	7%	10%	16%	13%	29%
waarvan ondersteunend	56%	58%	61%	63%	64%
Flexibel personeel					
stagiaires	82%	81%	77%	81%	77%
niet in loondienst	99%	17%	97%	93%	99%
Totaal personeel	62%	64%	67%	70%	71%
TOTAAL PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	59%	62%	64%	67%	70%
- verpleging en verzorging	66%	70%	71%	73%	75%
- medisch/soc. wet. personeel	55%	60%	59%	60%	62%
- overig personeel	65%	71%	72%	74%	75%
- verpl. en verz. pers. in opleiding	-	1%	3%	7%	8%
waarvan ondersteunend	55%	58%	59%	60%	62%
Flexibel personeel					
stagiaires	53%	63%	63%	39%	57%
niet in loondienst	91%	85%	96%	95%	91%
Totaal personeel	59%	62%	63%	66%	68%

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 6.1.4.: Ziekteverzuim van personeel in loondienst in de psychiatrische ziekenhuizen (in procenten) vanaf 1992

TOTAAL PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	7,4	7,7	6,7	6,8	6,8
In opleiding	6,6	6,8	6,6	6,1	6,8
Ondersteunend (alg./adm.)	6,3	6,5	5,4	5,2	5,9
Ondersteunend (hotelfuncties)	9,9	9,0	7,2	7,7	8,1
Ondersteunend (terr./geb.)	6,0	6,9	5,5	5,4	4,5
Totaal (incl. bevallingsverlof)	7,5	7,8	6,6	6,7	6,8
Totaal excl. bevallingsverlof	6,7	6,7	5,5	5,8	5,8

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

Bron: NZi.

Tabel 6.1.5.: Uitstroom van personeel¹ in loondienst uit de psychiatrische ziekenhuizen (in procenten) vanaf 1992

TOTAAL PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	14,0	11,5	10,1	10,1	11,1
In opleiding	23,5	25,1	21,0	22,5	26,0
Ondersteunend (alg./adm.)	13,6	11,9	10,1	9,7	10,5
Ondersteunend (hotelfuncties)	14,5	12,9	12,9	12,6	13,3
Ondersteunend (terr./geb.)	7,8	8,0	6,9	9,6	6,5
Totaal	7,8	12,8	11,5	11,1	11,9

¹ Uitstroom: aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.

Bron: NZi.

6.2 Semimurale voorzieningen

Tabel 6.2.1.: Totaal aantal arbeidsplaatsen (fte) bij semimurale voorzieningen voor geestelijke gezondheidszorg vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996
Herstellingssoorten	194	195	196	200	202
RIBW ¹	1.718	1.893	2.018	2.350	2.438
Totaal	1.912	2.088	2.214	2.550	2.640

¹ Inclusief psychiatrische woonvormen.

Bron: NVGGz/NVBW.

6.3 Extramurale voorzieningen

Tabel 6.3.1.: Aantal bezette arbeidsplaatsen (fte) bij extramurale voorzieningen geestelijke gezondheidszorg¹ vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996
RIAGG's	5.158	5.339	5.405	5.648	5.744
Overige ambulante voorzieningen	198	189	180	71	69
CAD'en	1.054	1.050	1.163	1.164	1.319
Overige ambulante verslaafdenzorg	670	660	580	580	600 ²
Totaal	7.080	7.238	7.328	7.463	7.732 ²

¹ Inclusief personeel niet in loondienst.

² Schatting.

Bron: CBS/VWS.

Tabel 6.3.2.: Aantal bezette arbeidsplaatsen (fte) in instellingen voor ambulante geestelijke gezondheidszorg¹ naar functiegroep vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996
Psychiaters	364	351	358	363	362
Kinderartsen	9	12	12	6	6
Overige artsen	240	240	253	238	240
Psychologen	638	628	590	610	585
Overige academici	367	332	322	343	257
Psychotherapeuten	554	607	621	650	659
(Sociaal-psych.) verpleegkundigen	1.113	1.154	1.182	1.235	1.277
Maatschappelijk werkenden	1.033	967	992	944	973
Administratief personeel	1.382	1.391	1.415	1.439	1.472
Overig personeel ²	414	592	609	700	928
Totaal	6.114	6.274	6.354	6.528	6.759

¹ RIAGG's, CAD en overige instellingen.

² Waaronder preventiewerkenden en huishoudelijk personeel.

Bron: CBS.

Tabel 6.3.3.: Aantal bezette arbeidsplaatsen (fte) in RIAGG's naar functiegroep en aantal werkzame personen vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996 ¹
Functiegroep					
Artsen-specialisten	542	586	585	571	569
Psychotherapeuten	583	625	658	656	667
Psychologen/pedagogen	683	651	690	706	709
Spv'en	995	1.040	1.065	1.102	1.107
Mw'en	482	451	446	413	414
Overige hulpverleners	332	287	346	394	402
Totaal hulpverleners	3.617	3.640	3.790	3.842	3.868
Ondersteunend	1.407	1.446	1.462	1.510	1.564
Totaal personeel in fte	5.024	5.086	5.252	5.352	5.432

¹ Voorlopige cijfers.

Bron: GGZ Nederland.

Tabel 6.3.4.: Ziekteverzuim¹ van personeel werkzaam in de AGGZ² naar functiegroep, uitgedrukt in het percentage van het aantal fte's dat gedurende het jaar in dienst was vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996 ³
Functiegroep					
Artsen-specialisten	4,9	6,1	5,7	5,1	5,3
Psychotherapeuten	6,6	7,2	5,0	5,4	5,1
Psychologen/pedagogen	8,6	7,0	7,0	5,9	6,7
Spv'en	7,3	8,7	7,5	7,5	7,1
Mw'en	8,8	10,9	8,2	8,0	9,4
Overige hulpverleners	6,7	6,9	7,6	5,9	6,6
Totaal hulpverleners	7,3	7,9	6,6	6,4	6,8
Ondersteunend (administratief)	10,0	10,6	8,2	9,2	8,4
Ondersteunend (management)	4,4	6,4	5,3	3,8	4,2
Totaal personeel	7,9	7,8	8,5	7,0	7,1

¹ Totale verzuim wegens ziekte en arbeidsongeschiktheid, inclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

² Ongeveer 90% werkt bij RIAGG's.

³ Voorlopige cijfers.

Bron: GGZ Nederland.

Tabel 6.3.5.: Uitstroom¹ van personeel bij RIAGG's (in procenten) vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996 ²
Functiegroep					
Artsen-specialisten	7,3	9,2	11,2	11,5	11,7
Psychotherapeuten	5,9	3,7	4,0	3,5	4,4
Psychologen/pedagogen	5,5	7,6	5,5	4,8	4,4
Spv'en	5,7	6,1	4,1	4,9	3,7
Mw'en	4,9	5,6	5,5	5,6	5,5
Overige hulpverleners	10,3	9,9	7,1	9,1	8,3
Totaal hulpverleners	6,3	6,6	5,6	5,9	5,7
Ondersteunend (administratief)	6,2	5,7	5,8	5,1	5,0
Ondersteunend (management)	9,2	5,9	4,5	7,2	5,4
Totaal personeel	6,4	6,4	5,6	5,8	5,5

¹ Aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door het aantal dienstverbanden (excl. tijdelijke dienstverbanden) per begin van het jaar x 100%.

² Voorlopige cijfers.

Bron: GGZ Nederland.

7 VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

7.1 Intramurale voorzieningen

7.1.1 Zwakzinnigeninrichtingen

Tabel 7.1.1.1.: Aantal werkzame personen (full-timers en part-timers tezamen) in algemene en categorale zwakzinnigeninrichtingen, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

ALGEMENE INRICHTINGEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	31.988	33.895	35.662	37.180	38.279
- verpleging en verzorging	22.456	24.009	25.441	23.110	28.203
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	547	575	588	625	664
- overig personeel	4.730	5.060	5.551	6.003	6.470
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	4.255	4.251	4.082	3.442	2.942
waarvan ondersteunend	7.791	8.595	8.748	9.234	9.543
Flexibel personeel					
stagiaires	243	353	252	402	621
niet in loondienst	1.048	1.068	1.111	1.291	1.504
Totaal personeel	41.070	43.911	45.773	48.107	49.947
CATEGORALE INRICHTINGEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	3.600	3.834	4.023	4.167	4.384
- verpleging en verzorging	2.718	2.915	3.064	3.183	3.334
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	124	130	146	159	186
- overig personeel	593	604	639	639	688
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	165	185	174	186	176
waarvan ondersteunend	1.056	1.024	1.061	1.110	1.185
Flexibel personeel					
stagiaires	22	5	81	39	29
niet in loondienst	117	92	72	324	421
Totaal personeel	4.795	4.955	5.237	5.640	6.019
TOTAAL ZWAKZINNIGENSECTOR	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	35.440	37.729	39.685	41.356	42.663
- verpleging en verzorging	25.174	26.924	28.505	30.302	31.537
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	521	705	734	784	850
- overig personeel	5.323	5.664	6.190	6.642	7.158
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	4.420	4.436	4.256	3.628	3.118
waarvan ondersteunend	8.845	9.619	9.809	10.344	10.728
Flexibel personeel					
stagiaires	264	358	333	441	650
niet in loondienst	1.166	1.160	1.183	1.615	1.925
Totaal personeel	45.715	48.866	51.010	53.756	55.966

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 7.1.1.2.: Aantal arbeidsplaatsen (fte) in algemene en categorale zwakzinnigeninrichtingen, gesplitst naar vast en flexibel personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

ALGEMENE INRICHTINGEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	24.057	24.686	25.125	26.043	26.445
- verpleging en verzorging	16.183	16.690	17.196	18.494	19.113
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	413	424	480	448	477
- overig personeel	3.211	3.333	3.397	3.681	3.938
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	4.250	4.239	4.052	3.420	2.917
waarvan ondersteunend	5.753	5.836	5.919	6.121	6.336
Flexibel personeel					
stagiaires	91	103	109	261	341
niet in loondienst	675	531	371	476	553
Totaal personeel	30.576	31.156	31.524	32.901	33.675
CATEGORALE INRICHTINGEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	2.816	2.925	3.002	3.076	3.186
- verpleging en verzorging	2.155	2.221	2.290	2.352	2.428
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	91	99	54	110	135
- overig personeel	406	421	486	430	455
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	164	184	172	184	168
waarvan ondersteunend	703	683	699	722	728
Flexibel personeel					
stagiaires	21	5	21	35	28
niet in loondienst	65	47	33	65	106
Totaal personeel	3.605	3.660	3.755	3.898	4.048
TOTAAL ZWAKZINNIGENSECTOR	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	26.760	27.611	28.128	29.119	29.631
- verpleging en verzorging	18.338	18.911	19.486	20.846	21.541
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	393	523	534	558	612
- overig personeel	3.616	3.754	3.883	4.111	4.393
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	4.413	4.423	4.225	3.604	3.085
waarvan ondersteunend	6.455	6.519	6.618	6.843	7.064
Flexibel personeel					
stagiaires	111	108	130	296	369
niet in loondienst	739	578	404	541	659
Totaal personeel	34.065	34.816	35.280	36.799	37.723

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de op jaarbasis gemiddelde personeelsbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 7.1.1.3.: Aandeel part-timers in algemene en categorale zwakzinnigeninrichtingen, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

ALGEMENE INRICHTINGEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	60%	63%	67%	71%	73%
- verpleging en verzorging	68%	71%	75%	92%	79%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	57%	60%	63%	66%	65%
- overig personeel	73%	75%	75%	79%	81%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1%	1%	3%	3%	7%
waarvan ondersteunend	60%	61%	65%	65%	66%
Flexibel personeel					
stagiaires	81%	88%	88%	70%	74%
niet in loondienst	81%	81%	94%	87%	88%
Totaal personeel	60%	63%	67%	70%	72%
CATEGORALE INRICHTINGEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	59%	62%	65%	70%	72%
- verpleging en verzorging	61%	65%	68%	73%	74%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	64%	63%	65%	74%	69%
- overig personeel	68%	68%	68%	73%	74%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1%	2%	1%	4%	16%
waarvan ondersteunend	62%	66%	70%	71%	75%
Flexibel personeel					
stagiaires	27%	-	89%	36%	17%
niet in loondienst	93%	90%	94%	99%	92%
Totaal personeel	61%	63%	67%	72%	73%
TOTAAL ZWAKZINNIGENSECTOR	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	59%	63%	66%	71%	73%
- verpleging en verzorging	67%	71%	74%	76%	78%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	57%	61%	64%	68%	66%
- overig personeel	72%	74%	74%	78%	80%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1%	1%	2%	3%	7%
waarvan ondersteunend	60%	62%	65%	66%	67%
Flexibel personeel					
stagiaires	77%	87%	89%	67%	71%
niet in loondienst	82%	81%	94%	90%	89%
Totaal personeel	60%	63%	67%	71%	72%

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 7.1.1.4.: Ziekteverzuim¹ van personeel in loondienst in de zwakzinnigeninrichtingen naar functiegroep (in procenten) vanaf 1992

TOTAAL ZWAKZINNIGENSECTOR	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	8,2	8,6	7,7	8,0	8,3
In opleiding	6,4	6,1	5,2	6,1	6,2
Ondersteunend (algemeen/administratief)	5,6	6,5	5,8	5,4	5,8
Ondersteunend (hotelfuncties)	8,1	8,1	7,0	7,4	7,5
Ondersteunend (terr./geb.)	6,7	5,9	5,2	4,8	4,8
Totaal (incl. bevallingsverlof)	7,8	8,0	7,2	7,5	7,8
Totaal excl. bevallingsverlof	6,5	6,8	5,7	6,1	6,3

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

Bron: NZi.

Tabel 7.1.1.5.: Uitstroom¹ van personeel in loondienst uit de zwakzinnigeninrichtingen (in procenten) vanaf 1992

TOTAAL ZWAKZINNIGENSECTOR	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	14,6	12,7	11,2	12,7	12,2
In opleiding	15,4	18,0	15,1	17,9	16,2
Ondersteunend (algemeen/administratief)	11,3	10,1	10,1	11,5	10,9
Ondersteunend (hotelfuncties)	11,5	9,9	9,8	13,3	10,8
Ondersteunend (terr./geb.)	10,0	9,5	5,7	10,9	10,7
Totaal	14,0	12,7	11,2	13,0	12,0

¹ Uitstroom: aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.

Bron: NZi.

7.1.2 Instellingen voor zintuiglijk gehandicapten

Tabel 7.1.2.1.: Aantal werkzame personen (full-timers en part-timers tezamen) in inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	1.044	1.177	1.255	1.258	1.282
- verpleging en verzorging	719	751	778	789	752
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	78	91	95	101	99
- overig personeel	247	335	382	368	431
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	-	-	-	-	-
waarvan ondersteunend	411	429	452	446	471
Flexibel personeel					
stagiaires	-	-	-	10	3
niet in loondienst	28	46	31	69	65
Totaal personeel	1.483	1.652	1.738	1.783	1.821

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 7.1.2.2.: Aantal arbeidsplaatsen (fte) in inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten¹, gesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1992, jaargemiddelde

	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	819	884	934	953	923
- verpleging en verzorging	579	576	583	594	544
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	55	61	67	70	68
- overig personeel	185	247	284	289	311
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	-	-	-	-	-
waarvan ondersteunend	312	312	327	332	341
Flexibel personeel					
stagiaires	-	-	-	10	3
niet in loondienst	7	25	9	14	17
Totaal personeel	1.138	1.221	1.270	1.309	1.284

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de op jaarbasis gemiddelde personeelsbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 7.1.2.3.: Aandeel part-timers in inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelde

	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	56%	64%	69%	67%	72%
- verpleging en verzorging	55%	61%	68%	70%	72%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	59%	70%	69%	72%	72%
- overig personeel	58%	67%	70%	58%	73%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	-	-	-	-	-
waarvan ondersteunend	56%	62%	63%	59%	65%
Flexibel personeel					
stagiaires	-	-	-	-	-
niet in loondienst	89%	80%	90%	96%	95%
Totaal personeel	56%	64%	68%	66%	71%

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 7.1.2.4.: Ziekteverzuim¹ van personeel in loondienst in de inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten naar functiegroep (in procenten) vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	7,0	7,5	6,3	6,1	7,0
Ondersteunend (algemeen/administratief)	4,7	6,5	4,6	3,6	4,4
Ondersteunend (hotelfuncties)	12,4	10,5	7,2	7,1	8,2
Ondersteunend (terr./geb.)	4,9	3,3	5,1	5,7	6,7
Totaal	8,2	7,7	6,2	6,1	6,8
Totaal excl. bevallingsverlof	6,4	6,5	5,0	4,4	5,7

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

Bron: NZi.

Tabel 7.1.2.5.: Uitstroom¹ van personeel in loondienst uit de inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten naar functiegroep (in procenten) vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	12,2	8,8	9,4	11,9	12,2
Ondersteunend (algemeen/administratief)	10,2	5,1	11,8	7,3	10,5
Ondersteunend (hotelfuncties)	14,2	11,0	11,2	9,2	9,7
Ondersteunend (terr./geb.)	3,2	17,8	10,8	12,2	3,1
Totaal	12,0	8,9	10,0	11,0	11,5

¹ Uitstroom: aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.

Bron: NZi.

7.1.3 Medische kindertehuizen en kleuterdagverblijven

Tabel 7.1.3.1.: Aantal werkzame personen (full-timers en part-timers tezamen) in medische kindertehuizen en medische kleuterdagverblijven¹, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel vanaf 1992, jaargemiddelde

	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	2.335	2.578	2.525	2.615	3.024
- verpleging en verzorging	1.720	1.912	1.859	1.884	2.273
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	214	233	182	200	210
- overig personeel	401	433	479	531	541
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	-	-	5	-	-
waarvan ondersteunend	893	980	1.013	1.012	1.186
Flexibel personeel					
stagiaires	103	-	-	44	43
niet in loondienst	199	100	116	118	70
Totaal personeel	3.530	3.658	3.654	3.789	4.323

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 7.1.3.2.: Aantal arbeidsplaatsen (fte) in medische kindertehuizen en medische kleuterdagverblijven¹, gesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1992, jaargemiddelde

	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	1.607	1.684	1.650	1.671	1.723
- verpleging en verzorging	1.244	1.328	1.291	1.275	1.321
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	114	126	105	116	119
- overig personeel	249	230	250	280	283
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	-	-	4	-	-
waarvan ondersteunend	511	531	483	494	514
Flexibel personeel					
stagiaires	47	-	-	44	35
niet in loondienst	69	30	49	46	26
Totaal personeel	2.234	2.245	2.182	2.255	2.298

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de op jaarbasis gemiddelde personeelsbezetting.

² Voorlopige cijfers.

³ Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 7.1.3.3.: Aandeel part-timers in medische kindertehuizen en medische kleuterdagverblijven¹, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel vanaf 1992, jaargemiddelde

	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	77%	79%	81%	82%	83%
- verpleging en verzorging	73%	76%	77%	80%	82%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	89%	87%	84%	83%	79%
- overig personeel	85%	89%	93%	90%	90%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	-	-	100%	-	-
waarvan ondersteunend	80%	78%	84%	84%	89%
Flexibel personeel					
stagiaires	88%	-	-	70%	93%
niet in loondienst	91%	91%	92%	96%	93%
Totaal personeel	79%	79%	79%	83%	85%

¹ Aantal werkzame personen is gebaseerd op de gemiddelde jaarbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 7.1.3.4.: Ziekteverzuim¹ van personeel in loondienst in de medische kindertehuizen en medische kleuterdagverblijven naar functiegroep (in procenten) vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	8,0	7,6	6,8	7,1	5,6
Ondersteunend (algemeen/administratief)	4,4	5,6	5,3	5,7	6,1
Ondersteunend (hotelfuncties)	8,5	9,2	9,0	8,2	6,3
Ondersteunend (terr./geb.)	4,1	2,5	3,5	2,1	.
Totaal (incl. bevallingsverlof)	7,4	7,3	7,2	7,0	5,6
Totaal excl. bevallingsverlof	5,8	5,6	5,6	5,0	3,9

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

Bron: NZi.

Tabel 7.1.3.5.: Uitstroom¹ van personeel in loondienst uit de medische kindertehuizen en medische kleuterdagverblijven (in procenten) vanaf 1992

	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	12,9	13,4	12,6	13,4	12,1
Ondersteunend (algemeen/administratief)	9,9	14,8	7,5	7,0	.
Ondersteunend (hotelfuncties)	12,1	8,3	7,1	8,6	4,3
Ondersteunend (terr./geb.)	.	.	.	.	.
Totaal	12,6	12,8	11,1	11,9	10,2

¹ Uitstroom: aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.

Bron: NZi.

7.2 Semimurale voorzieningen

Tabel 7.2.1.: Aantal *arbeidsplaatsen (fte)* bij semimurale voorzieningen voor gehandicaptenzorg vanaf 1991, jaargemiddelde

	1991	1992	1993	1994	1995
WOONVOORZIENINGEN¹:					
Loondienst	.	.	7.671	7.937	8.434
Oproepkrachten	.	.	473	477	563
Niet in loondienst	.	.	159	166	167
Totaal	7.491	7.870	8.303	8.580	9.164
DAGVERBLIJVEN²:					
Loondienst	.	.	5.551	5.911	6.088
Oproepkrachten	.	.	252	289	318
Niet in loondienst	.	.	195	223	228
Totaal	5.704	5.895	5.998	6.423	6.634

¹ Gezinsvervangende tehuizen en woonvormen.

² Dagverblijven en activiteitencentra.

Bron: CBS.

Tabel 7.2.2.: Aantal *fte* in de semimurale gehandicaptenzorg naar vereniging vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Fiad-Wdt	14.058	14.613	15.310	.	.
NFVLG ¹	1.875	2.338	2.450	.	.
Totaal	15.933	16.951	17.760	18.881	19.447 ²

¹ Nederlandse federatie voorzieningencentra lichamelijk gehandicapten.

² Waarvan voorzieningsvorm: 65% wonen en 35% dagbesteding, 88% ten behoeve van verstandelijk gehandicapten, 12% ten behoeve van lichamelijk gehandicapten.

Bron: VGN.

Tabel 7.2.3.: Aantal *werkzame personen (aanstellingen)* per vereniging vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Fiad-Wdt	24.934	27.771	29.445	.	.
NFVLG	3.594	4.452	4.710	.	.
Totaal	28.528	32.223	34.155	34.329	33.530

Bron: VGN.

VOORZIENINGEN VOOR GEHANDICAPTEN

Tabel 7.2.4.: Aantal werkzame personen en arbeidsplaatsen SPD vanaf 1993, jaargemiddelde

	1993	1994	1995	1996	1997 ¹
Werkzame personen	1.636	1.750	1.807	1.845	2.024
Arbeitsplaatsen	1.028	1.076	1.113	1.129	1.254

¹ Voorlopig cijfer.

Bron: SOMMA.

8 VOORZIENINGEN VOOR OUDEREN

8.1 Verpleeghuizen

Tabel 8.1.1.: Aantal werkzame personen (full-timers en part-timers tezamen) in verpleeghuizen, uitgesplitst naar vast en tijdelijk personeel¹ vanaf 1992, jaargemiddelden

GECOMBINEERDE VERPLEEGHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	39.263	42.453	46.260	49.314	52.344
- verpleging en verzorging	27.804	30.577	33.382	36.579	39.198
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	801	911	978	1.128	1.260
- overig personeel	5.119	5.574	6.277	6.752	7.245
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	5.539	5.391	5.623	4.855	4.641
waarvan ondersteunend	14.935	16.387	17.930	19.326	20.580
Flexibel personeel					
stagiaires	108	142	212	357	682
niet in loondienst	2.100	1.772	1.653	2.143	1.882
Totaal personeel	56.406	60.754	66.055	71.140	75.488
PSYCHOGERIATRIE	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	12.821	13.001	12.860	12.402	12.409
- verpleging en verzorging	9.620	9.865	9.805	9.627	9.708
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	225	263	270	277	315
- overig personeel	1.498	1.493	1.503	1.495	1.499
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1.478	1.380	1.282	1.003	887
waarvan ondersteunend	4.465	4.583	4.362	4.344	4.367
Flexibel personeel					
stagiaires	43	22	19	123	228
niet in loondienst	830	1.387	546	572	574
Totaal personeel	18.159	18.993	17.787	17.441	17.578
SOMATISCHE VERPLEEGHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	10.807	9.784	8.059	7.269	6.961
- verpleging en verzorging	7.780	7.114	5.934	5.495	5.265
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	180	177	131	127	146
- overig personeel	1.474	1.351	1.103	1.016	981
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1.373	1.142	891	631	569
waarvan ondersteunend	4.523	3.984	3.259	3.086	3.055
Flexibel personeel					
stagiaires	59	104	5	57	25
niet in loondienst	1.087	700	565	884	789
Totaal personeel	16.476	14.572	11.888	11.296	10.830

TOTALE VERPLEEGHUISSECTOR	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ¹ :	62.891	65.239	67.629	68.985	71.714
- verpleging en verzorging	45.204	47.556	49.572	51.701	54.171
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	1.206	1.351	1.380	1.532	1.721
- overig personeel	8.091	8.419	8.881	9.263	9.725
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	8.390	7.913	7.796	6.489	6.097
waarvan ondersteunend	23.923	24.955	25.552	26.756	28.002
Flexibel personeel					
stagiaires	210	268	235	537	935
niet in loondienst	4.017	3.859	2.764	3.599	3.245
Totaal personeel	91.041	94.321	96.180	99.877	103.896

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de op jaarbasis gemiddelde personeelsbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 8.1.2.: Aantal arbeidsplaatsen (fte's) in verpleeghuizen¹, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1992, jaargemiddelden

GECOMBINEERDE VERPLEEGHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	27.911	29.899	32.306	33.804	35.406
- verpleging en verzorging	18.417	20.201	21.937	23.865	25.371
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	563	634	695	762	851
- overig personeel	3.418	3.691	11.052	4.322	4.544
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	5.513	5.373	5.622	4.855	4.640
waarvan ondersteunend	9.388	10.073	10.615	11.460	12.149
Flexibel personeel					
stagiaires	82	105	151	208	408
niet in loondienst	1.349	1.007	680	919	946
Totaal personeel	38.730	41.084	43.752	46.391	48.909
PSYCHOGERIATRIE	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	8.782	8.769	8.493	8.179	8.228
- verpleging en verzorging	6.188	6.244	6.066	6.019	6.174
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	157	182	183	186	206
- overig personeel	975	970	962	971	961
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1.462	1.373	1.282	1.003	887
waarvan ondersteunend	2.817	2.853	2.654	2.643	2.617
Flexibel personeel					
stagiaires	18	12	11	26	40
niet in loondienst	496	391	277	265	253
Totaal personeel	12.113	12.025	11.435	11.113	11.138

SOMATISCHE VERPLEEGHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	7.386	6.642	5.415	4.883	4.656
- verpleging en verzorging	5.016	4.583	3.762	3.553	3.410
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	114	109	87	78	80
- overig personeel	898	830	676	622	598
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1.358	1.120	890	630	568
waarvan ondersteunend	2.596	2.244	1.797	1.697	1.658
Flexibel personeel					
stagiaires	46	52	2	13	16
niet in loondienst	456	332	208	317	216
Totaal personeel	10.485	9.270	7.422	6.910	6.546
TOTALE VERPLEEGHUISSECTOR	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair ² :	44.079	45.310	46.214	46.866	48.290
- verpleging en verzorging	29.621	31.028	31.765	33.437	34.955
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	834	925	965	1.026	1.137
- overig personeel	5.291	5.491	5.690	5.915	6.103
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	8.333	7.866	7.794	6.488	6.095
waarvan ondersteunend	14.801	15.172	15.065	15.800	16.424
Flexibel personeel					
stagiaires	146	169	165	247	464
niet in loondienst	2.301	1.730	1.165	1.501	1.415
Totaal personeel	61.327	62.381	62.609	64.414	66.593

¹ Aantal arbeidsplaatsen is gebaseerd op de op jaarbasis gemiddelde personeelsbezetting.

² Totaaltelling komt als gevolg van het onvolledig invullen van de enquête niet altijd overeen met de uitsplitsing.

Bron: NZi.

Tabel 8.1.3.: Aandeel *part-timers* in verpleeghuizen, uitgesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1992, jaargemiddelde

GECOMBINEERDE VERPLEEGHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair:	61%	64%	66%	70%	72%
- verpleging en verzorging	70%	72%	76%	77%	79%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	73%	75%	75%	77%	78%
- overig personeel	78%	80%	81%	82%	83%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	1%	1%	-	-	-
waarvan ondersteunend	69%	72%	74%	75%	76%
Flexibel personeel					
stagiaires	56%	53%	48%	55%	66%
niet in loondienst	75%	72%	86%	89%	87%
Totaal personeel	64%	66%	69%	72%	74%
PSYCHOGERIATRIE	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair:	66%	68%	71%	73%	75%
- verpleging en verzorging	73%	75%	78%	79%	99%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	69%	72%	74%	77%	79%
- overig personeel	81%	82%	83%	82%	89%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	3%	1%	-	-	-
waarvan ondersteunend	69%	70%	71%	72%	74%
Flexibel personeel					
stagiaires	88%	59%	79%	95%	96%
niet in loondienst	79%	89%	85%	95%	95%
Totaal personeel	67%	76%	72%	74%	76%
SOMATISCHE VERPLEEGHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair:	63%	65%	67%	70%	71%
- verpleging en verzorging	70%	72%	54%	76%	76%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	78%	79%	77%	80%	88%
- overig personeel	81%	81%	83%	82%	83%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	2%	3%	-	-	-
waarvan ondersteunend	72%	74%	76%	78%	79%
Flexibel personeel					
stagiaires	46%	67%	100%	98%	68%
niet in loondienst	88%	82%	90%	95%	99%
Totaal personeel	67%	68%	70%	74%	75%
TOTALE VERPLEEGHUISSECTOR	1992	1993	1994	1995	1996
Vast personeel					
waarvan totaal primair:	62%	65%	67%	70%	71%
- verpleging en verzorging	70%	73%	75%	77%	79%
- medisch/sociaal-wetenschappelijk personeel	73%	75%	75%	77%	79%
- overig personeel	79%	80%	82%	82%	83%
- verplegend en verzorgend personeel in opleiding	2%	1%	-	-	-
waarvan ondersteunend	70%	72%	73%	74%	76%
Flexibel personeel					
stagiaires	60%	59%	52%	69%	74%
niet in loondienst	80%	80%	86%	91%	91%
Totaal personeel	65%	67%	69%	72%	74%

Bron: NZi.

Tabel 8.1.4.: Ziekteverzuim¹ van personeel in loondienst bij verpleeghuizen, naar functiegroep² (in procenten) vanaf 1992

GECOMBINEERDE VERPLEEGHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	10,4	10,1	9,0	9,1	9,3
In opleiding	7,4	7,0	5,9	6,1	6,1
Ondersteunend (algemeen/administratief)	5,7	6,3	5,0	4,8	5,0
Ondersteunend (hotelfuncties)	8,5	8,4	7,0	7,3	7,1
Ondersteunend (terr./geb.)	5,8	4,8	4,7	5,2	4,5
Totaal (incl. bevallingsverlof)	9,2	9,2	8,0	8,2	8,2
Totaal excl. bevallingsverlof	7,8	7,8	6,5	6,7	6,7
PSYCHOGERIATRIE	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	10,1	10,5	9,1	9,6	10,1
In opleiding	6,6	8,3	5,3	6,3	6,3
Ondersteunend (algemeen/administratief)	6,5	7,2	5,5	5,1	5,9
Ondersteunend (hotelfuncties)	8,0	7,8	6,8	7,1	7,4
Ondersteunend (terr./geb.)	4,9	4,7	4,7	4,9	5,1
Totaal (incl. bevallingsverlof)	9,2	9,6	8,1	8,6	9,0
Totaal excl. bevallingsverlof	8,1	8,2	6,6	7,2	7,9
SOMATISCHE VERPLEEGHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	9,4	9,2	8,2	9,3	9,4
In opleiding	6,8	8,4	7,2	6,6	6,1
Ondersteunend (algemeen/administratief)	6,2	5,1	4,5	5,2	5,9
Ondersteunend (hotelfuncties)	7,5	7,4	6,6	6,6	6,7
Ondersteunend (terr./geb.)	5,6	5,5	4,6	5,4	4,5
Totaal (incl. bevallingsverlof)	8,5	8,5	7,6	8,2	8,3
Totaal excl. bevallingsverlof	7,4	7,3	5,8	6,8	6,9

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

² Ziekteverzuimpercentage voor de gehele verpleeghuissector is op grond van NZi-publikaties niet te bepalen.

Bron: NZi.

Tabel 8.1.5.: *Uitstroom¹ van personeel in loondienst bij verpleeghuizen (in procenten) vanaf 1992*

GECOMBINEERDE VERPLEEGHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	17,9	13,9	11,8	11,9	11,8
In opleiding	25,9	25,2	29,4	32,2	27,4
Ondersteunend (algemeen/administratief)	13,2	10,7	10,0	10,2	9,5
Ondersteunend (hotelfuncties)	19,1	16,0	14,9	12,8	12,6
Ondersteunend (terr./geb.)	8,2	5,9	8,8	10,6	7,9
Totaal	18,5	15,1	13,9	13,4	12,8
PSYCHOGERIATRIE	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	15,0	13,3	9,8	10,6	11,3
In opleiding	22,6	27,4	26,9	28,2	28,1
Ondersteunend (algemeen/administratief)	14,6	10,2	8,4	9,2	9,0
Ondersteunend (hotelfuncties)	16,0	11,8	12,8	11,9	10,6
Ondersteunend (terr./geb.)	6,7	10,2	3,3	2,2	8,8
Totaal	15,8	13,9	12,0	11,8	11,9
SOMATISCHE VERPLEEGHUIZEN	1992	1993	1994	1995	1996
Primair	19,0	14,5	12,6	12,8	13,4
In opleiding	25,1	22,8	26,1	20,7	29,7
Ondersteunend (algemeen/administratief)	11,4	12,8	7,9	8,2	6,6
Ondersteunend (hotelfuncties)	17,4	12,1	12,5	14,4	13,9
Ondersteunend (terr./geb.)	7,1	11,9	8,5	5,5	5,6
Totaal	18,7	14,7	13,3	13,3	13,9

¹ Uitstroom: aantal vertrokken personeelsleden per functiegroep gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting in de functiegroep per jaar x 100%.

Bron: NZi.

8.2 Bejaardenoorden

8.2.1 Werkzame personen

Tabel 8.2.1.1.: Aantal werkzame personen in loondienst van bejaardenoorden naar functie vanaf 1992, per 31 december

Personeel in loondienst	1992	1993	1994	1995	1996
Algemeen beheer	6.758	6.787	6.869	6.922	6.933
Levens./soc./cult. zorg	1.965	2.070	2.201	2.435	2.535
Verzorging	45.351	45.563	45.568	46.188	46.151
Huishouding	13.725	13.347	12.997	12.955	12.814
Voedselvoorziening	10.915	10.767	10.847	10.780	10.630
Tuin/techniek/onderhoud	1.953	2.076	1.957	2.003	1.959
Overig personeel	2.412	2.350	2.368	2.426	2.409
Totaal	83.079	82.960	82.807	83.709	83.429

Bron: CBS.

Tabel 8.2.1.2.: Aantal arbeidsplaatsen (fte) van personeel in loondienst van bejaardenoorden naar functie vanaf 1992, per 31 december

Personeel in loondienst	1992	1993	1994	1995	1996
	fte ¹	fte ²	fte ²	fte ²	fte ²
Algemeen beheer	4.232	4.068	3.987	3.996	3.999
Levens./soc./cult. zorg	1.141	1.138	1.179	1.309	1.354
Verzorging	31.301	29.597	28.810	28.541	28.352
Huishouding	8.172	7.420	7.052	6.991	6.834
Voedselvoorziening	7.345	6.939	6.744	6.607	6.439
Tuin/techniek/onderhoud	1.565	1.578	1.521	1.534	1.496
Overig personeel	1.224	1.142	1.180	1.223	1.191
Totaal	54.980	51.882	50.473	50.201	49.666

¹ Inclusief oproepkrachten.

² Exclusief oproepkrachten.

Bron: CBS.

Tabel 8.2.1.3.: Aantal werkzame personen in de sector verzorging (verzorgend en verplegend personeel) in bejaardenoordenen naar functie in 1994 en 1995, per 31 december

	1995				1996			
	In loondienst		Formatieplaatsen		In loondienst		Formatieplaatsen	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Bejaardenverpleegkundige	4.468	9,7	2.634	9,2	4.332	9,4	2.530	8,9
Ziekenverzorgende	9.839	21,3	5.637	19,8	9.948	21,6	5.716	20,2
Bejaardenverzorgende	19.636	42,5	12.962	45,4	20.080	43,5	13.152	46,4
Bejaardenhelpende	5.427	11,7	3.186	11,2	5.203	11,3	2.992	10,6
Verzorgingshulp	2.815	6,1	1.514	5,3	2.661	5,8	1.427	5,0
Personeel in opleiding	767	1,7	527	1,8	691	1,5	466	1,6
Overig personeel	3.236	7,0	2.081	7,3	3.237	7,0	2.070	7,3
Totaal	46.188	100,0	28.541	100,0	46.151	100,0	28.352	100,0

Bron: CBS.

Tabel 8.2.1.4.: Aantal arbeidsplaatsen (fte) van personeel in loondienst in de sector verzorging, naar provincie en grote steden vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996
	fte ¹	fte ²	fte ²	fte ²	fte ²
Groningen	1.234	1.143	1.121	1.164	1.204
Friesland	1.345	1.284	1.207	1.277	1.272
Drenthe	771	736	767	775	807
Overijssel	1.909	1.884	1.888	1.858	1.757
Flevoland	216	214	219	224	191
Gelderland	3.247	3.275	3.155	3.170	3.222
Utrecht	2.174	2.092	1.964	1.917	1.719
Noord-Holland	5.254	5.206	5.025	4.891	4.729
Zuid-Holland	6.395	6.442	6.249	6.125	6.213
Zeeland	937	917	848	859	844
Noord-Brabant	4.235	4.198	4.173	4.152	4.213
Limburg	2.185	2.207	2.194	2.128	2.180
Nederland	29.902	29.598	28.810	28.540	28.352
Amsterdam	1.643	1.609	1.464	1.351	1.310
Rotterdam	1.421	1.489	1.357	1.277	1.199
Den Haag	1.153	1.138	1.121	1.057	1.081
Utrecht	539	487	474	417	385

¹ Inclusief oproepkrachten.

² Exclusief oproepkrachten.

Bron: CBS.

9 EXTRAMURALE VOORZIENINGEN

9.1 Thuiszorg

Tabel 9.1.1.: Aantal arbeidsplaatsen¹ (fte) bij thuiszorginstellingen (inclusief kraamzorg, exclusief jeugdgezondheidszorg) naar functiegroep en uitgesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1993, jaargemiddelden

	1993	1994	1995	1996
Vast personeel				
Uitvoerend personeel:				
Wijkverpleegkundigen	4.344	4.471	3.920	4.180
Wijkverzorgenden	1.893	1.891	1.944	2.108
Verpleegkundigen in de wijk	568	618	669	665
Diëtisten	229	226	244	243
GVO's	49	40	45	43
Ergotherapeuten	9	16	15	7
Consultatiebureau-artsen	228	252	265	281
Gezinshelpenden ¹	20.505	18.866	17.974	17.459
Gezinsverzorgenden ²	9.048	8.965	9.351	9.693
Gespecialiseerde gezinsverzorgenden ³	894	851	876	926
Kraamverzorgenden	4.333	4.413	4.231	4.337
Leerling kraamverzorgenden	22	57	13	3
Overig uitvoerend personeel	318	820	542	838
Leidinggevend personeel:				
Directie	410	317	270	249
Leidinggevenden directe zorg	3.151	2.844	2.637	2.679
Staf- en kraamzorgverpleegkundigen	478	506	398	399
Overig leidinggevend personeel	619	804	701	614
Stafverpleegkundigen	180	192	203	184
Stafartsen	26	25	25	24
Staffunctionarissen	513	501	540	430
Financieel-economisch personeel	1.283	1.172	1.772	1.879
Ondersteunend personeel	1.836	2.167	1.644	1.814
Technisch/huishoudelijk personeel	831	815	714	718
Flexibel personeel				
Alpha-helpenden	4.693	5.003	4.899	5.357
Uitvoerend personeel niet in loondienst	1.706	1.638	3.303	2.380
Leidinggevend personeel niet in loondienst	16	22	12	32
Overig personeel niet in loondienst	576	570	135	129
Totaal personeel	58.758	58.062	57.342	57.671

¹ Thuishulpen A + verzorgingshulpen B.

² Verzorgenden C + D.

³ Verzorgenden E.

Bron: NZi/LVT.

Tabel 9.1.2.: Aantal werkzame personen (full-timers en part-timers tezamen) bij thuiszorginstellingen uitgesplitst naar vast en flexibel personeel vanaf 1994, jaargemiddelden

	1994	1995	1996
Vast personeel			
Uitvoerend personeel:			
Wijkverpleegkundigen	7.915	7.587	7.175
Wijkverzorgenden	3.550	4.093	4.571
Verpleegkundigen in de wijk	1.993	2.252	2.347
Diëtisten	400	442	450
GVO'ers	62	81	73
Ergotherapeuten	24	26	15
Consultatiebureau-artsen	768	862	877
Gezinshelpenden ¹	46.596	47.376	47.558
Gezinsverzorgenden ²	17.064	19.208	20.030
Gespecialiseerde gezinsverzorgenden ³	1.322	1.354	1.486
Kraamverzorgenden	4.937	5.814	6.105
Leerling kraamverzorgenden	61	16	4
Overig uitvoerend personeel	2.063	1.625	2.019
Leidinggevend personeel:			
Directie	361	316	268
Leidinggevenden directe zorg	3.697	3.863	3.842
Staf- en kraamzorgverpleegkundigen	880	611	621
Overig leidinggevend personeel	1.043	917	815
Stafverpleegkundigen	252	279	237
Stafartsen	75	51	46
Staffunctionarissen	594	627	569
Financieel-economisch personeel	1.664	2.910	2.856
Ondersteunend personeel	3.466	2.856	2.793
Technisch/huishoudelijk personeel	2.036	2.064	1.826
Flexibel personeel			
Alpha-helpenden	39.464	36.833	40.301
Uitvoerend personeel niet in loondienst	6.754	11.753	8.491
Leidinggevend personeel niet in loondienst	42	12	23
Overig personeel niet in loondienst	2.145	504	299
Totaal personeel	149.228	154.332	155.697

¹ Thuis hulpen A + verzorgingshulpen B.

² Verzorgenden C + D.

³ Verzorgenden E.

Bron: NZI/LVT.

Tabel 9.1.3.: Aantal arbeidsplaatsen in thuiszorginstellingen vanaf 1993, jaargemiddelden

	1993	1994	1995	1996
Uitvoerend personeel	49.302	48.599	48.291	48.520
Leidinggevend personeel	4.173	4.009	3.499	3.549
Overig personeel	5.283	5.454	5.552	5.602
Totaal personeel	58.758	58.062	57.342	57.671

Bron: NZi/LVT.

Tabel 9.1.4.: Ziekteverzuim¹ (in procenten) van het personeel in loondienst in thuiszorginstellingen vanaf 1993

	Inclusief zwangerschaps- verlof				Exclusief zwangerschaps- verlof			
	1993	1994	1995	1996	1993	1994	1995	1996
Uitvoerend personeel	10,4%	9,1%	8,7%	9,9%	8,8%	8,3%	8,0%	8,4%
Leidinggevend personeel	6,0%	5,8%	5,3%	6,7%	5,1%	5,2%	4,5%	5,8%
Overig personeel	6,3%	5,2%	5,9%	5,5%	5,6%	4,6%	5,3%	4,9%
Totaal personeel	9,5%	8,7%	8,7%	9,0%	8,1%	7,8%	8,0%	8,1%

¹ Gewogen gemiddelde verzuimpercentage op basis van kalenderdagen.

Bron: NZi/LVT.

Tabel 9.15.: Uitstroom¹ van het personeel in loondienst in thuiszorginstellingen (in procenten) vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996
Uitvoerend personeel	13,5%	16,9%	13,8%	11,6%
Leidinggevend personeel	10,6%	10,8%	8,3%	15,1%
Overig personeel	11,3%	12,5%	13,7%	12,2%
Totaal personeel	14,8%	17,4%	14,6%	11,7%

¹ Aantal vertrokken personeelsleden gedeeld door de gemiddelde personeelsbezetting per jaar x100%.

Bron: NZi/LVT.

9.2 Gezondheidscentra¹

9.2.1 Aantal werkzame personen

Tabel 9.2.1.1.: Absoluut aantal hulpverleners per discipline in gezondheidscentra vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Huisartsen ¹	616	617	629	654	646
Wijkverpleegkundigen	546	515	510	508	486
Maatschappelijk werkers	309	306	308	311	303
Fysiotherapeuten	510	507	514	520	527
Verloskundigen	224	233	247	259	270
Gezins/bejaardenverzorgenden ²	96	80	81	82	74
Ziekenverzorgenden	155	159	155	167	167
Apothekers	101	111	122	123	123
Tandartsen	83	89	92	94	95
Diëtisten	101	106	110	115	117
Logopedisten	48	55	58	60	68
Psychologen	18	30	33	41	44
Oefentherapeuten	23	33	35	38	39
Overigen	143	151	158	193	210
Thuiszorgmanager	.	42	43	45	40
Totaal	2.973	3.034	3.095	3.210	3.209

¹ Inclusief assistent-huisartsen.

² Leidinggevenden.

Bron: NIVEL.

¹ Onder een gezondheidscentrum wordt verstaan een samenwerkingsverband met *gemeenschappelijke huisvesting* van tenminste één huisarts, één wijkverpleegkundige en één maatschappelijk werker. De huisarts en de wijkverpleegkundige dienen tenminste half-time (20 uur per week) ten behoeve van het centrum te werken; de maatschappelijk werkende minimaal twee dagdelen (één dag) per week. Naast deze kerndisciplines kunnen eveneens vertegenwoordigers van andere disciplines, zoals bijvoorbeeld fysiotherapeuten, verloskundigen, verzorgenden of apothekers, in het gezondheidscentrum werkzaam zijn. In gezondheidscentra werken de diverse hulpverleners vanuit één organisatie nauw samen met als uiteindelijk doel: afstemming van de geboden zorg.

Tabel 9.2.1.2.: Aantal arbeidsplaatsen (fte) per discipline in gezondheidscentra vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Huisartsen ¹	479	475	476	489	482
Wijkverpleegkundigen	393	362	357	345	322
Maatschappelijk werkers	189	182	185	187	181
Fysiotherapeuten	362	359	359	358	358
Verloskundigen	50	54	59	61	66
Gezins/bejaardenverzorgenden ²	60	50	49	49	45
Ziekenverzorgenden	99	97	93	101	98
Apothekers	86	92	101	104	105
Tandartsen	66	70	72	74	74
Diëtisten	13	14	14	16	15
Logopedisten	20	23	24	26	27
Psychologen	7	10	11	13	12
Oefentherapeuten	14	20	20	20	21
Overigen	40	48	48	54	59
Thuiszorgmanager	.	25	28	29	29
Totaal	1.878	1.881	1.896	1.926	1.896

¹ Inclusief assistent-huisartsen.² Leidinggevenden.

Bron: NIVEL.

Tabel 9.2.1.3.: Werkgevers van in gezondheidscentra werkzame hulpverleners naar discipline, per 31 december 1997

	dienstverband gezondheids- centrum		overig dienstverband		vrij beroep		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Huisartsen ¹	298	9,3	45	1,4	303	9,4	646	20,1
Wijkverpleegkundigen	36	1,1	450	14,0	-	-	486	15,1
Maatschappelijk werkers	38	1,2	261	8,1	4	0,1	303	9,4
Fysiotherapeuten	196	6,1	90	2,8	241	7,5	527	16,4
Verloskundigen	43	1,3	14	0,4	213	6,6	270	8,4
Gezins/bejaardenverzorgers ²	-	-	74	2,3	-	-	74	2,3
Ziekenverzorgers	11	0,3	156	4,9	-	-	167	5,2
Apothekers	46	1,4	20	0,6	57	1,8	123	3,8
Tandartsen	14	0,4	8	0,2	73	2,3	95	3,0
Diëtisten	17	0,5	95	3,0	5	0,2	117	3,6
Logopedisten	2	0,1	3	0,1	63	2,0	68	2,1
Psychologen	-	-	-	-	44	1,4	44	1,4
Oefentherapeuten	10	0,3	1	0,0	28	0,9	39	1,2
Overigen	23	0,7	121	3,8	66	2,1	210	6,5
Thuiszorgmanager	14	0,4	26	0,8	-	-	40	1,2
Totaal	748	23,3	1.364	42,5	1.097	34,2	3.209	100,0

¹ Inclusief assistent-huisartsen.² Leidinggevenden.

Bron: NIVEL.

10 APOTHEKEN

10.1 Voorzieningen

Tabel 10.1.1.: Aantal openbare apotheken en ziekenhuisapotheken in Nederland vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Aantal apotheken	1.506	1.513	1.518	1.530	1.547
Index (1993 = 100)	100	101	101	102	103
Ziekenhuisapotheken		93	94	94	94

Bron: KNMP.

Tabel 10.1.2.: Nieuwe vestigingen en opgeheven apotheken vanaf 1993

	1993	1994	1995	1996	1997
Nieuw gevestigd door leden KNMP	12	10	8	18	19
- waarvan in stadsgebieden	7	8	4	9	10
- waarvan in plattelandsgebieden	5	2	4	9	9
Nieuw gevestigd door niet-leden KNMP	2	-	2	-	-
Totaal aantal nieuw gevestigde apotheken	14	10	10	18	19
Totaal aantal opgeheven apotheken	4	3	5	6	2
Netto aantal vestigingen	10	7	5	12	17

Bron: KNMP.

10.2 Werkzame personen

Tabel 10.2.1.: Aantal openbare apothekers¹, ziekenhuisapothekers¹ en apotheekhoudende huisartsen vanaf 1993, per 31 december

	1993	1994	1995	1996	1997
Openbare apothekers	1.916	1.931	1.981	2.021	2.083
Index (1993 = 100)	100	101	103	105	109
Ziekenhuisapothekers	306	317	332	342	361
Index (1993 = 100)	100	104	108	112	118
Apotheekhoudende huisartsen ²	669	665	660	654	651
Index (1993 = 100)	100	99	99	98	97
Totaal	2.891	2.913	2.973	3.017	3.095
Index (1993 = 100)	100	101	103	104	107

¹ Aangesloten bij de KNMP (circa 90%).

² NIVEL-registratie.

Bron: KNMP/NIVEL.

APOTHEKEN

Tabel 10.2.2.: Aantal apothekersassistenten in openbare apotheken en ziekenhuis-apotheken vanaf 1993, per 31 december

Assistent in	1993	1994	1995	1996	1997
Openbare apotheek	10.349	10.630	10.789	11.239	11.589
Index (1993 = 100)	100	103	104	109	112
Ziekenhuisapotheek	1.846	1.962	.	.	.
Index (1993 = 100)	100	106	.	.	.
Totaal	12.195	12.592	.	.	.
Index (1993 = 100)	100	103	.	.	.

Bron: KNMP.

11 AMBULANCE HULPVERLENING

11.1 Voorzieningen

Tabel 11.1.1.: Algemene gegevens van ambulancediensten en Centrale Posten Ambulance Vervoer vanaf 1992, per 31 december

	1992	1993	1994	1995	1996
CPA's ¹	-	-	40	38	35
Ambulancediensten ²	168	150	142	130	122
Ambulancelocaties	222	217	220	213	213
Ambulances	647	642	641	637	655
Aantal ritten (x 1.000)	605	622	628	649	671
Aantal kilometers (x 1.000)	18.807	20.061	21.014	22.471	23.863

¹ Geen gegevens beschikbaar van vóór 1994.

² Het betreft zowel GGD-ambulancediensten (24%) als overige ambulancediensten, met name particulier (76%).

Bron: CBS.

11.2 Werkzame personen

Tabel 11.2.1.: Aantal personeelsleden ambulancehulpverlening in 1994, 1995 en 1997 per 31 december

	1994	1995	1997
Aantal personeelsleden	3.232	3.960 ¹	3712 ²

¹ Op basis van bedrijfsenquête.

² Schatting op basis van NIVEL-enquête

Bron: Hoving & Janssen, 1994/NAP, LVGGD, Sovam, SOSA, 1996/NIVEL/SOSA/SOVAM, 1998.

Tabel 11.2.2.: Personeel ambulancehulpverlening naar type functie en geslacht, per 1-1-1998

	%	Aandeel mannen
Verpleegkundigen	41,7	80%
Chauffeurs	37,9	95%
CPA-centralisten/niet-verpleegkundigen	3,4	77%
CPA-centralisten/verpleegkundigen	5,5	57%
Overig personeel	11,4	75%
Totaal	100,0	84%

Bron: NIVEL/SOSA/SOVAM, 1998.

AMBULANCE HULPVERLENING

Tabel 11.2.3.: Personeel ambulancehulpverlening naar type functie en full-time/part-time werkzaam of als oproepkracht 01-01-1998

	Full-time	Part-time	Oproepkracht	Totaal
Verpleegkundigen	71%	15%	14%	100%
Chauffeurs	81%	6%	13%	100%
CPA-centralisten/niet-verpleegkundigen	88%	11%	1%	100%
CPA-centralisten/verpleegkundigen	71%	27%	2%	100%
Overig personeel	64%	30%	6%	100%
Totaal	74%	14%	12%	100%

Bron: NIVEL/SOSA/SOVAM, 1998.

Tabel 11.2.4.: Personeel ambulancehulpverlening verdeeld naar type functie en diensten in per 1-1-1998

	Overheids- diensten	Niet-overheids- diensten (CAO)	Totaal
Verpleegkundigen	50%	50%	100%
Chauffeurs	50%	50%	100%
CPA-centralisten/niet-verpleegkundigen	90%	10%	100%
CPA-centralisten/verpleegkundigen	90%	10%	100%
Overig personeel	60%	40%	100%
Totaal	55%	45%	100%

Bron: NIVEL/SOSA/SOVAM, 1998.

Tabel 11.2.5.: Leeftijdsverdeling personeel ambulancehulpverlening per 1-1-1998

≤ 25 jaar	1,8%
26-30 jaar	9,5%
31-35 jaar	16,9%
36-40 jaar	23,5%
41-45jaar	22,0%
46-50 jaar	16,1%
51-55 jaar	6,6%
56-60 jaar	1,4%
Onbekend	2,3%
Totaal	100,0%

Bron: NIVEL/SOSA/SOVAM, 1998.

DEEL C

Varia

12 REGIONALE VERDELING VAN DE WERKGELEGENHEID

Tabel 12.1.: Het gemiddeld aantal arbeidsplaatsen (fte) in een aantal zorgsectoren naar RBA-gebied in 1996

RBA-gebied	zh	pz	ivg	vph	vzh ¹	tz ²	Totaal ³
Groningen	7.579	637	767	2.609	1.972	2.204	16.345
Friesland	3.888	688	1.297	3.373	2.176	2.468	14.022
Drenthe	2.670	2.192	1.678	1.927	1.440	1.904	11.838
IJssel-Vecht	3.397	0	405	1.203	1.054	1.395	7.712
Twente	4.264	472	1.037	2.692	1.897	2.200	12.694
Midden-IJssel	1.779	1.526	321	1.291	823	413	6.169
Veluwe	3.397	1.659	4.155	2.493	1.907	2.227	16.011
Arnhem/Oost-Gelderland	4.080	1.216	1.161	2.654	2.274	2.955	14.433
Nijmegen/Rivierenland	6.281	532	1.204	1.835	1.260	1.502	13.529
Flevoland	1.246	0	261	599	432	572	3.184
Oost-Utrecht	2.580	3.032	3.798	2.140	1.925	1.465	15.220
West-Utrecht	9.118	298	94	1.794	1.400	2.168	14.921
Gooi/Vecht	1.964	132	90	1.356	1.059	944	5.759
Noord-Holland Noord	3.698	666	1.847	1.873	1.905	1.855	11.894
Amsterdam/Zaanstr./Waterland	14.548	1.757	1.172	4.965	3.359	3.948	30.523
Kennemer-/Amstel-/Meerl.	4.532	2.078	756	2.796	2.275	2.333	15.723
Rijnstreek	6.160	1.490	3.085	2.948	2.201	3.268	19.239
Haaglanden	7.784	2.860	1.614	5.564	3.578	3.826	25.454
Drechtsteden	2.951	358	555	1.527	1.217	1.543	8.183
Rijnmond	12.026	2.022	989	6.319	3.765	4.374	30.886
Zeeland	2.299	410	890	1.826	1.543	1.514	8.550
Westnoord-Brabant	1.525	579	297	701	800	724	4.626
Breda	2.549	530	797	1.478	1.430	1.424	9.227
Midden-Brabant	2.769	437	1.689	1.333	1.403	1.231	9.016
Noordoost-Brabant	4.049	2.064	1.651	2.507	1.712	1.777	14.374
Zuidoost-Brabant	5.669	1.205	1.883	2.969	1.897	2.179	16.564
Noordmidden-Limburg	3.044	1.251	3.003	2.002	1.279	1.541	12.295
Zuid-Limburg	6.699	1.013	1.233	2.855	2.218	2.240	16.516
Nederland	132.545	31.104	37.729	67.629	50.201	56.194	384.907

zh : ziekenhuizen

pz : psychiatrische ziekenhuizen

ivg : instellingen voor verstandelijk gehandicapten

vph: verpleeghuizen

vzh: verzorgingshuizen

tz : thuiszorg

¹ Verzorgingshuizen (cijfers per 31 december 1995; totaal 1996: 49.666).

² Thuiszorg (inclusief alpha-hulpen).

³ Inclusief MKD/MKT.

Cijfers inclusief personeel niet in loondienst

Bron: NZi/CBS (verzorgingshuizen).

REGIONALE VERDELING VAN DE WERKGELEGENHEID

Tabel 12.2.: Het gemiddeld aantal werkzame personen in een aantal zorgsectoren naar RBA-gebied in 1996

RBA-gebied	zh	pz	ivg	vph	vzh ¹	tz ²	Totaal ³
Groningen	10.627	1.016	1.018	4.440	3.413	5.820	27.120
Friesland	5.855	1.037	1.930	5.605	3.800	6.347	24.810
Drenthe	4.011	3.060	2.469	3.182	2.502	4.836	20.099
IJssel-Vecht	4.929	0	619	1.902	1.889	3.518	13.205
Twente	6.300	777	1.683	4.039	3.149	5.652	21.809
Midden-IJssel	2.457	2.104	517	2.014	1.351	1.015	9.494
Veluwe	5.085	2.229	6.018	4.024	3.131	5.579	26.380
Arnhem/Oost-Gelderland	5.608	1.617	1.710	4.034	3.866	7.687	24.664
Nijmegen/Rivierenland	8.585	731	2.309	2.868	2.053	3.829	21.881
Flevoland	1.913	0	449	1.048	856	1.386	5.926
Oost-Utrecht	4.962	4.497	5.922	3.272	3.198	3.923	25.336
West-Utrecht	12.425	399	132	2.899	2.308	5.469	23.693
Gooi/Vecht	2.702	176	142	2.063	1.777	2.505	9.716
Noord-Holland Noord	4.953	974	2.743	2.900	3.251	4.700	19.602
Amsterdam/Zaanstr./Waterland	18.258	2.555	1.634	6.887	5.490	10.508	46.281
Kennemer-/Amstel-/Meerl.	6.987	3.105	1.355	4.673	3.856	6.061	27.400
Rijnstreek	8.663	2.018	4.273	4.496	3.689	7.456	30.737
Haaglanden	10.194	3.798	2.179	8.333	5.635	10.472	40.944
Drechtsteden	4.340	432	749	2.298	1.981	4.161	14.034
Rijnmond	16.290	2.618	1.549	9.245	5.825	11.776	49.402
Zeeland	3.437	526	1.496	2.639	2.530	3.909	14.667
Westnoord-Brabant	2.210	766	498	1.103	1.239	1.829	7.645
Breda	3.867	721	1.333	2.279	2.337	3.704	15.702
Midden-Brabant	4.035	593	2.499	2.312	2.546	3.143	15.402
Noordoost-Brabant	5.887	2.885	2.657	4.153	2.977	4.488	23.926
Zuidoost-Brabant	7.758	1.462	2.520	4.643	3.302	5.539	26.411
Noordmidden-Limburg	4.079	1.646	4.329	3.125	2.110	3.909	19.494
Zuid-Limburg	8.683	1.266	1.762	4.219	3.646	5.802	25.785
Nederland	184.200	43.008	56.494	104.695	83.708	145.023	631.566

zh : ziekenhuizen

pz : psychiatrische ziekenhuizen

ivg : instellingen voor verstandelijk gehandicapten

vph: verpleeghuizen

vzh: verzorgingshuizen

tz : thuiszorg

¹ Verzorgingshuizen (cijfers per 31 december 1995; totaal 1996: 83.429).

² Thuiszorg (inclusief alpha-hulpen).

³ Inclusief MKD/MKT.

Cijfers inclusief personeel niet in loondienst

Bron: NZi/CBS (verzorgingshuizen).

Tabel 12.3.: Het gemiddeld aantal werkzame personen in de intramurale gezondheidszorg naar RBA-gebied vanaf 1992

RBA-gebied	1992	1993	1994	1995	1996
Groningen	15.671	16.275	16.347	17.080	17.887
Friesland	12.588	12.843	13.112	13.417	14.663
Drenthe	11.797	12.202	12.316	12.519	12.761
IJssel-Vecht	6.471	6.916	6.920	7.227	7.798
Twente	12.162	12.420	12.596	12.833	13.008
Midden-IJssel	6.473	6.611	6.564	6.905	7.128
Veluwe	16.395	16.632	16.560	17.447	17.670
Arnhem/Oost-Gelderland	12.988	13.393	13.595	13.491	13.111
Nijmegen/Rivierenland	14.500	14.324	14.933	15.395	15.999
Flevoland	2.841	2.585	3.043	3.303	3.684
Oost-Utrecht	15.635	16.411	16.718	17.673	18.215
West-Utrecht	15.627	16.170	16.852	16.764	15.916
Gooi/Vecht	5.463	5.750	5.631	5.549	5.434
Noord-Holland Noord	10.584	10.875	11.123	11.139	11.651
Amsterdam/Zaanstr./Waterland	29.292	30.362	29.827	30.339	30.283
Kennemer-/Amstel-/Meerl.	15.450	16.307	16.193	17.390	17.483
Rijnstreek	19.707	19.694	18.939	19.688	19.592
Haaglanden	23.387	24.220	24.344	24.356	24.837
Drechtsteden	7.027	7.440	7.375	7.602	7.892
Rijnmond	29.168	29.851	30.737	30.697	31.801
Zeeland	8.043	7.868	7.760	7.897	8.228
Westnoord-Brabant	4.383	4.457	4.415	4.374	4.577
Breda	8.331	8.497	9.107	9.388	9.661
Midden-Brabant	8.754	9.227	9.133	9.459	9.713
Noordoost-Brabant	14.736	14.954	15.238	15.726	16.461
Zuidoost-Brabant	15.491	16.044	16.756	16.915	17.570
Noordmidden-Limburg	12.632	12.772	13.046	13.096	13.475
Zuid-Limburg	16.276	16.776	16.470	16.946	16.337
Nederland	371.872	381.876	385.650	394.615	402.835

Bron: NZI.

REGIONALE VERDELING VAN DE WERKGELEGENHEID

Tabel 12.4.: Het aantal nieuwe werknemers¹ in de intramurale gezondheidszorg per sector en RBA-gebied in 1996

RBA-gebied	Zieken- huizen	Psychia- trische zieken- huizen	Gehand- capten- zorg	Verpleeg- huizen	Totaal ²
Groningen	1.371	144	150	503	2.293
Friesland	771	.	307	1.706	2.666
Drenthe	261	334	180	394	1.181
IJssel-Vecht	752	.	107	393	1.307
Twente	420	203	359	741	1.165
Midden-IJssel	250	170	111	259	822
Veluwe	764	242	1.002	526	2.371
Arnhem/Oost-Gelderland	467	185	310	525	1.027
Nijmegen/Rivierenland	1.317	176	453	529	2.720
Flevoland	300	.	155	305	768
Oost-Utrecht	591	986	1.140	432	3.101
West-Utrecht	1.352	43	24	307	1.395
Gooi/Vecht	316	.	22	471	678
Noord-Holland Noord	296	71	520	471	1.323
Amsterdam/Zaanstr./Waterland	2.578	395	143	961	3.898
Kennemer-/Amstel-/Meerl.	359	631	-98	958	1.855
Rijnstreek	1.293	344	516	753	2.604
Haaglanden	1.560	552	305	1.530	3.617
Drechtsteden	566	88	112	395	1.164
Rijnmond	2.109	751	294	1.115	4.392
Zeeland	617	.	219	351	1.193
Westnoord-Brabant	319	64	82	167	648
Breda	462	75	294	364	1.398
Midden-Brabant	360	91	401	445	1.172
Noordoost-Brabant	715	347	383	606	2.137
Zuidoost-Brabant	846	440	245	856	2.508
Noordmidden-Limburg	256	-11	533	734	1.551
Zuid-Limburg	561	148	481	122	786
Nederland	21.829	6.470	8.749	16.914	51.741

¹ Nieuwe werknemers zijn werknemers, aangetrokken ter vervanging van vertrokken personen (brutoverloop) en door uitbreiding. Uitbreiding is het verschil in het aantal personeelsleden tussen 1995 en 1996.

² Inclusief MKT, MKD, en instellingen voor zintuiglijk gehandicapten.

Bron: NZi.

13 VACATURES NAAR OPLEIDING EN BEDRIJFSKLASSEN

Tabel 13.1.: Aantal vacatures voor het medisch/paramedisch voortgezet onderwijs¹, eerste trap² vanaf 1993, per ultimo september

	1993	1994	1995	1996	1997
Aantal vacatures	100	200	200	. ³	100
waarvan:					
Vacature $\geq$ 20 uur	100	100	100	. ³	. ³
Advertentie geplaatst	. ³	100	100	. ³	. ³
Gemeld bij arbeidsbureau	100	100	100	. ³	. ³
Moeilijk vervulbaar	. ³	. ³	. ³	. ³	. ³

¹ Opleidingen voor verpleegkundige, doktersassistente, therapeut, medisch laboratoriumpersoneel, apothekersassistente, bezigheidstherapie en dergelijke.

² Algemeen vormend en beroepsvoorbereidend onderwijs aansluitend op het basisonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

³ < 100 of herleidbaar naar bron.

Bron: CBS.

Tabel 13.2.: Aantal vacatures voor het medisch/paramedisch voortgezet onderwijs¹, tweede trap² vanaf 1993, per ultimo september

	1993	1994	1995	1996	1997
Aantal vacatures	1.300	1.300	1.500	1.500	2.300
waarvan:					
Vacature $\geq$ 20 uur	1.000	1.000	1.000	1.100	1.700
Advertentie geplaatst	600	400	700	700	1.200
Gemeld bij arbeidsbureau	300	400	600	500	1.000
Moeilijk vervulbaar	200	200	200	400	400

¹ Opleidingen voor verpleegkundige, doktersassistente, therapeut, medisch laboratoriumpersoneel, apothekersassistente, bezigheidstherapie en dergelijke.

² Beroepsvoorbereidend onderwijs dat aansluit op het voortgezet onderwijs bij MDGO-scholen en opleidingen in het kader van het leerlingwezen.

Bron: CBS.

VACATURES NAAR OPLEIDING EN BEDRIJFSKLASSEN

Tabel 13.3.: Aantal vacatures voor het medisch/paramedisch hoger onderwijs¹, **eerste trap**² vanaf 1993, per ultimo september

	1993	1994	1995	1996	1997
Aantal vacatures	700	700	1.200	800	1.000
waarvan:					
Vacature $\geq$ 20 uur	500	500	800	600	700
Advertentie geplaatst	400	300	600	500	500
Gemeld bij arbeidsbureau	100	200	400	200	400
Moeilijk vervulbaar	200	200	200	200	300

¹ Opleidingen voor verpleegkundige, verloskundige, logo/akoepedist, medisch laboratoriumpersoneel, diëtiste en dergelijke.

² HBO en WO eerste fase.

Bron: CBS.

Tabel 13.4.: Aantal vacatures voor het medisch/paramedisch hoger onderwijs¹, **tweede trap**² vanaf 1993, per ultimo september

	1993	1994	1995	1996	1997
Aantal vacatures	200	300	300	100	200
waarvan:					
Vacature $\geq$ 20 uur	200	300	200	100	³
Advertentie geplaatst	100	200	200	³	100
Gemeld bij arbeidsbureau	³	100	³	³	³
Moeilijk vervulbaar	100	100	100	³	³

¹ Opleidingen voor verpleegkundige, verloskundige, logo/akoepedist, medisch laboratoriumpersoneel, diëtiste en dergelijke.

² WO tweede fase en beroepsvoorbereidend onderwijs dat aansluit op het HBO.

³ < 100 of herleidbaar naar bron.

Bron: CBS.

VACATURES NAAR OPLEIDING EN BEDRIJFSKLASSEN

Tabel 13.5.: Enkele vacaturegegevens van de sector Gezondheids- en welzijnszorg vanaf 1993, per ultimo september

	1993		1994		1995		1996		1997	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Aantal vacatures	5.100		5.700		6.700		7.100		8.700	
waarvan:										
Vacature $\geq$ 20 uur	3.300	65	4.100	72	4.100	59	5.100	72	5.700	66
Advertentie geplaatst	2.100	41	2.100	37	3.000	43	3.100	44	4.200	48
Gemeld bij arbeidsbureau	1.400	27	1.600	28	2.300	33	2.400	34	3.300	38
Moeilijk vervulbaar	800	16	800	14	900	13	1.300	18	1.700	20

Bron: CBS.

Tabel 13.6.: Enkele vacaturegegevens van de Nederlandse economie excl. overheid en onderwijs vanaf 1993, per ultimo september

	1993		1994		1995		1996		1997	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Aantal vacatures	33.500		39.400		55.200		61.100		82.000	
waarvan:										
Vacature $\geq$ 20 uur	25.000	75	30.600	78	41.200	75	48.500	79	64.600	79
Advertentie geplaatst	10.800	32	12.700	32	20.500	37	24.200	40	36.400	44
Gemeld bij arbeidsbureau	7.400	22	9.600	24	13.800	25	14.200	23	20.300	25
Moeilijk vervulbaar	6.100	18	7.900	20	14.700	27	17.100	28	27.700	34

Bron: CBS.

14 INSTROOM EN UITSTROOM NAAR HERKOMST EN BEROEP IN 1995

Tabel 14.1.: Instroom naar herkomst per beroepsgroep in 1995 (verdeling in %)

	Vanuit zorg ¹	Elders werkzaam ²	(Tijdelijk) geen werk ³ waarvan		Totaal
			≤ 25 jaar	> 25 jaar	
Gedipl. verpleegk. en verz.	37	20	10	33	100
Gezinsverz./helpenden	37	21	10	32	100
Bejaardenverz./helpenden	46	18	16	20	100
Groepsleiders	34	23	17	26	100

¹ Afgebakende zorgsectoren in het BVG-bestand.² Bij andere bedrijfsverenigingen geregistreerd, inclusief uitzendbureaus.³ Minimaal een maand zonder werk.

Bron: BVG.

Tabel 14.2.: Instroom naar herkomst per sector in 1995 (verdeling in %)

	Vanuit zorg ¹	Elders werkzaam ²	(Tijdelijk) geen werk ³ waarvan		Totaal
			≤ 25 jaar	> 25 jaar	
Alg. ziekenhuizen	33	23	11	33	100
Psych. ziekenhuizen	47	26	10	17	100
Zwakzinnigeninrichtingen	32	23	20	25	100
Verpleeghuizen	45	21	10	24	100
Verzorgingshuizen	46	17	14	23	100
Thuiszorg	45	20	9	26	100

¹ Afgebakende zorgsectoren in het BVG-bestand.² Bij andere bedrijfsverenigingen geregistreerd, inclusief uitzendbureaus.³ Minimaal een maand zonder werk.

Bron: BVG.

Tabel 14.3.: *Uitstroom naar bestemming per beroepsroep in 1995 (verdeling in %)*

	Naar zorg ¹	Elders werkzaam ²	(Tijdelijk) geen werk ³ waarvan		Totaal
			≤ 25 jaar	> 25 jaar	
Gedipl. verpleegk. en verz.	44	10	7	39	100
Gezinsverz./helpenden	47	6	14	33	100
Bejaardenverz./helpenden	52	6	9	33	100
Groepsleiders	34	10	8	48	100

¹ Afgebakende zorgsectoren in het BVG-bestand.

² Bij andere bedrijfsverenigingen geregistreerd, inclusief uitzendbureaus.

³ Minimaal een maand zonder werk.

Bron: BVG.

Tabel 14.4.: *Uitstroom naar bestemming per sector in 1995 (verdeling in %)*

	Naar zorg ¹	Elders werkzaam ²	(Tijdelijk) geen werk ³ waarvan		Totaal
			≤ 25 jaar	> 25 jaar	
Alg. ziekenhuizen	39	8	7	46	100
Psych. ziekenhuizen	48	10	6	36	100
Zwakzinnigeninrichtingen	37	11	10	42	100
Verpleeghuizen	42	10	9	39	100
Verzorgingshuizen	52	7	8	33	100
Thuiszorg	47	6	12	35	100

¹ Afgebakende zorgsectoren in het BVG-bestand.

² Bij andere bedrijfsverenigingen geregistreerd, inclusief uitzendbureaus.

³ Minimaal een maand zonder werk.

Bron: BVG.

LITERATUUR EN BRONNEN

ABVA/KABO: **Jaarboek Werknemers in de zorg 1998** (eindredactie: L. Geradts). Samsom, 1998.

Arbeidsvoorziening: **Enquête 'Hoe zoeken werkzoekenden'**, 1997.

Bedrijfsvereniging voor Gezondheid, Geestelijke en Maatschappelijke belangen (BVG).

- **WW-registratie**, diverse jaren.
- **Ziekteverzuimcijfers**, diverse jaren.

Beer J. de. **Bevolkingsprognose 1996: minder bevolkingsgroei, meer vergrijzing**. Maandstatistiek bevolking 97/1, p.6-12. CBS, 1997.

Beer J. de. **Bevolkingsprognose 1997-2003: meer geboorten**. Maandstatistiek Bevolking 98/01, p.17-19. CBS, 1998.

Beer J. de, C.J.M. Prins. **Bevolkingsontwikkeling in 1996: toename immigratie**. Maandstatistiek bevolking 97/3, p.6-10. CBS, 1997.

Beer J. de, C.J.M. Prins. **Bevolkingsontwikkeling in 1997: stijging bevolkingsgroei**. Maandstatistiek bevolking 98/03, p.8-13. CBS, 1998.

Bruers J.J.M., E.M. Bronkhorst. **Op weg naar een 'tandartsentekort'**. NT 52, 11, 1997, p.584-591.

Centraal Bureau voor de Statistiek CBS.

- **Statistiek van de verdiende lonen**, diverse jaren
- **Arbeidsrekeningen**, diverse jaren
- **Enquête Beroepsbevolking (EBB)**, diverse jaren
- **Vacature enquête**, diverse jaren
- **Gezondheidsenquête**, diverse jaren
- **Statistiek van de thuiszorg**, diverse jaren
- **Onderwijsstatistieken**, diverse jaren
- **Statistiek van de bejaardenoorden**, diverse jaren
- **Maandbericht gezondheidsstatistiek**, diverse jaren, diverse onderwerpen
- **Statistisch Jaarboek**, diverse jaren
- **Permanent Onderzoek Leefsituatie (POLS)**, 1997

Centraal Planbureau (CPB). **Centraal Economisch Plan**, 1998.

Ctsv/Lisv. **Kroniek van de sociale verzekeringen**, diverse jaren.

Driessen M.J., J. Dekker: **Ergotherapie in de Nederlandse gezondheidszorg**. Utrecht, NIVEL, 1994

Eichperger L., F. Filius. **Regionale verschillen in bevolking**. Maandstatistiek bevolking 98/03, p.14-25. CBS, 1998.

Evers P.W., W. van der Windt. **Regiomarge. Anno 1997 - de arbeidsmarkt verkend**. Utrecht, NZi, 1997.

GAK Nederland BV. **Administratiegegevens**. Amsterdam, diverse jaren.

GGZ Nederland (Landelijke Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg)

- **Registratiegegevens**, diverse jaren
- **Jaarboek GGZ, geestelijke gezondheidszorg in getallen**. Trimbos Instituut/NZi, diverse jaren
- **Ledenadministratie RIAGG's in cijfers**. Utrecht, diverse jaren
- **Personeel in de Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg**. Utrecht, diverse jaren

Grip A. de, E.J.T.A. Willems, J. Hoevenberg, P.J.E. van de Loo, A.G.M. Matheeuwsen. **Toekomstverkenning arbeidsmarkt zorgsector**. Maastricht. ROA, 1994.

HBO-Monitor. **De arbeidsmarktpositie van afgestudeerden van het hoger beroeps-onderwijs**. Den Haag, Voorlichtingsdienst HBO-Raad, diverse jaren.

HBO-Raad. Numerus fixus 1997-1998. **Hogeschoolbericht**, nr. 211 (juni 1997).

HBO-Raad. Numerus fixus 1998-1999. **Hogeschoolbericht**, nr. 219 (mei 1998).

Heiligers Ph.J.M., L. Hingstman, J.T.C. Marrée. **Inventarisatie deeltijd werken onder artsen**. Utrecht, NIVEL, 1997.

Hoving, P.G., A.M. Janssen: **Adresboek Ambulancehulpverlening 1995**. Grave, HHS Uitgeverij, 1994

Hoving, P.G., A.M. Janssen: **Adresboek Ambulancehulpverlening 1997**. Grave, HHS Uitgeverij, 1996

Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie Commissie (HVRC)

- **Jaarverslagen**, diverse jaren

IGZ. **Aantallen gekwalificeerde beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg**. diverse jaren.

Inspectiedienst van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (I.SZW): **CAO's in Nederland**. Den Haag, I.SZW, 1997.

Jong A.H. de. **Nationale Huishoudensprognose 1996: steeds minder paren zijn gehuwd**. Maandstatistiek bevolking 97/5, p.18-27. CBS, 1997.

Kersten J.W.E.T., J. van der Zee, H.P.H. Abrahamse, H.J.M. Sixma. **Fysiotherapeuten kijken vooruit!, deel 1: Beroep en beroepsuitoefening**. Ned. Tijdschrift voor Fysiotherapie 1997 (107): 82-88.

Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst (KNMG). **Registratiegegevens**, diverse jaren.

Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Pharmacie (KNMP)

- **Pharmaceutisch Weekblad**, diverse jaren
- **Registratiegegevens**, diverse jaren

Kwartel A.J.J., L.V.R. Vandermeulen, D.M.J. Delnoy, J. Harmsen. **Brancherapport Verpleging en Verzorging: feiten, ontwikkelingen en knelpunten**. Utrecht, NZI/NIVEL 1994.

Landelijke Vereniging voor Thuiszorg (LVT)

- **Databank Thuiszorg** (LVT/NZI), diverse jaren.

LVT/NZI. **Jaarboek Thuiszorg**, diverse jaren.

Manting D., E. Butzelaar. **Alloctonenprognose 1996-2015**. Maandstatistiek bevolking 97/3, p.30-46. CBS, 1997.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

- **Zorg voor werk**. Den Haag, 1995.
- **Financieel Overzicht Zorg**, diverse jaren. Den Haag
- **Advies arbeidsmarktfixus geneeskunde**, juni 1997
- **Jaaroverzicht Zorg**. Den Haag, diverse jaren
- **Onderwijsstatistieken**, diverse jaren
- **Nota Thuiszorg en Zorg Thuis**, 1997

Ministerie van SoZaWe: **Bestrijding langdurige werkloosheid**. Brief van 26 maart 1997, Den Haag.

NAP, LVGGD, SOVAM, SOSA. Rapport. **Enquête Ambulancehulpverlening, 1995**.

Nationale Raad voor de Volksgezondheid. **Beroepskrachtenvoorziening artsen, advies over de instroomcapaciteit voor de studie geneeskunde**. Zoetermeer, 1994.

Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

Nederlandse onafhankelijke vakbond voor de overheids- en non-profit sector (NOVON)

- **Aanbodgegevens apothekersassistenten**, 1990-1994

Nederlandse Vereniging van Diëtisten (NVD)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging voor Ergotherapie (NVE)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie (NVLF)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist (NVM)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren
- **Vacaturegegevens**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging van Oefentherapeuten-Mensendieck (NVOM)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging van Orthoptisten (NVvO)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten (NVvP)

- **Ledenadministratie**, diverse jaren

NIPG-TNO. **Het takenpakket van de tandartsassistent**, 1991.

NIVEL (Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg)

- **Steekproefonderzoek inventarisatie praktijkassistenten huisartsen**, 1996
- **Registratie van werkzame en pas-afgestudeerde huisartsen**, diverse jaren
- **Registratie van werkzame en pas-afgestudeerde verloskundigen**, diverse jaren
- **Registratie van extramuraal werkzame fysiotherapeuten**, diverse jaren
- **Registratie van gezondheidscentra**, diverse jaren
- **Registratie van ergotherapeuten**, diverse jaren

NIVEL/SOSA/SOVAM. **Arbeidsmarktverkenning ambulancepersoneel**, 1998.

NIVEL/NZi. **Brancherapport curatieve somatische zorg**. Utrecht, 1996.

NIZW. **Beroependomein Sociaal-cultureel werk**. Utrecht, 1996.

NIZW. **Beroependomein Sociaal-pedagogisch werk**. Utrecht, 1996.

NIZW. **Beroependomein Maatschappelijk werk**. Utrecht, 1996.

NVZ, Vereniging van Ziekenhuizen

- **Opereren is vooruitzien**. Utrecht, 1995.
- **Een precair evenwicht**, 1997a.
- **Medisch lab en opleiding in balans?**, 1997b.
- **Capaciteit in perspectief**. Opleidingscapaciteit ziekenhuishygiënist, 1998
- **Perfusionisten hard/t nodig**, 1998
- **Registratie klinisch perfusionisten**
- **Registratie ziekenhuishygiënist**

NZi/NZF (Nederlandse Zorgfederatie)

- **Gezondheidszorg in tel-2. Overbrugging van de zorgkloof: handreiking van een ondernemende sector**. Utrecht, 1994
- **Gezondheidszorg in tel-3**. Utrecht, 1995
- **Gezondheidszorg in tel-4**. Utrecht, 1996.
- **Gezondheidszorg in tel-5**. Utrecht, 1997.

NZi, Onderzoek, informatie en opleidingen in de zorg

- **Statistiek Personeelssterkte (alle intramurale sectoren)**, diverse jaren
- **Financiële Statistiek (alle intramurale sectoren)**, diverse jaren
- **Databank Thuiszorg (LVT/NZi)**, diverse jaren
- **Evaluatie STIPUD-Regeling**, diverse jaren
- **Loonkosten Gegevensbestand (LKG)**, diverse jaren

OC&W. **Onderwijsstatistieken**, diverse jaren.

OSA. **Arbeid in de zorgsector**. Integrerend OSA-rapport 1997.

Paas G.R.A., R. Friele. **Plaats en functie van de diëtist**. Utrecht, NIVEL, 1996.

Rapportage Arbeidsmarkt Zorgsector 1995 (RAZ). **Deel 1: Hoofdrapport. Deel 2: Tabellenrapport.** NIVEL/NZi/OSA, 1995.

Rapportage Arbeidsmarkt Zorgsector 1996 (RAZ). **Deel 1: Hoofdrapport. Deel 2: Tabellenrapport.** NIVEL/NZi/OSA, 1996.

Rijken P.M., heugten C.M. van, J. Dekker. **Brancherapport paramedische zorg.** Utrecht, NIVEL, 1996.

ROA (Research Centrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt)

- **Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 1995.** Maastricht, 1996
- **Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 1996.** Maastricht, 1997
- **De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2000.** Maastricht, 1996

Smooenburg M.S.M. van, R.K.W. van der Velden. **Apothekersassistenten. Risico's van een geprofessionaliseerde vakdeelmarkt.** OSA-publicatie D3, juni 1996.

Sociaal Geneeskundige Registratie Commissie (SGRC). **Register sociaal-geneeskundigen,** diverse jaren.

Specialisten Registratie Commissie (SRC)

- **Specialistenregister (inclusief opleidingsgegevens),** diverse jaren
- **Rapport betreffende opleidingen en assistentenbestand van door de SRC erkende opleidingsinrichtingen.** Utrecht, diverse jaren

Stichting Beroepsopleiding tot Huisarts (SBOH)

- **Opleidingsgegevens huisartsen,** diverse jaren

Vereniging Bewegingsleer Cesar (VBC)

- **Ledenadministratie,** diverse jaren

Windt, W. van der: **De stap van school naar lab.** Utrecht, NZi, 1994

Windt W. van der. **Opleidingscapaciteit radiologisch laboranten in beeld.** Utrecht, NVZ, 1996.

Windt W. van der, H. Calsbeek, L. Hingstman. **Verplegenden en verzorgenden in kaart gebracht.** Tijdstroom/LCVV, 1997.

Windt W. van der, H. Calsbeek, L. Hingstman. **Verplegenden en verzorgenden in kaart gebracht.** Tijdstroom/LCVV, 1998.

Ziekenfondsraad (ZFR). **Financieel Jaarverslagen.** Amstelveen, diverse jaren.

LIJST VAN AFKORTINGEN

AGGZ	Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
ARBO(-wet)	Arbidsomstandigheden(wet)
AWO	Arbeidsmarkt-, Werkgelegenheids- en Opleidingsfonds Sector Zorg en Welzijn
AWOB	Arbeidsmarkt-, Werkgelegenheids- en Opleidingsfonds Bejaardenoor- den
AWOZ	Arbeidsmarkt-, Werkgelegenheids- en Opleidingsfonds ziekenhuizen
BAZ	Beleidskader Arbeidsmarkt Zorgsector
BIG	(Wet op de) Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg
BVG	Bedrijfsvereniging voor Gezondheid, Geestelijke en Maatschappelijke belangen
BVL-Component	Beroepsvoorbereidende Leerperiode
CAD	Consultatiebureau voor alcohol en drugs
CBA	Centraal Bureau Arbeidsmarktvoorziening
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
COLP	Cluster Overleg Laboratorium en Procesindustrie Hogescholen
COTG	Centraal Orgaan Tarieven Gezondheidszorg
CPB	Centraal Plan Bureau
CTSV	College van Toezicht Sociale Verzekeringen
FIAD-WDT	Federatie van Instellingen voor dienstverlening aan mensen met een verstandelijke handicap
FTE('s)	Full-time equivalenten
FOZ	Financieel Overzicht Zorg
GAK	Gemeenschappelijk Administratie Kantoor
GGD	Gemeentelijk Geneeskundige Dienst
GGZ-Nederland	Landelijke Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg
GHI	Geneeskundige Hoofinspectie van de Volksgezondheid
GMD	Gemeenschappelijke Medische Dienst
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
HVRC	Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie Commissie
3 IG	Niveau 3 Individuele Gezondheidszorg
IGZ	Inspectie voor de Gezondheidszorg
I.SZW	Inspectiedienst van het Ministerie van Sociale Zaken en werkgelegen- heid
IVA	Instituut voor Arbeidsmarktvoorstukken
JOZ	Jaaroverzicht Zorg
JWG	jeugd Werk Garantieplan
JWL	Jaarstatistiek van Werkgelegenheid en Lonen
KNMG	Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Genees- kunst
KNMP	Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Pharmacie
KNV	Koninklijk Nederlands Vervoer
KRA	Kaderregeling Arbeidsinpassing
LCVV	Landelijk Centrum Verpleging en Verzorging
LHV	Landelijke Huisartsen Vereniging
LKG	Loonkosten-gegevensbestand (NZi).
LOPHR	Landelijk Overleg Paramedische Hoofden Radiotherapie
LSV	Landelijke Specialisten Vereniging
LVGGD	Landelijke Vereniging van GGD'en

LIJST VAN AFKORTINGEN

LVSG	Landelijke Vereniging van Sociaal-Geneeskundigen
LVT	Landelijke Vereniging voor Thuiszorg
LWW	Leerlingwezen
MBRT	HBO-Opleiding voor Medische Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken
MLZA	Managementopleiding leidinggevende ziekenhuisapotheken
NAP	Nederlands Ambulance Platvorm
NcGv	Nederlands centrum Geestelijke volksgezondheid
NIV	Nederlandsche Internisten Vereeniging
NFVLG	Nederlandse Federatie Voorzieningencentra Lichamelijk Gehandicapten
NIA	Nederlands Instituut voor Arbeidsmarktstandigheden
NIVEL	Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg
NIPG	Nederlands Instituut voor Preventie en Gezondheid (momenteel TNO Preventie en Gezondheid)
NIZW	Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn
NMT	Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde
NOV	Nederlandse Organisatie van Verloskundigen
NOVON	Nederlandse onafhankelijke vakbond voor de overheids- en non-profit sector
NPi	Nederlands Paramedisch instituut
NRV	Nationale Raad voor de Volksgezondheid
NVAGG	Nederlandse Vereniging voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg (opgegaan in GGZ-Nederland)
NVBW	Nederlandse Vereniging van Beschermd Woonvormen (opgegaan in GGZ-Nederland)
NVD	Nederlandse Vereniging van Diëtisten
NVDA	Nederlandse Vereniging van Doktersassistenten
NVE	Nederlandse Vereniging voor Ergotherapie
NVGGz	Nederlandse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (opgegaan in GGZ-Nederland)
NVH	Nederlandse Vereniging voor Heelkunde
NVLF	Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie
NVM	Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist
NVOM	Nederlandse Vereniging van Oefentherapeuten-Mensendieck
NVVA	Nederlandse Vereniging van Verpleeghuisartsen
NVvO	Nederlandse Vereniging van Orthoptisten
NVvP	Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten
NVVz	Nederlandse Vereniging voor Verpleeghuiszorg
NVZ	Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
NZF	Nederlandse Zorgfederatie
NZi	Onderzoek, informatie en opleidingen in de zorg (voormalig Nationaal Ziekenhuisinstituut)
NVZ	Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OSA	Stichting Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek
OVDB	Stichting Opleiding Verzorgende en Dienstverlenende Beroepen
RBA	Regionaal Bureau Arbeidsvoorziening
RBRL	Stichting Raad Beroepsopleiding Radiologisch Laboranten
REGBIG	Registratie beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg
RIAGG	Regionale instelling voor ambulante geestelijke gezondheidszorg
RIBW	Regionale Instelling van Beschermd Woonvormen (opgegaan in GGZ-Nederland)

RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
ROA	Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
RPD	Rijksplanologische Dienst
RUBS	Registratie van Uitstroom en Bestemming van Schoolverlaters
RvB	Research voor Beleid BV
SBA	Stichting Bedrijfsfonds Apotheken
SBI	Standaard Bedrijfs Indeling
SBOH	Stichting Beroepsopleiding tot Huisarts
SGRC	Sociaal-Geneeskundigen Registratie Commissie
SIG	SIG-Zorginformatie, Utrecht
SOMMA	Federatie van ouderverenigingen en instellingen voor maatschappelijke dienstverlening aan geestelijk gehandicapten
SOSA	Stichting Opleidingen en Scholing ten behoeve van Ambulancevervoer
SOVAM	Stichting Ontwikkeling Vakopleiding Ambulance Hulpverlening
SPD	Sociaal Pedagogische/Psychiatrische Dienst
SPMA	Stichting Pensioenfonds Medewerkers Apotheken
SPW	Sociaal Pedagogisch Werk
SRC	Specialisten Registratie Commissie
STIPUD	Stimuleringsregeling Inpassing Personen uit Doelgroepen
STG	Stuurgroep Toekomstscenario's Gezondheidszorg
STOAS	Bureau Arbeidsmarktonderzoek STOAS
SWG	Stichting Werkgelegenheid Geneeskundigen
SOVAM	Stichting Vakopleiding Ambulancehulpverlening
SOZawe	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TOPAZ	Tijdelijk Ondersteuningspunt Allochtonen in de Zorgsector
VBC	Vereniging Bewegingsleer Cesar
VBO	Vorbereidend Beroepsonderwijs
VGN	Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland
VU	Vrije Universiteit Amsterdam
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (voorheen WVC)
WAGGS	Wet Arbeidsvoorwaarden Gesubsidieerde en Gepremieerde Sector
WBEA	Wet Bevordering Evenredige Arbeidsdeelname
WBIG	Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg
WEP	Werkervaringsplaatsen
WGBO	Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst
WMCZ	Wet Medezeggenschap Cliënten Zorgsectoren
WTZ	Wet op de Toegang tot Ziektenverzekeringen
WVC	Ministerie van Welzijn Volksgezondheid en Cultuur (momenteel VWS)
WZV	Wet Ziekenhuisvoorzieningen
ZFR	Ziekenfondsraad
ZN	Zorgverzekeraars Nederland

